

পৰিচয় আৰু সাৰাংশ

2024-ত ভাৰত আৰু বিশ্ব

2024 চনত ভাৰতে দ্ৰুতগতিত বিকশিত হৈ অহা বিশ্বব্যাপী পৰিৱেশৰ মাজত নিজৰ জাতীয় স্বার্থ আগবঢ়াই নিয়াৰ ক্ষেত্ৰত বিশ্বৰ সৈতে সক্ৰিয়ভাৱে জড়িত হৈ পৰে। ভাৰতীয় বৈদেশিক নীতিয়ে স্পন্দনশীলতা আৰু বাস্তৱবাদিতা প্ৰদৰ্শন কৰে, ইয়াৰ ফলত উল্লেখযোগ্য কৃতিত্ব লাভৰ দ্বাৰা ভাৰতৰ বিশ্বব্যাপী গৰিমা আৰু সদিচ্ছাক বৃদ্ধি কৰে। সম ভাৰাপন্ন অংশীদাৰৰ সৈতে দ্বিপাক্ষিক যোগাযোগ ভাৰতৰ সক্ৰিয় পদক্ষেপ আৰু বহুপক্ষীয় আৰু বহুপক্ষীয় মঞ্চত নেতৃত্বৰ দ্বাৰা পৰিপূৰক আছিল।

ভাৰতৰ বৈদেশিক নীতি আৰু বিশ্ব কূটনীতিক বাস্তৱবাদিতা লক্ষ্যৰ দিশত পৰিচালিত কৰাত বৈদেশিক পৰিক্ৰমা মন্ত্ৰালয়ে (MEA) গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰিছিল। ভাৰতে নিজৰ কৌশলগত স্বায়ত্তশাসন সম্প্ৰসাৰণ, বহুপক্ষীয় প্ৰতিষ্ঠানসমূহৰ অৰ্থপূৰ্ণ সংস্কাৰৰ চেম্পিয়নশ্বিপ, গ্ল'বেল ছাউথৰ অগ্ৰাধিকাৰসমূহৰ সৈতে মোকাবিলা আৰু নিয়মভিত্তিক আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় ব্যৱস্থাৰ পৰিসৰৰ ভিতৰত নিজৰ নিৰাপত্তা সুৰক্ষিত কৰাত অটল হৈ থাকে। এই প্ৰচেষ্টাসমূহে ভাৰতৰ অধিক সমতাপূৰ্ণ আৰু সৰ্বাংগীন বিশ্ব শাসন কাঠামো গঢ় দিয়াৰ প্ৰতিশ্ৰুতিৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰে।

বহুৰঙা অৰ্থনৈতিক উত্থান-পতন, জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ প্ৰভাৱ, ভূ-ৰাজনৈতিক উত্তেজনা আৰু বিশ্ব স্বাস্থ্য আৰু পৰিৱেশৰ ক্ষেত্ৰত স্থায়ী প্ৰত্যাহ্বানৰ সৈতে সামাজিক বিঘিনিৰ সাক্ষী হয়। ভাৰতে বিশ্বৰ মঞ্চত সক্ৰিয়ভাৱে নিয়োজিত হৈ থাকি উচ্চ পৰ্যায়ৰ আলোচনা আৰু সহযোগিতাৰ জৰিয়তে বিশ্বৰ ডাঙৰ ডাঙৰ প্ৰত্যাহ্বানসমূহ মোকাবিলা কৰে। ইয়াৰ ভিতৰত আছিল দ্বিপাক্ষিকভাৱে অংশীদাৰিত্ব শক্তিশালী কৰা আৰু ৰাষ্ট্ৰসংঘ, জি-20, জি-7, কোৱাড, SCO, আৰু BRICS-ৰ দৰে উল্লেখযোগ্য আঞ্চলিক তথা বিশ্বব্যাপী গোটসমূহত সক্ৰিয় অংশগ্ৰহণ।

পূৰ্বৰ জি-20 অধ্যক্ষ হোৱা হেতুকে ভাৰতে ব্ৰাজিলৰ সৈতে ট্ৰইকা গ্ৰুপিঙৰ অধীনত (ভাৰত, ব্ৰাজিল, আৰু দক্ষিণ আফ্ৰিকা) কাম কৰে। ভাৰতৰ জি-20 অধ্যক্ষৰ সময়ত কৰা কামৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি ব্ৰাজিলে 2024 চনৰ বাবে তিনিটা অগ্ৰাধিকাৰ চিনাক্ত কৰিছিল, য'ত ব্যাপকভাৱে সামাজিক অন্তৰ্ভুক্তি, শক্তি পৰিৱৰ্তন আৰু বহুপক্ষীয় শাসন প্ৰতিষ্ঠানৰ সংস্কাৰ জড়িত আছিল। প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে 18-19 নৱেম্বৰত ৰিঅ' ডি জেনেৰ'ত উনৈশতম জি20 সন্মিলনত অংশগ্ৰহণ কৰিছিল। মানৱ-কেন্দ্ৰিক, গঠনমূলক আৰু বিকাশ-মুখী হোৱাৰ বাবে বিকশিত আৰু উন্নয়নশীল দেশবোৰৰ বৰ্ণালীত প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ হস্তক্ষেপবোৰ ব্যাপকভাৱে প্ৰশংসা কৰা হয়। 2023 চনৰ ছেপ্টেম্বৰ মাহত নতুন দিল্লী জি-20

শীৰ্ষ সন্মিলনত অন্তৰ্ভুক্ত হোৱাৰ পিছত আফ্ৰিকান ইউনিয়নে স্থায়ী সদস্য হিচাপে অংশগ্ৰহণ কৰা এইখনেই আছিল প্ৰথমখন জি-20 শীৰ্ষ সন্মিলন।

আগষ্ট মাহত ভাৰতে ‘এটা বহনক্ষম ভৱিষ্যতৰ বাবে এক শক্তিশালী গ্ল’বেল ছাউথ’ শীৰ্ষক বিষয়বস্তুৰ অধীনত ভাৰ্চুৱেল ফৰ্মেটত তৃতীয় সংস্কৰণৰ ভইচ অব্ গ্ল’বেল ছাউথ ছামিটৰ আয়োজন কৰিছিল। প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে ৰাষ্ট্ৰপতি/চৰকাৰৰ মুৰব্বীসকলৰ অধিবেশন উদ্বোধন কৰে আৰু তেওঁৰ ভাষণত গ্ল’বেল ছাউথত বহনক্ষম উন্নয়নক প্ৰসাৰিত কৰাৰ বাবে এক ব্যাপক কাঠামো হিচাপে কাম কৰিবলৈ “গ্ল’বেল ডেভেলপমেণ্ট কম্পেক্ট”ৰ প্ৰস্তাৱ আগবঢ়ায়। এই কম্পেক্টটোৱে বাণিজ্য, সামৰ্থ্য বিকাশ, প্ৰযুক্তি বিনিময়, আৰু আৰ্থিক সহায়ৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰে।

2024 চনৰ নৱেম্বৰ মাহত ৰিঅ’ ডি জেনেইৰ’ত অনুষ্ঠিত 19 সংখ্যক জি-20 সন্মিলনত আমেৰিকাৰ তেতিয়াৰ ৰাষ্ট্ৰপতি জোচেফ বাইডেন আৰু ব্ৰাজিলৰ ৰাষ্ট্ৰপতি লুইজ ইনাছিঅ’ লুলা দা ছিলভাৰ সৈতে প্ৰধানমন্ত্ৰী

গ্ল’বেল ছাউথ আৰু উন্নয়ন যাতে সুসম আৰু বহনক্ষম হয় সেয়া নিশ্চিত কৰা। নেতাসকলৰ অধিবেশনৰ পিছত দহটা মন্ত্ৰী অধিবেশন অনুষ্ঠিত হয়: সেইসমূহ হ’ল- স্বাস্থ্য মন্ত্ৰী, যুৱ মন্ত্ৰী, বাণিজ্য/বাণিজ্য মন্ত্ৰী, তথ্য আৰু প্ৰযুক্তি মন্ত্ৰী, বিত্ত মন্ত্ৰী, শক্তি মন্ত্ৰী, শিক্ষা মন্ত্ৰী, পৰিৱেশ মন্ত্ৰী, আৰু বৈদেশিক পৰিক্ৰমা মন্ত্ৰী (EAM)ৰ অধ্যক্ষতাত বৈদেশিক মন্ত্ৰীৰ দুখন অধিবেশন।

প্রধানমন্ত্রীয়ে ভইচ অব গ্ল'বেল ছাউথ ছামিট, আগষ্ট 2024ৰ 3য় সংস্কৰণৰ নেতাসকলৰ অধিবেশনত ভাষণ প্ৰদান কৰে।

এই সন্মিলনত একৈশজন ৰাষ্ট্ৰপতি/ চৰকাৰৰ মুৰব্বী আৰু চৌত্ৰিশজন বৈদেশিক মন্ত্ৰীকে ধৰি 123 খন গ্ল'বেল ছাউথ দেশৰ 173 জন গণ্যমান্য ব্যক্তিয়ে অংশগ্ৰহণ কৰে। এই সন্মিলনখন প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে ঐতিহাসিক তৃতীয় কাৰ্যকাল আৰু এখন নতুন চৰকাৰৰ শপত গ্ৰহণ কৰাৰ পিছত আয়োজিত কৰা প্ৰথমখন বহুপাক্ষিক সন্মিলন আছিল। নতুন চৰকাৰৰ প্ৰথম এশ দিনৰ ভিতৰত অনুষ্ঠিত হোৱা এই সন্মিলনে গ্ল'বেল ছাউথৰ সামূহিক উন্নয়নমূলক যাত্ৰাক আগুৱাই নিয়াৰ ক্ষেত্ৰত ভাৰতৰ আন্তৰিকতা আৰু দায়বদ্ধতাক প্ৰতিফলিত কৰে আৰু প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে গ্ল'বেল ছাউথৰ নেতা আৰু দেশসমূহৰ সৈতে জড়িত হোৱাৰ অগ্ৰাধিকাৰ প্ৰতিফলিত কৰে।

ইয়াৰ পূৰ্বে জুন মাহত প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে ইটালীত অনুষ্ঠিত হোৱা জি-7 শীৰ্ষ সন্মিলনৰ আউটৰিচ অধিবেশনত অংশগ্ৰহণ কৰিছিল য'ত তেওঁ বিশ্বৰ মূল প্ৰত্যাহ্বানসমূহৰ ওপৰত বিশ্বৰ নেতাসকলৰ সৈতে যোগাযোগ কৰিছিল। সন্মিলনত প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে এই কথাত গুৰুত্ব আৰোপ কৰে যে প্ৰযুক্তিক মানৱকেন্দ্ৰিক পদ্ধতিৰে পৰিচালিত হ'ব লাগিব য'ত তেওঁ ৰাজহুৱা সেৱা প্ৰদানৰ বাবে ডিজিটেল উন্নতিৰ সুবিধা লাভ কৰিবলৈ ভাৰতৰ সফলতাৰ ওপৰত আলোকপাত কৰে। তেওঁ বিশ্বৰ প্ৰগতি আৰু মংগলৰ পোষকতাত কৃত্ৰিম বুদ্ধিমত্তাৰ ভূমিকাৰ পোষকতা কৰি “সকলোৰে বাবে কৃত্ৰিম বুদ্ধিমত্তা”ৰ প্ৰতি ভাৰতৰ দায়বদ্ধতাক আলোকপাত কৰে। তেওঁ জি-20ত আফ্ৰিকান ইউনিয়নৰ স্থায়ী সদস্যপদ নিশ্চিত কৰাৰ ক্ষেত্ৰত ভাৰতৰ ভূমিকাক স্মৰণ কৰি গ্ল'বেল ছাউথ, বিশেষকৈ আফ্ৰিকাৰ উদ্ব্ৰেক অগ্ৰাধিকাৰ দিয়াৰ ওপৰতো গুৰুত্ব আৰোপ কৰে। প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে ভাৰত-ইটালীৰ কৌশলগত অংশীদাৰিত্ব অধিক শক্তিশালী কৰাৰ ক্ষেত্ৰত ইটালীৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী জৰ্জিয়া মেলোনিৰ সৈতেও আলোচনাত মিলিত হয়।

গোটেই বছৰটোত ভাৰতে সন্ত্ৰাসবাদৰ সকলো ৰূপ আৰু প্ৰকাশৰ বিৰুদ্ধে যুঁজিবলৈ বিশ্ব সম্প্ৰদায়ৰ সৈতে সক্ৰিয়ভাৱে সহযোগিতা আগবঢ়ায় আৰু অংশীদাৰী দেশসমূহৰ সৈতে সন্ত্ৰাসবাদ বিৰোধী ক্ষেত্ৰত সামৰ্থ্য বিকাশ, উত্তম পদ্ধতিৰ বিনিময়, আৰু তথ্য বিনিময়ৰ দিশত কাম কৰে। বছৰটোৰ ভিতৰত ভাৰতে বিভিন্ন সন্ত্ৰাসবাদ বিৰোধী কৰ্মগোটেত অংশগ্ৰহণ কৰে, কোৱাড গ্ৰুপিঙৰ ভিতৰত আৰু ফ্ৰাঞ্চ, কাজাখাস্তান, আৰু অষ্ট্ৰেলিয়াৰ সৈতেও সন্ত্ৰাসবাদৰ বিপদৰ বিৰুদ্ধে যুঁজ দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত নিজৰ অংশীদাৰসকলৰ সৈতে জড়িত হৈ পৰে। জুন মাহত ছিংগাপুৰত FATF (ফাইনেঞ্চিয়েল একচন টাঙ্ক ফ'ৰ্চ)ৰ ভাৰতৰ পাৰস্পৰিক মূল্যায়নৰ শিখৰত উপনীত হয়, য'ত ভাৰতৰ প্ৰতিবেদন চূড়ান্ত কৰা হয় আৰু FATF-ৰ পূৰ্ণাংগ বৈঠকত এই সিদ্ধান্ত লোৱা হয় যে ভাৰতে FATF-ৰ প্ৰয়োজনীয়তাসমূহৰ সৈতে কাৰিকৰীভাৱে উচ্চ পৰ্যায়ৰ অনুপালনত উপনীত হৈছে। ইয়াৰ দ্বাৰা সূচিত কৰা হৈছে যে ভাৰতৰ ধন সৰবৰাহ বিৰোধী, সন্ত্ৰাসবাদ বিত্তীয় প্ৰতিৰোধ আৰু প্ৰসাৰ বিৰোধী বিত্তীয় (CPF) ব্যৱস্থাই কাৰ্যকৰী ফলাফল প্ৰাপ্ত কৰিছিল। ভাৰত নিজৰ পৰিসৰ আৰু তাৰ বাহিৰত সংকটৰ সময়ত বিশ্বাসযোগ্য 'প্ৰথম প্ৰতিক্ৰিয়া দাতা' হিচাপে নিজৰ পৰিচয় অধিক দৃঢ় কৰিলে, যি বৰ্ষটোত তিনিটা বৃহৎ মানৱীয় সহায় আৰু দুৰ্যোগ প্ৰতিকাৰ (HADR) অভিযান চলাইছিল। অসামৰিক অশান্তিৰ মাজতে হাইটিৰ পৰা ভাৰতীয় নাগৰিকক উদ্ধাৰ কৰাৰ বাবে মাৰ্চ মাহত অপাৰেচন ইন্দ্ৰাভী আৰম্ভ কৰা হৈছিল। জুন মাহত কুৱেইটত মৃত পঞ্চলিশজন ভাৰতীয় নাগৰিকৰ মৃতদেহ ঘূৰাই অনাৰ বাবে বিশেষ মানৱীয় বিমান সংস্থাপন অভিযান চলোৱা হৈছিল। ছেপ্টেম্বৰ মাহত ম্যানমাৰত যাগী আমফানৰ ফলত সৃষ্টি হোৱা বানপানীৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত জৰুৰীকালীন মানৱীয় সাহায্য বৃদ্ধিৰ বাবে অপাৰেচন সন্দ্ৰাৰ আৰম্ভ কৰা হৈছিল। এই অভিযানসমূহৰ উপৰিও ভাৰতে বছৰটোত বিশখনতকৈও অধিক দেশক HADR সাহায্য প্ৰদান কৰিছিল। 2024 চনতো ভাৰতে পশ্চিম এছিয়াৰ সংঘাত-ক্ষেত্ৰসমূহলৈ মানৱীয় সাহায্য আগবঢ়াইছিল। ভাৰতে ছিৰিয়ালৈ কৰ্কট প্ৰতিৰোধী ঔষধ যোগান ধৰিছিল আৰু ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ সাহায্য আৰু কৰ্ম সংস্থা (UNRWA)ৰ সৈতে সমন্বয় স্থাপন কৰি পেলেষ্টাইনৰ জনসাধাৰণৰ বাবে ত্ৰিশ টন মানৱীয় সাহায্য আৰু অত্যাৱশ্যকীয় জীৱন ৰক্ষাকাৰী ঔষধ যোগান ধৰিছিল। জুলাই মাহত ভাৰতে ওমান কৰ্তৃপক্ষৰ সৈতে যৌথ অনুসন্ধান তথা উদ্ধাৰ অভিযানত আঠজন ভাৰতীয়কে ধৰি ন জন কৰ্মচাৰীক উদ্ধাৰ কৰিছিল, যিখন জাহাজ এমটি প্ৰেষ্টিজ ফেলকনৰ পৰা ওমান উপকূলৰ উপকূলৰ পৰা আঁতৰি গৈছিল।

বছৰটোৰ ভিতৰত ভাৰতে অংশীদাৰী দেশসমূহৰ সৈতে দশক জুৰি থকা সম্পৰ্কৰ উদযাপন কৰি কেইবাটাও উল্লেখযোগ্য কূটনৈতিক মাইলৰ খুঁটিও উদযাপন কৰে। এই মাইলৰ খুঁটিসমূহে ঐতিহাসিক আৰু বিকশিত অংশীদাৰিত্বক লালন-পালন কৰাৰ বাবে ভাৰতৰ অবিৰত দায়বদ্ধতাক প্ৰতিফলিত কৰে।

ইটালী, জুন 2024ত জি7 সন্মিলনৰ প্ৰচাৰ অধিবেশনত অন্যান্য বিশ্ব নেতাসকলৰ সৈতে প্ৰধানমন্ত্ৰী

প্ৰধানমন্ত্ৰীক মস্কো, জুলাই 2024ত 22তম ভাৰত-ৰাছিয়া বাৰ্ষিক সন্মিলনত ৰাছিয়াৰ ৰাষ্ট্ৰপতি ভ্লাদিমিৰ পুটিনৰ দ্বাৰা "দা অৰ্ডাৰ অব্ চেইণ্ট এণ্ড্ৰিউ এপ'ছলৰ অৰ্ডাৰ" প্ৰদান কৰা হৈছিল

2024ত, কৌশলগত আৰু বিস্তৃত কৌশলগত অংশীদাৰীত্বৰ বাবে কেইবাটাও দ্বিপাক্ষিক অংশীদাৰীত্ব বৃদ্ধি কৰা হৈছিল। ভাৰতে ছিংগাপুৰ আৰু মালায়েছিয়াৰ সৈতে এক 'সামগ্ৰিক কৌশলগত অংশীদাৰীত্ব'ৰ স্তৰলৈ সম্পৰ্ক বৃদ্ধি কৰিছে। পৃথকে পৃথকে কুৱেইট আৰু পোলেণ্ডৰ সৈতে কূটনৈতিক সম্পৰ্ক 'কৌশলগত অংশীদাৰীত্ব'লৈ উন্নীত কৰা হয়। এই উন্নয়নসমূহে ভাৰতৰ কৌশলগত অংশীদাৰীত্ব শক্তিশালী কৰাৰ ক্ষেত্ৰত সক্ৰিয় দৃষ্টিভঙ্গীক আলোকপাত কৰিছে। বছৰটোৰ ভিতৰত প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে সমগ্ৰ বিশ্বৰ ৰাষ্ট্ৰসমূহৰ পৰা অসংখ্য অসামৰিক সন্মান লাভ কৰে, য'ত তেওঁৰ নেতৃত্ব আৰু আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সম্পৰ্কত অৱদানৰ স্বীকৃতি প্ৰতিফলিত হয়। মাৰ্চ মাহত ভূটান ভ্ৰমণৰ সময়ত তেওঁ ৰজা জিগমে

খেছাৰ নামগিয়েল ৱাংচুকৰ পৰা দেশৰ সৰ্বোচ্চ অসামৰিক বঁটা “অৰ্ডাৰ অব্ দা ড্ৰুক গ্যালপো” লাভ কৰে। জুলাই মাহত বাইশ সংখ্যক ভাৰত-ৰাছিয়া বাৰ্ষিক সন্মিলনৰ বাবে ৰাছিয়ালৈ আনুষ্ঠানিক ভ্ৰমণৰ সময়ত ৰাষ্ট্ৰপতি ভ্লাদিমিৰ পুটিনে তেওঁক “অৰ্ডাৰ অব্ ছেইণ্ট এণ্ড্ৰিউ দা এপছল” প্ৰদান কৰে। দ্বিপাক্ষিক সম্পৰ্ক আৰু মহামাৰী প্ৰতিৰোধৰ প্ৰচেষ্টাক শক্তিশালী কৰাৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ নেতৃত্বক স্বীকৃতি দি “অনৰেৰী অৰ্ডাৰ অব্ ফ্ৰীডম অব্ বাৰ্বাডোছ”ৰে সন্মানিত কৰা হয়; তেওঁক গিয়েনাৰ জৰ্জটাউনত ডমিনিকাৰ কমনৱেলথৰ অধ্যক্ষ ছিলভানি বাৰ্টনে ডমিনিকাৰ সৰ্বোচ্চ ৰাষ্ট্ৰীয় বঁটা “ডমিনিকা এৱাৰ্ড অব্ অনাৰ”ৰেও সন্মানিত কৰে। 2024 চনৰ নৱেম্বৰ মাহত নাইজেৰিয়াই তেওঁক “গ্ৰেণ্ড কমাণ্ডাৰ অব্ দা অৰ্ডাৰ অব্ নাইজাৰ” সন্মান প্ৰদান কৰাৰ বিপৰীতে গিয়েনা আৰু কুৱেইটে তেওঁক তেওঁলোকৰ সৰ্বোচ্চ সন্মান – ক্ৰমে “অৰ্ডাৰ অব্ এক্সেলেঞ্চ” আৰু “দা অৰ্ডাৰ অব্ মোবাৰক আল কাবীৰ”ৰে স্বীকৃতি দিয়ে।

আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সৌৰ মিত্ৰজোঁটে (ISA) 2024 চনত নতুন স্বাক্ষৰকাৰী আৰু অনুমোদনৰ সৈতে ইয়াৰ সদস্যপদ সম্প্ৰসাৰিত কৰিছিল। মাৰ্শ্বা (ফেব্ৰুৱাৰী), পাৰাগুৱে (জুন), লেবানন (আগষ্ট) আৰু মালদোভা (ডিচেম্বৰ) এই সন্ধি স্বাক্ষৰকাৰী হোৱাৰ বিপৰীতে পানামা (মাৰ্চ), নিউজিলেণ্ড (আগষ্ট) আৰু আৰ্মেনিয়াই (নৱেম্বৰ) এই সন্ধি অনুমোদন কৰে। এই উন্নয়নসমূহে সৌৰশক্তিৰ সম্প্ৰসাৰণ আৰু জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ সৈতে মোকাবিলা কৰাৰ বাবে বিশ্বব্যাপী প্ৰচেষ্টাসমূহ আগুৱাই নিয়াৰ ক্ষেত্ৰত ভাৰতৰ পদক্ষেপসমূহৰ ওপৰত আলোকপাত কৰে।

কেইবাখনো উচ্চ পৰ্যায়ৰ দ্বিপাক্ষিক ভ্ৰমণৰ দ্বাৰা দীৰ্ঘদিনীয়া কূটনৈতিক সম্পৰ্ক পুনৰ সজীৱ হৈ উঠিছিল। মাননীয় ৰাষ্ট্ৰপতিয়ে আলজেৰিয়া, ফিজি, মালাউই, মৰিটানিয়া, মৰিচাছ, নিউজিলেণ্ড, আৰু টিমৰ লেষ্টেলৈ চৰকাৰী ভ্ৰমণ কৰে। আলজেৰিয়া ভ্ৰমণ সেই দেশলৈ প্ৰথমবাৰৰ বাবে চৰকাৰী ভ্ৰমণ আছিল আৰু ইয়াত উদ্বোধনী ভাৰত-আলজেৰিয়া অৰ্থনৈতিক মঞ্চ অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল, যিয়ে দ্বিপাক্ষিক সম্পৰ্কৰ নতুন অধ্যায়ৰ আৰম্ভণিৰ সংকেত দিছিল। মাননীয় ৰাষ্ট্ৰপতিয়ে ফিজি আৰু টিমৰ লেষ্টেলৈও যুগান্তকাৰী ভ্ৰমণ কৰে, যি ভাৰতীয় ৰাষ্ট্ৰপতিৰ এই দেশসমূহলৈ প্ৰথমবাৰলৈ হোৱা ভ্ৰমণ হিচাপে বিবেচিত হৈছে।

টিমোৰ লেষ্টেলৈ ভ্ৰমণৰ সময়ত, ৰাষ্ট্ৰপতি জ'ছে ৰাম'ছ-হোৰ্তাই মাননীয় ৰাষ্ট্ৰপতি জিক দেশৰ সৰ্বোচ্চ নাগৰিক সন্মান, 'গ্ৰেণ্ড-ক'লাৰ অব্ দা অৰ্ডাৰ অব্ টিমোৰ-লেষ্টে' প্ৰদান কৰিছিল। আগষ্ট মাহত ছুভাত অনুষ্ঠিত এক অনুষ্ঠানত মাননীয় ৰাষ্ট্ৰপতিক ফিজিৰ সৰ্বোচ্চ অসামৰিক বঁটা, কম্পেনিয়ন অব্ দা অৰ্ডাৰ অব্ ফিজি বঁটা প্ৰদান কৰা হয়। এই ভ্ৰমণসমূহে অঞ্চলসমূহৰ মাজত দ্বিপাক্ষিক সম্পৰ্কৰ চলি থকা গতিক প্ৰেৰণা যোগায়।

মাননীয় ৰাষ্ট্ৰপতিক 2024 চনৰ আগষ্ট মাহত দিলিত টিমৰ-লেণ্টেৰ সৰ্বোচ্চ অসামৰিক বঁটা অৰ্ডাৰ অব্ টিমৰ-লেণ্টেৰ গ্ৰেণ্ড কলাৰ প্ৰদান কৰা হয়

মাননীয় উপ-ৰাষ্ট্ৰপতিগৰাকীয়ে মে' মাহত ইৰাণ ভ্ৰমণ কৰি আনুষ্ঠানিক অনুষ্ঠানত অংশগ্ৰহণ কৰি ইৰাণৰ তেতিয়াৰ ৰাষ্ট্ৰপতি ড০ ছেইয়দ ইব্ৰাহিম ৰাইছি আৰু ইৰাণৰ তেতিয়াৰ বৈদেশিক মন্ত্ৰী ড০ হোছেইন আমিৰ-আব্দুল্লাহিয়ানৰ হেলিকপ্টাৰ দুৰ্ঘটনাৰ ঘটনাত শোক প্ৰকাশ কৰে।

অংশীদাৰ দেশসমূহৰ সৈতে ভাৰতৰ উচ্চ পৰ্যায়ৰ যোগাযোগ অব্যাহত ৰাখি প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে অষ্ট্ৰিয়া, ভূটান, ব্ৰাজিল, ক্ৰনাই, গিয়েনা, ইটালী, কুৱেইট, লাওছ, নাইজেৰিয়া, পোলেণ্ড, কাটাৰ, ৰাছিয়া, ছিংগাপুৰ, ইউক্ৰেইন, সংযুক্ত আৰব আমিৰশ্বাহী আৰু আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰ ভ্ৰমণ কৰি বিভিন্ন উচ্চ পৰ্যায়ৰ দ্বিপাক্ষিক, বহুপক্ষীয় আৰু বহুপক্ষীয় যোগাযোগত অংশগ্ৰহণ কৰে।

জুলাই মাহত প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে অষ্ট্ৰিয়া ভ্ৰমণ কৰিছিল, যিটো আছিল বিগত চাৰিটা দশকৰ ভিতৰত ভাৰতীয় প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ প্ৰথমটো ভ্ৰমণ। আগষ্ট মাহত ইউক্ৰেইনলৈ এক ঐতিহাসিক ভ্ৰমণ পৰিলক্ষিত হয় যিটো 1992 চনত দুয়োখন দেশৰ মাজত কূটনৈতিক সম্পৰ্ক স্থাপনৰ পিছত ভাৰতৰ প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ প্ৰথম ভ্ৰমণ হিচাপে পৰিগণিত হৈছে। নৱেম্বৰ মাহত প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে নাইজেৰিয়ালৈ চৰকাৰী ভ্ৰমণ কৰিছিল, যিটো আছিল সোতৰ বছৰৰ ভিতৰত ভাৰতৰ প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ প্ৰথমটো ভ্ৰমণ। অৱশেষত ডিচেম্বৰ মাহত প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে প্ৰথমবাৰৰ বাবে কুৱেইট ভ্ৰমণ কৰে আৰু এয়া আছিল তিয়াল্লিশ বছৰৰ ভিতৰত ভাৰতীয় প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ প্ৰথমটো ভ্ৰমণ।

প্রধানমন্ত্রীয়ে ৰাষ্ট্ৰসংঘত ভৱিষ্যতৰ শীৰ্ষ সন্মিলন, জি-20 শীৰ্ষ সন্মিলন, জি-7 শীৰ্ষ সন্মিলনৰ আউটৰিচ্চ অধিৱেশন, কোৱাড লিডাৰ্ছ শীৰ্ষ সন্মিলন, BRICS শীৰ্ষ সন্মিলন, SCO শীৰ্ষ সন্মিলন, আৰু ভইচ অব্ গ্ল’বেল ছাউথ শীৰ্ষ সন্মিলনৰ তৃতীয় সংস্কৰণকে ধৰি কেইবাখনো ভাৰ্চুৱেল আৰু ব্যক্তিগত শীৰ্ষ সন্মিলন পৰ্যায়ৰ বৈঠকতো অংশগ্ৰহণ কৰে।

বহুৰটোৰ ভিতৰত EAM-য়ে অষ্ট্ৰেলিয়া, জাৰ্মানী, ইৰাণ, ইটালী, জাপান, কাজাখস্তান, কুৱেইট, লাও পিডিআৰ, মালয়েছিয়া, মালদ্বীপ, মৰিচাছ, নেপাল, নাইজেৰিয়া, পাকিস্তান, ফিলিপাইনছ, কাটাৰ, কোৰিয়া ৰিপাব্লিক, চৌদি আৰব, ছিংগাপুৰ, শ্ৰীলংকা, ছুইজাৰলেণ্ড, উগাণ্ডা, সংযুক্ত আৰব আমিৰশ্বাহী আৰু আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰ ভ্ৰমণ কৰি বিভিন্ন কূটনৈতিক যোগাযোগত অংশগ্ৰহণ কৰে।

জানুৱাৰী মাহত EAM-য়ে ইৰাণ ভ্ৰমণ কৰি ইৰাণৰ তেতিয়াৰ বৈদেশিক মন্ত্ৰী ড০ হোছেইন আমিৰ-আব্দুল্লাহিয়ানৰ সৈতে সাক্ষাৎ কৰি ছাবাহাৰ বন্দৰৰ উন্নয়ন আৰু পৰিচালনাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰে। তেওঁ নেপাললৈও যাত্ৰা কৰি ৰাষ্ট্ৰপতি ৰামচন্দ্ৰ পৌডেল আৰু তেতিয়াৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী পুষ্প কমল দাহাল ‘প্ৰচণ্ড’ৰ সৈতে সাক্ষাৎ কৰে আৰু কাঠমাণ্ডুত নেপালৰ তেতিয়াৰ বৈদেশিক মন্ত্ৰী মিষ্টাৰ এন পি ছাউদৰ সৈতে সপ্তম ভাৰত-নেপাল যুটীয়া আয়োগৰ বৈঠকত সহ-অধ্যক্ষতা কৰে। বৈদেশিক মন্ত্ৰী ইউছুফ টুগাৰৰ সৈতে ষষ্ঠ ভাৰত-নাইজেৰিয়া যুটীয়া আয়োগৰ বৈঠকৰ সহ-অধ্যক্ষতা কৰি EAM-য়ে প্ৰথমবাৰৰ বাবে নাইজেৰিয়া ভ্ৰমণ কৰে। সেই মাহতে তেওঁ উগাণ্ডাৰ কাম্পালাত অনুষ্ঠিত উনৈশ সংখ্যক নন-এলাইনড মুভমেণ্ট (NAM) শীৰ্ষ সন্মিলনত ভাৰতীয় প্ৰতিনিধি দলটোৰ নেতৃত্ব দিয়ে। মাৰ্চ মাহত EAM-য়ে জাপান ভ্ৰমণ কৰিছিল, য’ত তেওঁ তেতিয়াৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী ফুমিঅ’ কিশ্বিডাৰ সৈতে সাক্ষাৎ কৰিছিল আৰু তেতিয়াৰ বৈদেশিক মন্ত্ৰী য়োকো কামিকাৱাৰ সৈতে 16সংখ্যক ভাৰত-জাপান কৌশলগত আলোচনাৰ সহ-সভাপতি আছিল। তেওঁ মালয়েছিয়া ভ্ৰমণ কৰি প্ৰধানমন্ত্ৰী দাতো’ ছেৰী আনোৱাৰ বিন ইব্ৰাহিম আৰু বৈদেশিক মন্ত্ৰী দাতো’ চেৰী উটামা হাজী মহম্মদ বিন হাজী হাছানক সাক্ষাৎ কৰি দ্বিপাক্ষিক সহযোগিতাৰ বিভিন্ন দিশৰ ওপৰত আলোচনা কৰে। সেই মাহৰ শেষৰ ফালে তেওঁ ফিলিপাইনছ ভ্ৰমণ কৰি ৰাষ্ট্ৰপতি ফাৰ্ডিনাণ্ড আৰ মাৰ্কছ জুনিয়ৰ আৰু বৈদেশিক মন্ত্ৰী এনৰিকে এ মানালোৰ সৈতে সাক্ষাৎ কৰি ৰাজনৈতিক, অৰ্থনৈতিক, প্ৰতিৰক্ষা আৰু প্ৰযুক্তি খণ্ডত জড়িত বিষয়সমূহ পৰ্যালোচনা কৰে। EAM-য়ে দক্ষিণ কোৰিয়া ভ্ৰমণো কৰিছিল, য’ত তেওঁ তেতিয়াৰ বৈদেশিক মন্ত্ৰী চ’টায়-ইউলৰ সৈতে দশম ভাৰত-আৰঅ’কে যুটীয়া আয়োগৰ বৈঠকৰ সহ-সভাপতি আছিল। ছিংগাপুৰত তেওঁ প্ৰধানমন্ত্ৰী লি ছিয়েন লুং আৰু উপ-প্ৰধানমন্ত্ৰী লৰেণ্ড ৱঙক সাক্ষাৎ কৰাৰ উপৰিও তেওঁৰ সমকক্ষ ভিভিয়ান বালাকৃষ্ণনৰ সৈতে দ্বিপাক্ষিক বৈঠকত ফিনটেক, ডিজিটেলইজেচন, আৰু সেউজ অৰ্থনীতিৰ ক্ষেত্ৰত দ্বিপাক্ষিক সহযোগিতা শক্তিশালী কৰাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰে।

জুন মাহত EAM-য়ে শ্ৰীলংকা ভ্ৰমণ কৰে য’ত তেওঁ তেতিয়াৰ ৰাষ্ট্ৰপতি ৰনিল বিক্ৰমসিংহ, তেতিয়াৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী দীনেশ গুণৱৰ্ধনা আৰু তেতিয়াৰ বৈদেশিক মন্ত্ৰী এম.ইউ.এম. আলী ছাব্ৰিক সাক্ষাৎ কৰে। ভাৰতৰ জনকেন্দ্ৰিক উন্নয়ন সহযোগিতাক শক্তিশালী কৰিবলৈ EAM আৰু ৰাষ্ট্ৰপতি বিক্ৰমসিংহই যৌথভাৱে কলম্বো আৰু ট্ৰিংকোমালী

জিলাত মডেল ভিলেজ হাউছিং প্ৰজেক্টৰ অধীনত এশ ছয়টা ঘৰৰ লগতে কাপ্তী, মাটালে, আৰু নুৰাৰা এলিয়াত ভাৰতীয় হাউছিং প্ৰজেক্টৰ পৰ্যায় III-ৰ অধীনত আঠচল্লিশটা ঘৰ উদ্বোধন কৰে। অতিৰিক্তভাৱে, তেওঁলোকে ভাৰতীয় অনুদানৰ ছয় মিলিয়ন ডলাৰৰ সহায়ত প্ৰতিষ্ঠিত সাগৰত অনুসন্ধান আৰু উদ্ধাৰ অভিযানৰ এটা মুখ্য কেন্দ্ৰ, মেৰিটাইম ৰেচকিউ কোঅৰ্ডিনেচন চেণ্টাৰ (MRCC) অনলাইনভাৱে উদ্বোধন কৰে। EAM-য়ে শ্ৰীলংকাৰ বন্দৰ, জাহাজ আৰু বিমান পৰিবহণ, কৃষি আৰু বাগিচা উদ্যোগ, আৰু শক্তি আৰু শক্তি মন্ত্ৰালয়ৰ বিষয়াসকলৰ সৈতেও আলোচনা কৰে। সেই মাহৰ শেষৰ ফালে তেওঁ UAE ভ্ৰমণ কৰি বৈদেশিক মন্ত্ৰী শ্বেইখ আব্দুল্লাহ বিন জায়েদ আল নাহিয়ানৰ সৈতে আলোচনা কৰি ভাৰত-UAE-ৰ সৰ্বাংগীন কৌশলগত অংশীদাৰিত্বৰ পৰ্যালোচনা কৰে। জুলাই মাহত EAM-ৰ নেতৃত্বত ভাৰতীয় প্ৰতিনিধি দলটোৱে চৌবিশ সংখ্যক SCO সন্মিলনৰ বাবে আস্তানালৈ গৈছিল। মৰিচাছ ভ্ৰমণৰ সময়ত তেওঁ তদানীন্তন প্ৰধানমন্ত্ৰী প্ৰবিন্দ কুমাৰ জগন্নাথক সাক্ষাৎ কৰি দ্বিপাক্ষিক সম্পৰ্ক আৰু অধিক উন্নত কৰাৰ উপায় সন্ধান কৰে। আগষ্ট মাহত EAM-য়ে কুৱেইট ভ্ৰমণ কৰিছিল, য'ত তেওঁ ৰাজকুমাৰ শ্বেইখ চাবাহ খালেদ আল-হামাদ আল-মুবাৰক আল-ছাবাহ, প্ৰধানমন্ত্ৰী আহমেদ আব্দুল্লাহ আল-আল-আল-জাবেৰ আল-ছাবাহ আৰু বৈদেশিক মন্ত্ৰী আব্দুল্লা আলী আল-য়াহিয়াক সাক্ষাৎ কৰি আমাৰ দ্বিপাক্ষিক সহযোগিতা শক্তিশালী কৰাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰিছিল। ইয়াৰ পিছত তেওঁ মালদ্বীপলৈ যায়, য'ত তেওঁ ৰাষ্ট্ৰপতি ড॰ মহম্মদ মুইজু আৰু তেতিয়াৰ বৈদেশিক মন্ত্ৰী মুছা জমিৰক সাক্ষাৎ কৰে, যাৰ সৈতে EAM-য়ে যৌথভাৱে আঠাইশটা দ্বীপত ভাৰতৰ লাইন অব্ ক্ৰেডিটৰ সহায়ত পানী আৰু নৰ্দমাৰ প্ৰকল্প উদ্বোধন কৰে।

ছেপ্টেম্বৰ মাহত EAM-য়ে জাৰ্মানী ভ্ৰমণ কৰি তেতিয়াৰ চেঞ্চেলৰ অলাফ শ্বলজ আৰু তেতিয়াৰ বৈদেশিক মন্ত্ৰী এনালেনা বেয়াৰবকক সাক্ষাৎ কৰে। ইয়াৰ পিছত তেওঁ জেনেভালৈ যায় আৰু ছুইজাৰলেণ্ডৰ বৈদেশিক মন্ত্ৰী ইগনাজিঅ' কেছিছক সাক্ষাৎ কৰি ইউৰোপীয় মুক্ত বাণিজ্য সংস্থা (EFTA) ৰাষ্ট্ৰসমূহৰ সৈতে ভাৰতৰ বাণিজ্যিক সম্পৰ্কৰ বিষয়ে আলোচনা কৰে আৰু জেনেভাত ভাৰতৰ স্থায়ী মিছনৰ নতুন ভৱন উদ্বোধন কৰে। সেই মাহৰ শেষৰ ফালে তেওঁ ৱাশ্বিংটন ডিচি ভ্ৰমণ কৰি তেতিয়াৰ বিদেশ সচিব এণ্টনি ব্লিংকেন, তেতিয়াৰ বাণিজ্য সচিব জিনা ৰাইমণ্ডে, তেতিয়াৰ ৰাষ্ট্ৰীয় নিৰাপত্তা উপদেষ্টা (NSA) জেক ছুলিভান আৰু আমেৰিকাৰ অন্যান্য জ্যেষ্ঠ বিষয়াসকলৰ সৈতে সাক্ষাৎ কৰি দ্বিপাক্ষিক সম্পৰ্ক শক্তিশালী কৰাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰে।

EAM-য়ে ছেপ্টেম্বৰ 2024ত ৰিয়াধত অনুষ্ঠিত প্ৰথমবাৰৰ বাবে হোৱা ভাৰত-জিচিচি যৌথ মন্ত্ৰীসভাৰ কৌশলগত সংলাপৰ উদ্বোধনী অধিবেশনৰ সহ-সভাপতি হিচাপে কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰিছিল

অক্টোবৰ মাহত EAM-য়ে অষ্ট্ৰেলিয়া ভ্ৰমণ কৰি প্ৰধানমন্ত্ৰী এণ্টনি আলবানিজ আৰু অন্যান্য গুৰুত্বপূৰ্ণ ৰাজনৈতিক নেতাসকলক সাক্ষাৎ কৰিছিল। ইয়াৰ উপৰিও তেওঁ বৈদেশিক মন্ত্ৰী পেনি ৱণ্ডৰ সৈতে পোন্ধৰ সংখ্যক বৈদেশিক মন্ত্ৰীৰ কাঠামো আলোচনাৰ সহ-অধ্যক্ষতা কৰে আৰু ব্ৰিজবেনত ভাৰতৰ কনছুলেট জেনেৰেল উদ্বোধন কৰে। নৱেম্বৰ মাহত তেওঁ ইটালী ভ্ৰমণ কৰি জি-7 বৈদেশিক মন্ত্ৰীসকলৰ বৈঠকৰ আউটৰিচ ছেচন আৰু ৰোমত অনুষ্ঠিত হোৱা MED ভূমধ্যসাগৰীয় আলোচনাৰ দশম সংস্কৰণত অংশগ্ৰহণ কৰে। ইটালীত EAM-য়ে ইটালী আৰু জি-7ৰ অন্যান্য অংশগ্ৰহণকাৰী ৰাষ্ট্ৰৰ সমকক্ষসকলৰ সৈতে দ্বিপাক্ষিক আলোচনাত মিলিত হয়। ডিচেম্বৰ মাহত EAM-য়ে কাটাৰ আৰু বাহৰেইনলৈ যাত্ৰা কৰিছিল। কাটাৰত তেওঁ বাইশ সংখ্যক ডোহা ফৰামত অংশগ্ৰহণ কৰি প্ৰধানমন্ত্ৰী তথা বৈদেশিক মন্ত্ৰী শ্বেখ মহম্মদ বিন আব্দুল ৰহমান আল থানীৰ সৈতে সাক্ষাৎ কৰে। বাহৰেইনত তেওঁ বৈদেশিক মন্ত্ৰী ড° আব্দুল্লাতিফ বিন ৰছিদ আল জায়ানীৰ সৈতে চতুৰ্থ ভাৰত-বাহৰেইন উচ্চ যুটীয়া আয়োগৰ (HJC) বৈঠকত সহ-অধ্যক্ষতা কৰে। ডিচেম্বৰ মাহত EAM আৰু বৈদেশিক সচিবগৰাকীয়ে আমেৰিকা ভ্ৰমণ কৰিছিল, য'ত তেওঁলোকে তেতিয়াৰ NSA ছুলিভান, তেতিয়াৰ বিদেশ মন্ত্ৰী এণ্টনি ব্লিংকেন আৰু NSA পদৰ বাবে নিৰ্বাচিত ৰাষ্ট্ৰপতি ড'নাল্ড ট্ৰাম্পৰ মনোনীত মাইকেল ৱাল্টজকে ধৰি গুৰুত্বপূৰ্ণ জ্যেষ্ঠ বিষয়াসকলৰ সৈতে সাক্ষাৎ কৰিছিল।

বছৰটোৰ ভিতৰত EAM-য়ে অষ্ট্ৰেলিয়াত অনুষ্ঠিত হোৱা সপ্তম ভাৰত মহাসাগৰ সন্মিলনকে ধৰি কেইবাখনো বহুপক্ষীয় বৈঠকতো অংশগ্ৰহণ কৰিছিল; সেইসমূহ হ'ল- কাজাখাস্তানত এছচিঅ' কাউঞ্চিল অব্ ষ্টেটছ অব্ ষ্টেটৰ চৌবিশ সংখ্যক বৈঠক; জাপানত কোৱাড বৈদেশিক মন্ত্ৰীৰ বৈঠক; আছিয়ানৰ কাঠামোৰ অধীনত বৈদেশিক মন্ত্ৰীসকলৰ বৈঠক, যথা আছিয়ান-ভাৰত, পূব এছিয়া শীৰ্ষ সন্মিলন, আৰু লাও পিডিআৰৰ ভিয়েন্টিয়ানত আছিয়ান আঞ্চলিক মঞ্চ; নিউয়ৰ্কত জি-20 বৈদেশিক মন্ত্ৰীৰ বৈঠক আৰু উনাশী সংখ্যক ইউএনজিএ উচ্চ পৰ্যায়ৰ অধিবেশন; ছৌদি আৰৱত কৌশলগত আলোচনাৰ বাবে ভাৰত-জিচিচি মন্ত্ৰীসভা আৰু পাকিস্তানত এছচিঅ' কাউঞ্চিল অৱ চৰকাৰী মুৰব্বীৰ তেইশ সংখ্যক বৈঠক।

ফেব্ৰুৱাৰী মাহত পাৰ্থত অনুষ্ঠিত হোৱা সপ্তম ভাৰত মহাসাগৰ সন্মিলনত EAM-য়ে আঞ্চলিক সহযোগিতাৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছিল। জুলাই মাহত EAM-ৰ নেতৃত্বত ভাৰতৰ প্ৰতিনিধি দলটোক আস্তানাত অনুষ্ঠিত হোৱা চৌবিশ সংখ্যক SCO শীৰ্ষ সন্মিলনলৈ গৈছিল, য'ত নেতাসকলে বিগত কাৰ্যকলাপৰ পৰ্যালোচনা কৰিছিল আৰু বহুপক্ষীয় সহযোগিতাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰিছিল। সেই মাহৰ শেষৰ ফালে তেওঁ টকিঅ'ত অনুষ্ঠিত হোৱা কোৱাড বৈদেশিক মন্ত্ৰীৰ বৈঠকত অংশগ্ৰহণ কৰিছিল, য'ত ভাৰত-প্ৰশান্ত মহাসাগৰীয় আৰু কোৱাড পদক্ষেপৰ উন্নয়নৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰা হৈছিল। ছেপ্টেম্বৰ মাহত নিউয়ৰ্কত অনুষ্ঠিত হোৱা ব্ৰাজিলৰ দ্বিতীয় জি-20 বৈদেশিক মন্ত্ৰীসকলৰ বৈঠকত EAM-য়ে অংশগ্ৰহণ কৰিছিল, য'ত ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ পুনৰ্গঠন, বিত্তীয় স্থাপত্য, আৰু বাণিজ্য ব্যৱস্থাকে ধৰি বিশ্ব শাসন সংস্কাৰৰ পোষকতা কৰিছিল। তেওঁ ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ উনাশী সংখ্যক সাধাৰণ পৰিষদত ভাৰতৰ ৰাষ্ট্ৰীয় বিবৃতি প্ৰদান কৰাৰ লগতে ৰিয়াধত ভাৰত-জিচিচিৰ যুটীয়া মন্ত্ৰী বৈঠকৰ সহ-সভাপতি হিচাপে উপসাগৰীয় ৰাষ্ট্ৰসমূহৰ সৈতে কৌশলগত আলোচনা বৃদ্ধি কৰে। অক্টোবৰ মাহত ইছলামাবাদত অনুষ্ঠিত হোৱা তেইশ সংখ্যক SCO চৰকাৰৰ মুৰব্বী পৰিষদৰ বৈঠকত EAM-য়ে বহুমুখী সহযোগিতা, সুসম বৃদ্ধি, আৰু আঞ্চলিক স্থিতিশীলতাৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰি ভাৰতৰ বিবৃতি প্ৰদান কৰিছিল।

বছৰটোত, EAM-য়ে নতুন দিল্লীত ফ্ৰাঞ্চ, গ্ৰীচ, ভূটান, ইউক্ৰেইন, মালদ্বীপ, বাংলাদেশ, শ্ৰীলংকা, মালয়েছিয়া, UAE, জামাইকা, জাৰ্মানী আৰু থাইলেণ্ডৰ বৈদেশিক মন্ত্ৰীৰো সাক্ষাৎ লাভ কৰিছিল। জুলাই মাহত নতুন দিল্লীত অনুষ্ঠিত হোৱা দ্বিতীয় BIMSTEC বৈদেশিক মন্ত্ৰীসকলৰ ৰিট্ৰিটৰ বাবেও EAM-ৰ BIMSTEC সমকক্ষসকলক আতিথ্য প্ৰদান কৰিছিল আৰু প্ৰতিৰক্ষা মন্ত্ৰীৰ সৈতে তৃতীয় ভাৰত-জাপান 2+2 মন্ত্ৰীসভাৰ বৈঠকত সহ-অধ্যক্ষতা কৰিছিল।

মন্ত্ৰালয়ৰ ৰাজ্যিক মন্ত্ৰীসকলেও বিভিন্ন অংশীদাৰ দেশৰ সৈতে যোগাযোগ কৰি ভাৰতৰ বিশ্বব্যাপী প্ৰসাৰক আগুৱাই লৈ যায়। MoS (শ্ৰী ভি মুৰলীধৰণ) জানুৱাৰী মাহত উগাণ্ডা আৰু ফেব্ৰুৱাৰী মাহত ব্ৰাজিললৈ গৈছিল, যথাক্ৰমে সাতসত্তৰ গোটৰ তৃতীয় দক্ষিণ শিখৰ সন্মিলন আৰু G-20 বৈদেশিক মন্ত্ৰীৰ বৈঠকত অংশগ্ৰহণ কৰিবলৈ।

ভাৰতৰ নতুন চৰকাৰে কাৰ্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ পিছত MoS-য়ে (শ্ৰী কীৰ্তি বৰ্ধন সিং) কুৱেইট (জুন), নৰৱে (আগষ্ট), আৰ্মেনিয়া (ছেপ্টেম্বৰ), মালয়েছিয়া (ছেপ্টেম্বৰ), কাটাৰ (অক্টোবৰ), কলম্বিয়া (অক্টোবৰ- নৱেম্বৰ), জাম্বিয়া (নৱেম্বৰ), আৰু আজাৰবাইজান (নৱেম্বৰ) ভ্ৰমণ কৰে।

MoS-য়ে (শ্ৰী পবিত্ৰ মাৰ্ঘেৰিটা) আগষ্ট মাহত ডমিনিকান ৰিপাব্লিক, কাটাৰ, গুৱাটেমালা, এল ছালভাদৰ, পানামা, ত্ৰিনিদাদ আৰু টোবাগো, আৰু ছেপ্টেম্বৰ-অক্টোবৰ মাহত মেক্সিকো, গ্ৰেনাডা, বাৰ্বাড'ছ, এণ্টিগুৱা আৰু বাৰ্বুডা, অক্টোবৰ মাহত ইন্দোনেছিয়া ভ্ৰমণ কৰিছিল।

এই ভ্ৰমণৰ লক্ষ্য আছিল ৰাজনৈতিক আৰু অৰ্থনৈতিক সহযোগিতা, সাংস্কৃতিক বিনিময়, বাণিজ্য আৰু স্বাস্থ্যৰ ক্ষেত্ৰত সহযোগিতা, ভাৰতীয় প্ৰব্ৰজনকাৰীসকলৰ সৈতে সংযোগ স্থাপনকে ধৰি বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত দ্বিপাক্ষিক সহযোগিতা বৃদ্ধি কৰা।

বছৰটোৰ ভিতৰত ভাৰতে ৰাজ্যৰ মুৰব্বী/চৰকাৰ/ বৈদেশিক মন্ত্ৰী আৰু অন্যান্য উচ্চ পৰ্যায়ৰ বিশিষ্ট ব্যক্তিকে ধৰি বিভিন্ন উচ্চ পৰ্যায়ৰ প্ৰতিনিধি দলকো আতিথ্য প্ৰদান কৰিছিল। ভাৰতে বাংলাদেশ, ভূটান, ডমিনিকা, ফ্ৰাঞ্চ, জাৰ্মানী, গ্ৰীচ, জামাইকা, কুৱেইট, মালদ্বীপ, মালয়েছিয়া, মালডোভা, স্পেইন, শ্ৰীলংকা, ইউক্ৰেইন, সংযুক্ত আৰব আমীৰশ্বাহী, ভেনিজুৱেলা আৰু ভিয়েটনামৰ কূটনৈতিক প্ৰতিনিধি দলক আদৰণি জনায়।

2024 চনত ভাৰতে পয়ত্ৰিশখন দেশৰ সৈতে বৈদেশিক কাৰ্যালয়ৰ পৰামৰ্শ বৈঠক (FOC) অনুষ্ঠিত কৰিছিল। FOC হৈছে অংশীদাৰ দেশৰ বৈদেশিক মন্ত্ৰালয়ৰ সৈতে বৈদেশিক পৰিক্ৰমা মন্ত্ৰালয়ৰ মাজত হোৱা আলোচনাৰ এক প্ৰতিষ্ঠানিক ব্যৱস্থা। বছৰটোৰ ভিতৰত পৰ্তুগাল (জানুৱাৰী); জাপান (ফেব্ৰুৱাৰী); ফ্ৰান্স (মাৰ্চ); কোট ডি'আইভ'ৰ (মাৰ্চ), কেব' ভাৰ্ডে (মাৰ্চ); মৰিটানিয়া (মাৰ্চ); লাক্সেমবাৰ্গ (এপ্ৰিল); বেলজিয়াম (এপ্ৰিল); কংগো গণতান্ত্ৰিক ৰিপাব্লিক (এপ্ৰিল); ক্ৰ'ৱেচিয়া (এপ্ৰিল); নেদাৰলেণ্ড (মে); ছুইডেন (মে); নৰৱে (মে); ইৰিট্ৰিয়া (মে); ব্ৰিটেইন (মে); বেনিন (জুন); টগো (জুন); জাৰ্মানী (জুলাই); কুৱেইট (জুলাই); জিম্বাবৱে (আগষ্ট); জাম্বিয়া (আগষ্ট); ইজৰাইল (আগষ্ট); আৰ্জেণ্টিনা (ছেপ্টেম্বৰ); উৰুগুৱে (ছেপ্টেম্বৰ); ইণ্ডোনেছিয়া (ছেপ্টেম্বৰ); মালডোভা (অক্টোবৰ); কলম্বিয়া (অক্টোবৰ); গিনি (অক্টোবৰ); কাটাৰ (অক্টোবৰ); মণ্টেনেগ্ৰো (অক্টোবৰ); চাইপ্ৰাছ (নৱেম্বৰ); বহুনিয়া আৰু হাৰ্জেগোভিনা (নৱেম্বৰ); ছিৰিয়া (নৱেম্বৰ); ৰুৱাণ্ডা (ডিচেম্বৰ); আৰু লাইবেৰিয়া (ডিচেম্বৰ) সৈতে FOC অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল।

এই যোগাযোগসমূহে ভাৰতৰ স্বাৰ্থক আগুৱাই নিয়াৰ বাবে আৰু দেশসমূহৰ সৈতে শক্তিশালী দ্বিপাক্ষিক সম্পৰ্ক আৰু সহযোগিতা গঢ়ি তোলাৰ বাবে অবিৰত কূটনৈতিক প্ৰচেষ্টাক আলোকপাত কৰে।

চুবুৰীয়া প্ৰথম নীতিৰ অধীনত ভাৰতে নিজৰ ওচৰ-চুবুৰীয়া দেশসমূহৰ সৈতে সংযোগ আৰু উন্নয়নমূলক অংশীদাৰিত্ব বৃদ্ধিৰ বাবে চেষ্টা কৰিছিল। চুবুৰীয়াৰ মূল অংশীদাৰসকলৰ সৈতে ভাৰতৰ প্ৰচাৰৰ অংশ হিচাপে জুন মাহত নতুন চৰকাৰৰ শপত গ্ৰহণ অনুষ্ঠানৰ বাবে কেইবাজনো নেতাক আমন্ত্ৰণ জনোৱা হৈছিল। এই উপলক্ষে বাংলাদেশৰ তদানীন্তন প্ৰধানমন্ত্ৰী শ্বেখ হাছিনা, ছিচেলছৰ উপ-ৰাষ্ট্ৰপতি আহমেদ আফিফ, মৰিচাছৰ তদানীন্তন প্ৰধানমন্ত্ৰী প্ৰবিন্দ

কুমাৰ জগন্নাথ, মালদ্বীপৰ ৰাষ্ট্ৰপতি ড॰ মহম্মদ মুইজু, শ্ৰীলংকাৰ তদানীন্তন ৰাষ্ট্ৰপতি ৰনিল বিক্ৰমসিংহ, ভূটানৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী দশ্শো শ্বেৰিং টবগে আৰু নেপালৰ তেতিয়াৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী পুষ্পা কমল দাহাল 'প্ৰচণ্ড' উপস্থিত থাকে।

আফগানিস্তানৰ প্ৰতি ভাৰতৰ দৃষ্টিভংগী ইয়াৰ ঐতিহাসিক সম্পৰ্ক, জনসাধাৰণৰ সৈতে বন্ধুত্ব আৰু ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ প্ৰাসংগিক প্ৰস্তাৱৰ দ্বাৰা পৰিচালিত হৈয়েই আছে। 2021 চনৰ পৰা ভাৰতে পঞ্চাশ হাজাৰ মেট্ৰিক টন ঘেঁহু, তিনিশ টন চিকিৎসা সামগ্ৰী, আঠাইশ টন সাহায্য আৰু চল্লিশ হাজাৰ লিটাৰ মালাথিয়ন (কীটনাশক)কে ধৰি জটিল মানৱীয় সাহায্য আগবঢ়াইছে। ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ ড্ৰাগছ আৰু অপৰাধৰ কাৰ্যালয় (UNODC)ৰ সৈতে সহযোগিতা কৰি ভাৰতে দুৰ্বল জনসংখ্যা বিশেষকৈ মহিলাসকলক লক্ষ্য কৰি অত্যাৱশ্যকীয় কল্যাণমূলক সামগ্ৰী বিতৰণ কৰে। ইণ্ডিয়ান কাউন্সিল ফৰ কালচাৰেল ৰিলেচনে (ICCR) আফগান ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক দুহেজাৰ অনলাইন বৃত্তি প্ৰদান কৰিছিল, প্ৰায় ছশ বৃত্তি মহিলাক প্ৰদান কৰা হৈছে। মানৱীয় সাহায্যৰ সুবিধাৰ বাবে কাবুলত এটা কাৰিকৰী দল নিয়োজিত হৈ আছে।

ভাৰত আৰু বাংলাদেশৰ মাজত ইতিহাস, ভাষা, সংস্কৃতি আৰু অন্যান্য বহুতো সামঞ্জস্যৰ বান্ধোন আছে। যোৱা কেইবছৰমানৰ ভিতৰত ৰাজনৈতিক আৰু নিৰাপত্তা সহযোগিতা, বাণিজ্য আৰু অৰ্থনৈতিক সম্পৰ্ক, উন্নয়নমূলক অংশীদাৰিত্ব, সাংস্কৃতিক আৰু জনসাধাৰণৰ পৰা আৰম্ভ কৰি মানুহৰ বিনিময়লৈকে বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত সহযোগিতা অন্তৰ্ভুক্ত কৰিবলৈ এই সম্পৰ্ক বিকশিত হৈছে। দক্ষিণ এছিয়াত বাংলাদেশ ভাৰতৰ সৰ্ববৃহৎ বাণিজ্যিক অংশীদাৰ আৰু ভাৰত এছিয়াৰ ভিতৰতে বাংলাদেশৰ সৰ্ববৃহৎ ৰপ্তানি গন্তব্যস্থান হিচাপে পৰিণত হৈছে।

জুন মাহত বাংলাদেশৰ তদানীন্তন প্ৰধানমন্ত্ৰী শ্বেখ হাছিনাই নতুন দিল্লীত প্ৰধানমন্ত্ৰী আৰু মন্ত্ৰী পৰিষদৰ শপত গ্ৰহণ অনুষ্ঠানত অংশগ্ৰহণ কৰিছিল। জুলাই-আগষ্ট মাহত বাংলাদেশৰ পৰিস্থিতিৰ পিছত ভাৰতে অধ্যাপক মহম্মদ ইউনুছৰ নেতৃত্বত বাংলাদেশৰ অন্তৰ্ৰাষ্ট্ৰীয় চৰকাৰৰ সৈতে মুখ্য উপদেষ্টা হিচাপে যোগাযোগ অব্যাহত ৰাখিছিল। মুখ্য উপদেষ্টা ইউনুছক অভিনন্দন জনোৱা প্ৰথমজন বিশ্ব নেতা আছিল প্ৰধানমন্ত্ৰী, যাক তেওঁ সোতৰ আগষ্টত অনুষ্ঠিত হ'বলগীয়া তৃতীয় ভাইচ অব্ গ্ল'বেল ছাউথ ছামিটত অংশগ্ৰহণৰ বাবেও আমন্ত্ৰণ জনাইছিল। EAM-য়ে ছেপ্টেম্বৰ মাহত নিউয়ৰ্কত অনুষ্ঠিত হোৱা উনাশী সংখ্যক ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ সাধাৰণ পৰিষদৰ পাৰ্শ্বৱৰ্তী স্থানত বৈদেশিক পৰিক্ৰমা উপদেষ্টা টুউহিদ হোছেইনক সাক্ষাৎ কৰিছিল। ডিচেম্বৰ মাহত বৈদেশিক সচিব ঢাকা পৰিদৰ্শন কৰি বাংলাদেশৰ মুখ্য উপদেষ্টা আৰু বৈদেশিক পৰিক্ৰমা উপদেষ্টাক আহ্বান জনায়। এই পাৰস্পৰিক ক্ৰিয়া-কলাপৰ সময়ত ভাৰতৰ গণতান্ত্ৰিক, সুস্থিৰ, শান্তিপূৰ্ণ, প্ৰগতিশীল আৰু অন্তৰ্ভুক্ত বাংলাদেশৰ সমৰ্থন স্পষ্টভাৱে উল্লেখ কৰা হৈছিল।

বাংলাদেশ আজি ভাৰতৰ সৰ্ববৃহৎ উন্নয়ন অংশীদাৰ। ভাৰতে যোৱা আঠ বছৰত বাংলাদেশলৈ তিনি শাৰীৰ ক্ৰেডিট (LOC) সম্প্ৰসাৰিত কৰিছে, যিটো পথ, ৰে'লৱে, জাহাজ চলোৱা আৰু বন্দৰকে ধৰি বিভিন্ন খণ্ডৰ আন্তঃগাঁথনি উন্নয়নৰ বাবে প্ৰায় আঠ বিলিয়ন মাৰ্কিন ডলাৰ। ইয়াৰ উপৰিও, উচ্চ প্ৰভাৱ সম্প্ৰদায় উন্নয়ন প্ৰকল্প (HICDPS) বাংলাদেশত ভাৰতৰ উন্নয়ন সাহায্যৰ এক সক্ৰিয় স্তম্ভ আৰু ইয়াৰ ভিতৰত আছে ছাত্ৰ ছোষ্টেল, শৈক্ষিক ভৱন,

দক্ষতা বিকাশ আৰু প্ৰশিক্ষণ প্ৰতিষ্ঠান, সাংস্কৃতিক কেন্দ্ৰ, অনাথ আশ্ৰম, আৰু সাধাৰণ সাংস্কৃতিক ঐতিহ্য পুনৰুদ্ধাৰৰ নিৰ্মাণ।

বছৰটোত কেইবাটাও উন্নয়নমূলক প্ৰকল্প সম্পূৰ্ণ হৈছিল। 2023 চনত খুলনা-মংলা বন্দৰ ৰেল লাইনৰ সফল কাম সম্পূৰ্ণ হোৱাৰ পিছত 2024 চনৰ নৱেম্বৰ মাহত আখৌৰা-আগৰতলা সীমা অতিক্ৰম কৰি ৰেল সংযোগ প্ৰকল্প সম্পূৰ্ণ হয়। ই এক গুৰুত্বপূৰ্ণ মাইলৰ খুঁটি হিচাপে পৰিগণিত হৈছে কাৰণ ই ভাৰতৰ উত্তৰ-পূবক বাংলাদেশৰ সৈতে ৰেলযোগে সংযোগ কৰিছিল যাৰ ফলত অঞ্চলটোত ৰেল-সংযোগ বৃদ্ধি পাইছিল।

ভাৰত আৰু ভূটানে আদৰ্শগত দ্বিপাক্ষিক সম্পৰ্ক ৰক্ষা কৰি আহিছে যাৰ বৈশিষ্ট্য হৈছে সকলো স্তৰতে পাৰস্পৰিক আস্থা, বুজাবুজি আৰু সদৃশতা আৰু জনসাধাৰণৰ মাজত সম্পৰ্ক। 2024 চনত প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ চৰকাৰী ভ্ৰমণ, ভূটানৰ মহামহিম ৰজাৰ ভাৰত ভ্ৰমণ, ভূটানৰ প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ আনুষ্ঠানিক ভ্ৰমণ আৰু অন্যান্য মন্ত্ৰী পৰ্যায়ৰ ভ্ৰমণকে ধৰি বহুতো উচ্চ পৰ্যায়ৰ আদান-প্ৰদানৰ সৈতে দ্বিপাক্ষিক সম্পৰ্কত সকলো খণ্ডতে অবিৰত অগ্ৰগতিৰ সাক্ষী হৈছিল। ভাৰতে ভূটানক ইয়াৰ ত্ৰয়োদশ পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনা (2024-2029)ৰ বাবে দিয়া সাহায্য দুগুণ কৰাৰ লগে লগে ভূটানৰ সৈতে উন্নয়নমূলক সহযোগিতা আৰু অধিক সম্প্ৰসাৰিত হৈছে। ভাৰতৰ সহায়ত ভূটানত নিৰ্মাণৰত জলবিদ্যুৎ প্ৰকল্পসমূহে অগ্ৰগতিৰ সাক্ষী হৈ দ্বিতীয় পুনাটছাংচু জলবিদ্যুৎ প্ৰকল্প সম্পূৰ্ণ হোৱাৰ উপক্ৰম হৈছে। বাণিজ্য আৰু অৰ্থনৈতিক সহযোগিতাৰ সম্প্ৰসাৰণ অব্যাহত থাকে কিয়নো ছেপ্টেম্বৰ মাহত অনুষ্ঠিত বাণিজ্য সচিব পৰ্যায়ৰ আলোচনাৰ সময়ত কেইবাটাও গুৰুত্বপূৰ্ণ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰা হৈছিল। অসমৰ দৰঙত প্ৰব্ৰজন চেক প'ষ্ট মুকলি আৰু ৰেল সংযোগ স্থাপনৰ অগ্ৰগতিয়ে সীমান্ত অতিক্ৰম কৰি সংযোগৰ পদক্ষেপক ইতিবাচক গতি প্ৰদান কৰিছে।

ভাৰত চৰকাৰৰ পুঁজিৰে প্ৰধান উন্নয়নমূলক প্ৰকল্পসমূহৰ ভিতৰত গিয়ালটছুয়েন জেটছুন পেমা ৰাংচাক মাদাৰ এণ্ড চাইল্ড হস্পিতাল মাৰ্চ মাহত সম্পূৰ্ণ হৈছিল। এশ পঞ্চাশখন বিচনাৰ ক্ষমতা থকা এই চিকিৎসালয়খনত শিশু, স্ত্ৰীৰোগ আৰু প্ৰসূতি, এনাষ্ট্ৰেচিয়া, অপাৰেচন থিয়েটাৰ, নৱজাতকৰ নিবিড় যত্নৰ সুবিধা আৰু শিশুৰ নিবিড় যত্ন ইউনিটৰ অত্যাধুনিক সুবিধা আছে।

প্রধানমন্ত্রী আৰু ভূটানৰ প্ৰধানমন্ত্রী শ্বেৰিং টবগেইয়ে ২০২৪ চনৰ মাৰ্চ মাহত থিফুকত ভাৰত চৰকাৰৰ সহায়ত নিৰ্মিত অত্যাধুনিক চিকিৎসালয় গিয়াস্টছুয়েন জেটছুন পেমা
ৰাংচুক মাদাৰ এণ্ড চাইল্ড হাৰ্পিতাল উদ্বোধন কৰে।

মালদ্বীপ হৈছে এখন সামুদ্রিক চুবুৰীয়া দেশ, যাৰ সৈতে ভাৰতৰ জাতিগত, ভাষাগত, সাংস্কৃতিক, ধৰ্মীয় আৰু বাণিজ্যিক সম্পৰ্ক প্ৰাচীনকালৰ পৰা গভীৰভাৱে জড়িত। ভাৰত মহাসাগৰীয় অঞ্চলৰ (IOR) সুৰক্ষা আৰু নিৰাপত্তা বজাই ৰখাৰ ক্ষেত্ৰত দুয়োখন ৰাষ্ট্ৰই মূল ভূমিকা পালন কৰিছে আৰু ভাৰতৰ চুবুৰী প্ৰথম নীতি আৰু অঞ্চলটোৰ সকলোৰে বাবে নিৰাপত্তা আৰু বৃদ্ধি (SAGAR) দৃষ্টিভঙ্গীত মালদ্বীপে বিশেষ স্থান দখল কৰিছে।

মালদ্বীপৰ সৈতে দ্বিপাক্ষিক সহযোগিতাই স্বাভাৱিকতে সামুদ্রিক সুৰক্ষা, সংযোগ, মানুহৰ পৰা মানুহৰ বিনিময়, আৰু সম্প্ৰদায় নিৰ্মাণ আন্তঃগাঁথনি প্ৰকল্পৰ বিকাশৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছে। আগষ্ট মাহত EAM-য়ে মালদ্বীপ ভ্ৰমণ কৰিছিল য'ত তেওঁ ৰাষ্ট্ৰপতি, তেতিয়াৰ বৈদেশিক মন্ত্ৰী আৰু অন্যান্য জ্যেষ্ঠ বিষয়াসকলৰ সৈতে সাক্ষাৎ কৰিছিল। এই ভ্ৰমণৰ সময়ত EAM-য়ে আড্ডু ৰিক্লেমেচন এণ্ড শ্ব'ৰ প্ৰটেকচন প্ৰজেক্ট আৰু আড্ডু ডিট'ৰ লিংক ব্ৰীজ প্ৰজেক্ট উদ্বোধন কৰে, যিটো দুয়োটা বৃহত্তৰ মালে সংযোগ প্ৰকল্প (GMCP)লৈ ভাৰতৰ সহায়ৰ অংশ। ইয়াৰ উপৰিও EAM আৰু মালদ্বীপৰ বৈদেশিক মন্ত্ৰীয়ে যৌথভাৱে ভাৰতৰ লাইন অব্ ক্ৰেডিট (LOC)ৰ সহায়ত ছটা HICDPৰ সৈতে আঠাইশটা দ্বীপত পানী আৰু নৰ্দমাৰ নেটৱৰ্ক প্ৰকল্প উদ্বোধন কৰে। ভাৰতত প্ৰশিক্ষণৰ জৰিয়তে এহেজাৰ মালদ্বীপৰ চৰকাৰী কৰ্মচাৰীৰ সামৰ্থ্য বিকাশৰ বাবে বুজাবুজি চুক্তিৰ আদান-প্ৰদান কৰা হয়, আৰু মালদ্বীপত ইউনিফাইড পেমেণ্ট ইন্টাৰফেচ (UPI) ব্যৱস্থা প্ৰৱৰ্তন কৰা হয়।

অক্টোবৰ মাহত মালদ্বীপৰ ৰাষ্ট্ৰপতিয়ে ভাৰতলৈ চৰকাৰী ভ্ৰমণ কৰি মাননীয় ৰাষ্ট্ৰপতি আৰু প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ সৈতে সাক্ষাৎ কৰে। এই ভ্ৰমণৰ সময়ত প্ৰধানমন্ত্ৰী আৰু ৰাষ্ট্ৰপতি মুইজুৱে ‘ব্যাপক অৰ্থনৈতিক আৰু সামুদ্ৰিক সুৰক্ষা অংশীদাৰিত্ব’ৰ বাবে ভাৰত-মালদ্বীপ দৃষ্টিভঙ্গী গ্ৰহণ কৰে, যিটো এই সম্পৰ্কৰ বাবে প্ৰথম বুলি বিবেচিত হৈছে। পাৰস্পৰিক স্বার্থৰ বিভিন্ন ক্ষেত্ৰ সামৰি কেইবাটাও বুজাবুজি চুক্তি স্বাক্ষৰিত হয়। এই ভ্ৰমণৰ মূল উল্লেখযোগ্য দিশসমূহৰ ভিতৰত আছিল হানিমাডু আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বিমানবন্দৰত নতুন ৰাণৱে উদ্বোধন, মালদ্বীপৰ বিমান পৰিবহণ ক্ষমতা বৃদ্ধি। ইয়াৰ উপৰিও মালদ্বীপত গৃহ নিৰ্মাণৰ প্ৰয়োজনীয়তাসমূহ পূৰণ কৰি সাতশ সামাজিক গৃহ নিৰ্মাণ ইউনিটসমূহ আনুষ্ঠানিকভাৱে গতাই দিয়া হয়, যিবোৰ ভাৰতীয় বেংকৰ ক্ৰেতা ঋণৰ সুবিধাৰ অধীনত নিৰ্মাণ কৰা হৈছিল। ইয়াৰ উপৰিও এই ভ্ৰমণৰ সময়ত মালদ্বীপত ৰূপে’ কাৰ্ডো প্ৰৱৰ্তন কৰা হয়।

ম্যানমাৰ ভাৰতৰ সৈতে দীঘলীয়া স্থল সীমা আৰু সামুদ্ৰিক সীমাৰেখা ভাগ কৰা এখন গুৰুত্বপূৰ্ণ চুবুৰীয়া দেশ। ভাৰতৰ চুবুৰীয়া প্ৰথম আৰু এষ্ট ইষ্ট নীতিৰ অভিসৰণত থকাৰ বাবে ম্যানমাৰ আছিয়ান ৰাষ্ট্ৰকে ধৰি দক্ষিণ-পূব এছিয়াৰ দেশসমূহৰ সৈতে ভাৰতৰ সংযোগৰ ক্ষেত্ৰত গুৰুত্বপূৰ্ণ হৈয়েই আছে। ভাৰত আৰু ম্যানমাৰৰ সভ্যতা ঐতিহাসিক আৰু জনসাধাৰণৰ মাজত শক্তিশালী সম্পৰ্ক আছে। বৌদ্ধ ধৰ্ম এক গুৰুত্বপূৰ্ণ সাংস্কৃতিক সংযোগ আৰু ই ম্যানমাৰৰ সৈতে ভাৰতৰ ভাগ-বতৰা ঐতিহ্যৰ অংশ।

2021চনৰ ফেব্ৰুৱাৰীৰ পৰা, ম্যানমাৰত ৰাজনৈতিক আৰু সুৰক্ষাৰ পৰিস্থিতি অৱনমিত হৈছে। ম্যানমাৰৰ বৰ্তমানৰ নিৰাপত্তা আৰু মানৱীয় পৰিস্থিতিয়ে ভাৰতৰ ওপৰত প্ৰত্যক্ষ প্ৰভাৱ পৰাৰ বাবে চিন্তাৰ কাৰণ হৈয়েই আছে। ভাৰতে হিংসা সম্পূৰ্ণৰূপে বন্ধ কৰা, আলোচনাৰ জৰিয়তে সমস্যা সমাধান, ৰাজনৈতিক বন্দীসকলক মুকলি কৰি দিয়া আৰু ম্যানমাৰক অতি সোনকালে গণতান্ত্ৰিক পৰিৱৰ্তনৰ পথলৈ ঘূৰি অহাৰ আহ্বান জনাইছে।

ভাৰত আৰু নেপালে তেওঁলোকৰ অনন্য, বহুমুখী আৰু শক্তিশালী সম্পৰ্কৰ ওপৰত নিৰ্মাণ কৰি আহিছে যিবোৰ ভাগ-বতৰা কৰা ঐতিহাসিক, সাংস্কৃতিক, ভৌগোলিক আৰু সভ্যতামূলক সংযোগৰ দ্বাৰা আধাৰিত। ভাৰত আৰু নেপালৰ মাজৰ মুকলি সীমান্ত আৰু নাগৰিকৰ মুক্ত চলাচলে এই শক্তিশালী আৰু গভীৰ সম্পৰ্কক প্ৰতিফলিত কৰে। চুবুৰী প্ৰথম পদ্ধতিৰ সৈতে খাপ খুৱাই শক্তি, বাণিজ্য, ৰেলৱে, ডিজিটেল আন্তঃগাঁথনি আৰু সাংস্কৃতিক সামৰি লোৱা বিভিন্ন সংযোগ পদক্ষেপৰ দ্ৰুত সম্প্ৰসাৰণ আৰু সৰলীকৃত হৈছে।

নেপালৰ তদানীন্তন প্ৰধানমন্ত্ৰী পুষ্প কমল দাহাল ‘প্ৰচণ্ড’ই জুন মাহত নতুন দিল্লীত প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ শপত গ্ৰহণ অনুষ্ঠানত অংশ লৈছিল। জুলাই মাহত প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে নেপালৰ নৱনিযুক্ত প্ৰধানমন্ত্ৰী কে পি শৰ্মা অলীলৈ অভিনন্দন বাৰ্তা প্ৰেৰণ কৰিছিল। ইয়াৰ পিছত আগষ্ট মাহত ভাৰতে আয়োজন কৰা তৃতীয় ভইচ অব্ গ্ল’বেল ছাউথ ছামিটত প্ৰধানমন্ত্ৰী অলীয়ে ভাৰতলৈ অংশগ্ৰহণ কৰে। আনহাতে, ছেপ্টেম্বৰ মাহত নিউয়ৰ্কত অনুষ্ঠিত হোৱা ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ সাধাৰণ পৰিষদৰ উনাশী সংখ্যক অধিবেশনৰ সময়ত দুয়োগৰাকী নেতাই বৈঠকত মিলিত হয়।

প্রধানমন্ত্রীয়ে 2024 চনৰ ছেপ্টেম্বৰ মাহত নিউয়ৰ্কত অনুষ্ঠিত ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ সাধাৰণ পৰিষদৰ 79 সংখ্যক অধিবেশনৰ সময়ত নেপালৰ প্ৰধানমন্ত্রী কে পি শৰ্মা অলীক সাক্ষাৎ কৰে।

EAM-য়ে জানুৱাৰী মাহত নেপাল ভ্ৰমণ কৰি নেপালৰ তেতিয়াৰ বৈদেশিক পৰিক্ৰমা মন্ত্রী নাৰায়ণ প্ৰকাশ সাউদৰ সৈতে বৈঠকত মিলিত হৈছিল আৰু দ্বিপাক্ষিক সহযোগিতাৰ সমগ্ৰ বৰ্ণালী পৰ্যালোচনা কৰিছিল। পৰৱৰ্তী সময়ত আগষ্ট মাহত নেপালৰ নতুন বৈদেশিক পৰিক্ৰমা মন্ত্রী ড० আৰ্জু ৰানা দেউবাই ভাৰত ভ্ৰমণ কৰিছিল আৰু সেই সময়ত তেওঁ প্ৰধানমন্ত্ৰীক সাক্ষাৎ কৰিছিল।

ভাৰত আৰু শ্ৰীলংকাৰ বৌদ্ধিক, সাংস্কৃতিক, ধৰ্মীয় আৰু ভাষিক পাৰস্পৰিক ক্ৰিয়াৰ উত্তৰাধিকাৰ আছে আৰু দুখন দেশৰ মাজৰ সম্পৰ্ক পঁচিশ বছৰতকৈও অধিক পুৰণি। চুবুৰীয়া প্ৰথম নীতিৰ লগতে SAGAR মতবাদৰ দৃষ্টিকোণৰ পৰাও শ্ৰীলংকা এক গুৰুত্বপূৰ্ণ অংশীদাৰ।

বছৰটোৰ ভিতৰত বিভিন্ন নেতৃত্ব পৰ্যায়ৰ সংযোগ আৰু অৰ্থনৈতিক, উন্নয়নমূলক, সাংস্কৃতিক আৰু জনসাধাৰণৰ সম্পৰ্ক গভীৰ কৰাৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰা পদক্ষেপৰ জৰিয়তে দ্বিপাক্ষিক সংযোগ অব্যাহত আছিল।

ফেব্ৰুৱাৰী মাহত শ্ৰীলংকাৰ তদানীন্তন ৰাষ্ট্ৰপতি ৰনীল বিক্ৰমসিংহৰ সৈতে প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে যৌথভাৱে শ্ৰীলংকাত UPI উদ্বোধন কৰে। ইয়াৰ পিছত ৰাষ্ট্ৰপতি বিক্ৰমসিংহই ন-দহ জুনত প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ শপত গ্ৰহণ অনুষ্ঠানত অংশগ্ৰহণ কৰিবলৈ ভাৰত ভ্ৰমণ কৰে আৰু পিছলৈ আগষ্ট মাহত ভইচ অব্ গ্ল'বেল ছাউথ ছামিটৰ তৃতীয় সংস্কৰণত অংশগ্ৰহণ কৰে।

জুন মাহত EAM-য়ে শ্রীলংকা ভ্ৰমণ কৰিছিল আৰু তেতিয়াৰ সমকক্ষ বৈদেশিক মন্ত্ৰী এম.ইউ.এম আলী ছাব্বিৰ সৈতে বিতং আলোচনাত মিলিত হৈছিল। ভাৰতীয় হিচাপত ছয় মিলিয়ন মাৰ্কিন ডলাৰৰ অনুদানেৰে স্থাপিত অনুসন্ধান আৰু উদ্ধাৰ অভিযানৰ বাবে স্নায়ু কেন্দ্ৰ মেৰিটাইম ৰেচকিউ ক'অৰ্ডিনেচন চেণ্টাৰ (MRCC)ৰ উদ্বোধনীও 20 জুনত EAM-ৰ কলম্বো ভ্ৰমণৰ সময়ত সম্পূৰ্ণ কৰা হয়।

শ্রীলংকাত নতুন চৰকাৰ আৰু ৰাজনৈতিক নেতৃত্বৰ নিৰ্বাচনৰ পিছত অক্টোবৰ মাহত EAM-য়ে শ্রীলংকা ভ্ৰমণ কৰি নৱ-নিৰ্বাচিত ৰাষ্ট্ৰপতি অনুৰা কুমাৰ দিছানায়কক সাক্ষাৎ কৰা প্ৰথমজন বিদেশী গণ্যমান্য ব্যক্তি হিচাপে পৰিগণিত হয়। এই ভ্ৰমণৰ সময়ত EAM-ৰ বৈদেশিক মন্ত্ৰী বিজিতা হেৰাথৰ সৈতেও আলোচনাত মিলিত হয়। পোন্ধৰ-সোতৰ ডিচেম্বৰত ৰাষ্ট্ৰপতি অনুৰা কুমাৰ দিছানায়কে চৰকাৰী উদ্দেশ্যে ভাৰত ভ্ৰমণ কৰিছিল। ৰাষ্ট্ৰপতি পদ গ্ৰহণ কৰাৰ পিছত এইটোৱেই আছিল তেওঁৰ প্ৰথমটো বিদেশ ভ্ৰমণ। ৰাষ্ট্ৰপতি দিছানায়কে আৰু প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে “ভাগ-বতৰা কৰা ভৱিষ্যতৰ বাবে অংশীদাৰিত্বক লালন-পালন কৰা” শীৰ্ষক এক যৌথ বিবৃতি গ্ৰহণ কৰে।

ডিচেম্বৰ 2024ত, শ্রীলংকাৰ ৰাষ্ট্ৰপতি অনুৰা কুমাৰ দিছানায়কে তেওঁৰ প্ৰথম ভাৰত ভ্ৰমণৰ সময়ত প্ৰধানমন্ত্ৰীক সাক্ষাৎ কৰে আৰু দুয়োজন নেতাই নতুন দিল্লীত “ভাগ-বতৰা কৰা ভৱিষ্যতৰ বাবে অংশীদাৰিত্ব লালন-পালন” শীৰ্ষক যৌথ বিবৃতি গ্ৰহণ কৰে।

পাকিস্তানৰ সৈতে স্বাভাৱিক চুবুৰীয়া সম্পৰ্ক কামনা কৰি ভাৰতে কয় যে দুয়োখন দেশৰ মাজত সমস্যাসমূহ দ্বিপাক্ষিক আৰু শান্তিপূৰ্ণভাৱে সন্ত্ৰাস, শত্ৰুতা আৰু হিংসামুক্ত পৰিৱেশত সমাধান কৰা উচিত। এনে অনুকূল পৰিৱেশ সৃষ্টিৰ দায়িত্ব পাকিস্তানৰ ওপৰত। এইটো স্পষ্ট কৰা হৈছে যে ভাৰতে ৰাষ্ট্ৰীয় নিৰাপত্তা সম্পৰ্কীয় বিষয়ত আপোচ নকৰে

আৰু ভাৰতৰ নিৰাপত্তা আৰু ভূখণ্ডৰ অখণ্ডতাক ক্ষতিগ্ৰস্ত কৰাৰ সকলো প্ৰচেষ্টাৰ সৈতে মোকাবিলা কৰিবলৈ দৃঢ় আৰু নিৰ্ণায়ক পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰিব।

ভাৰতে বন্দী আৰু মাছমৰীয়াৰ আদান-প্ৰদান, আৰু পাকিস্তানৰ সৈতে তীৰ্থযাত্ৰাৰ আয়োজনৰ দৰে বিষয়সমূহ আগবঢ়াই লৈ গৈছে। ভাৰত আৰু পাকিস্তানে জানুৱাৰী মাহত ভাৰত আৰু পাকিস্তানৰ মাজত পাৰমাণৱিক সংস্থাপন আৰু সুবিধাসমূহৰ বিৰুদ্ধে আক্ৰমণ নিষিদ্ধকৰণ চুক্তিৰ অধীনত সামৰি লোৱা পাৰমাণৱিক স্থাপন আৰু সুবিধাসমূহৰ তালিকা বিনিময় কৰে। অক্টোবৰ মাহত অনুষ্ঠিত হোৱা তেইশ সংখ্যক SCO কাউঞ্চিল অফ হেডছ অফ গভৰ্ণমেণ্টৰ বৈঠকত অংশগ্ৰহণৰ বাবে EAM-য়ে পাকিস্তান ভ্ৰমণ কৰিছিল।

আঞ্চলিক সংযোগ আৰু সহযোগিতা বৃদ্ধিৰ লক্ষ্যৰে ভাৰতে বহু খণ্ডৰ কাৰিকৰী আৰু অৰ্থনৈতিক সহযোগিতাৰ বাবে 'বে' অফ বেংগল ইনিচিয়েটিভ (BIMSTEC))ৰ ভিতৰত বিভিন্ন পদক্ষেপতো অৰিহণা যোগাইছিল। জুলাই মাহত নতুন দিল্লীত অনুষ্ঠিত হোৱা দ্বিতীয় BIMSTEC বৈদেশিক মন্ত্ৰীসকলৰ ৰিট্ৰিটৰ বাবে EAM-য়ে তেওঁৰ BIMSTEC সমকক্ষসকলক আতিথ্য প্ৰদান কৰিছিল। ইয়াৰ পিছত আগষ্ট মাহত ভাৰতে নতুন দিল্লীত 1ম BIMSTEC ব্যৱসায়িক সন্মিলন আয়োজন কৰে, য'ত বংগোপসাগৰ অঞ্চলৰ পৰা তিনিশৰো অধিক অংশীদাৰে অংশগ্ৰহণ কৰে।

প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে জুন মাহত বিহাৰৰ ৰাজগীৰৰ সমীপৰ নালন্দা বিশ্ববিদ্যালয়ৰ নতুন চৌহদ উদ্বোধন কৰে। প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ তৃতীয় কাৰ্যকালৰ এশদিনৰ ভিতৰত এইটোৱেই আছিল প্ৰথমটো মাইলৰ খুঁটিৰ প্ৰকল্প। বৌদ্ধিক, দাৰ্শনিক, ঐতিহাসিক, আৰু আধ্যাত্মিক অধ্যয়নৰ বাবে আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় প্ৰতিষ্ঠান হিচাপে নালন্দাৰ প্ৰাচীন গৌৰৱক পুনৰুজ্জীৱিত কৰাটোৱেই হ'ল বিশ্ববিদ্যালয়খনৰ লক্ষ্য। ভাৰতৰ লগতে অষ্ট্ৰেলিয়া, বাংলাদেশ, ভূটান, ব্ৰুনাই দাৰুছালাম, কম্বোডিয়া, চীন, ইণ্ডোনেছিয়া, লাওছ, মৰিচাছ, ম্যানমাৰ, নিউজিলেণ্ড, পৰ্তুগাল, ছিংগাপুৰ, দক্ষিণ কোৰিয়া, শ্ৰীলংকা, থাইলেণ্ড, আৰু ভিয়েটনামকে ধৰি এই প্ৰচেষ্টাত সোতৰখন অংশগ্ৰহণকাৰী দেশ আছে। এই দেশবোৰৰ ৰাষ্ট্ৰদূতসকলে বিশ্ববিদ্যালয় চৌহদৰ উদ্বোধনী অনুষ্ঠানত অংশগ্ৰহণ কৰিবলৈ নালন্দা ভ্ৰমণ কৰিছিল।

গোটেই বছৰটোত ভাৰতে উচ্চ পৰ্যায়ৰ কূটনৈতিক, অৰ্থনৈতিক আৰু সাংস্কৃতিক সংযোগৰ জৰিয়তে কোমৰ'ছ, মাদাগাস্কাৰ, মৰিচাছ, ছিচেলছকে ধৰি ভাৰত মহাসাগৰীয় অঞ্চলৰ ৰাষ্ট্ৰসমূহৰ সৈতে নিজৰ সম্পৰ্ক শক্তিশালী কৰি তুলিছিল। ভাৰতে কোমৰ'ছৰ ৰাষ্ট্ৰপতি আজালি আছৌমানী, ছিচেলছৰ উপ-ৰাষ্ট্ৰপতি আহমেদ আফিফকে ধৰি অঞ্চলটোৰ নেতাসকলক আতিথ্য দি নিজৰ SAGAR দৃষ্টিকোণত শক্তিশালী কৰে। এই বৈঠকসমূহত দ্বিপাক্ষিক সম্পৰ্ক বৃদ্ধি আৰু আঞ্চলিক সহযোগিতা আগবঢ়াই নিয়াত গুৰুত্ব আৰোপ কৰা হৈছিল।

প্ৰধানমন্ত্ৰী তথা মৰিচাছৰ তদানীন্তন প্ৰধানমন্ত্ৰী প্ৰবিন্দ জগন্নাথে ভাৰত চৰকাৰৰ আৰ্থিক সাহায্যত ৰূপায়িত ছটা সামূহিক উন্নয়ন প্ৰকল্পৰ লগতে আগলৈগা দ্বীপত নতুন বিমানপথ আৰু জেটি ভাৰ্চুৱেলী উদ্বোধন কৰে। বিশ্ব চৰকাৰ সন্মিলনৰ সময়ত প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে মাদাগাস্কাৰৰ ৰাষ্ট্ৰপতি এণ্ড্ৰি ৰাজোলিনাক সাক্ষাৎ কৰে। প্ৰতিৰক্ষা বিভাগৰ

সহযোগিতাত 'মিলন 2024' আৰু অঞ্চলটোৰ সকলোৰে বাবে সক্ৰিয় নিৰাপত্তা আৰু বৃদ্ধিৰ বাবে সামুদ্ৰিক মুৰব্বী (MAHASAGAR) বৈঠকৰ দৰে যৌথ অনুশীলন দেখা গৈছিল।

নৱেম্বৰ মাহত ভাৰতীয় নৌসেনাই উচ্চ পৰ্যায়ৰ ভাৰ্চুৱেল বাৰ্তালাপ MAHASAGAR ৰ তৃতীয় সংস্কৰণ পৰিচালনা কৰিছিল, য'ত নৌসেনাৰ মুৰব্বীয়ে ভাৰত মহাসাগৰ অঞ্চলৰ উপকূলীয় অঞ্চল অৰ্থাৎ বাংলাদেশ, কম্ব'ছ, কেনিয়া, মাদাগাস্কাৰ, মালদ্বীপ, মৰিচাছ, মোজাম্বিক, ছিচেলছ, শ্ৰীলংকা আৰু তাঞ্জানিয়াৰ নৌসেনাৰ মুৰব্বী/ সামুদ্ৰিক সংস্থাৰ মুৰব্বীসকলৰ সৈতে মত বিনিময় কৰিছিল। এই পাৰস্পৰিক ক্ৰিয়াৰ বিষয়বস্তু আছিল 'IORত সাধাৰণ সামুদ্ৰিক সুৰক্ষা প্ৰত্যাহ্বানসমূহ প্ৰশমন কৰিবলৈ সহযোগিতা প্ৰশিক্ষণ', যিয়ে ভাৰত মহাসাগৰ অঞ্চলত সাধাৰণ সামুদ্ৰিক প্ৰত্যাহ্বানসমূহ প্ৰশমনৰ দিশত সামৰ্থ্য বিকাশৰ ক্ষেত্ৰত সহযোগিতাৰ বাবে বৰ্তমান আৰু প্ৰয়োজনীয় আৱশ্যকতাসমূহৰ ওপৰত আলোকপাত কৰে।

বহুজাতিক অনুশীলন MILAN ৰ দ্বাদশ সংস্কৰণ ফেব্ৰুৱাৰী মাহত মুকলি কৰা হৈছিল। এই সংস্কৰণটো আছিল আটাইতকৈ বৃহৎ আৰু ইয়াত ভাৰতীয় জাহাজ আৰু ষোল্লখন বিদেশী যুদ্ধ জাহাজ আৰু অন্যান্য অংশীদাৰ দেশৰ প্ৰতিনিধি দলৰ অংশগ্ৰহণ দেখা গৈছিল। এই অনুশীলনে সম ভাৱাপন্ন জাতিসমূহক একত্ৰিত কৰি সামুদ্ৰিক নিৰাপত্তা, শান্তি আৰু সমৃদ্ধিৰ ভাগ-বতৰা লক্ষ্যত উপনীত হ'বলৈ প্ৰয়োজনীয় আঞ্চলিক সহযোগিতা স্থাপনৰ দিশত যৌথভাৱে প্ৰশিক্ষণ আৰু কাৰ্যকলাপ চলাইছিল।

এক্ট ইষ্ট নীতিৰ সামগ্ৰিক কাঠামোৰ অধীনত দক্ষিণ-পূব এছিয়াৰ দেশ আৰু ভাৰত-প্ৰশান্ত মহাসাগৰীয় দেশসমূহৰ সৈতে ভাৰতৰ সংযোগ, এই বছৰ বিভিন্ন পৰ্যায়ত সম্প্ৰসাৰিত আৰু গভীৰতা অব্যাহত ৰাখিছে। মালয়েছিয়াৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী আনোৱাৰ ইব্ৰাহিমে আগষ্ট মাহত ভাৰতলৈ চৰকাৰী ভ্ৰমণ কৰি প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ সৈতে আলোচনাত মিলিত হৈছিল। এই ভ্ৰমণৰ সময়ত 2015 চনত স্থাপিত বৰ্ধিত কৌশলগত অংশীদাৰিত্বৰ পৰা ভাৰত-মালয়েছিয়াৰ দ্বিপাক্ষিক সম্পৰ্কক এক ব্যাপক কৌশলগত অংশীদাৰিত্বলৈ উন্নীত কৰা হয়।

প্রধানমন্ত্রীয়ে মালয়েছিয়াৰ প্রধানমন্ত্রী দাতো' চেবী আনোৱাৰ বিন ইব্রাহিমৰ সৈতে নতুন দিল্লীত আগষ্ট 2024 ত সাক্ষাৎ কৰে

ভাৰতীয় প্রধানমন্ত্রীৰ প্ৰথমবাৰৰ বাবে দ্বিপাক্ষিক আনুষ্ঠানিক ভ্ৰমণ, কূটনৈতিক সম্পৰ্ক স্থাপনৰ চল্লিশতম বৰ্ষপূৰ্তিৰ লগত সংগতি ৰাখি প্রধানমন্ত্রীয়ে তিনি-চাৰি ছেপ্টেম্বৰত ব্ৰুনাইলৈ এক উল্লেখযোগ্য ভ্ৰমণ কৰে। দহ-এঘাৰ অক্টোবৰত প্রধানমন্ত্রীয়ে একৈশ সংখ্যক আছিয়ান-ভাৰত সন্মিলন আৰু উনৈশ সংখ্যক পূব এছিয়া সন্মিলনৰ বাবে লাওছৰ ভিয়েন্টিয়ান ভ্ৰমণ কৰিছিল। এই ভ্ৰমণৰ সময়ত প্রধানমন্ত্রীয়ে লাওৰ প্রধানমন্ত্রী পিডিআৰ ছনেক্সাই ছিফাণোণৰ সৈতেও দ্বিপাক্ষিক বৈঠকত মিলিত হয়।

অক্টোবৰ 2024ত ভিয়েন্টিয়ানত 21ম আছিয়ান-ভাৰত সন্মিলনত আছিয়ান নেতাসকলৰ সৈতে প্রধানমন্ত্রী

প্রধানমন্ত্রীয়ে চাৰি-পাঁচ ছেপ্টেম্বৰত ছিংগাপুৰ ভ্ৰমণ কৰিছিল। এইটো প্রধানমন্ত্রীৰ পঞ্চম ছিংগাপুৰ ভ্ৰমণ আছিল। ভাৰত-ছিংগাপুৰ সম্পৰ্ক ভ্ৰমণৰ সময়ত এক বিস্তৃত কৌশলগত অংশীদাৰীত্বলৈ উন্নত কৰা হৈছিল আৰু ছেমি কণ্ডাক্টৰ

পৰিস্থিতিতন্ত্ৰ, ডিজিটেল প্ৰযুক্তি, স্বাস্থ্যসেৱা আৰু দক্ষতা বিকাশৰ ক্ষেত্ৰত সহযোগিতাৰ ওপৰত চাৰিটা বুজাবুজি চুক্তিৰ আদান-প্ৰদান কৰা হৈছিল।

EAM-য়ে জুলাইত ভিয়েণ্টিয়ানত আছিয়ান-ভাৰতৰ বৈদেশিক মন্ত্ৰীৰ বৈঠক আৰু মন্ত্ৰালয়ৰ পৰৱৰ্তী সন্মিলনত অংশগ্ৰহণ কৰিছিল। বছৰটোত EAM-য়ে ব্ৰুনাই (জুলাই), কম্বোডিয়া (জুলাই), ইণ্ডোনেছিয়া (অক্টোবৰ আৰু নৱেম্বৰ), মালয়েছিয়া (মাৰ্চ, জুলাই, আৰু অক্টোবৰ), ফিলিপাইনছ (মাৰ্চ), ছিংগাপুৰ (আগষ্ট) আৰু থাইলেণ্ড (নৱেম্বৰ)ৰ সমকক্ষসকলৰ সৈতে বৈঠকত মিলিত হৈ আলোচনাত মিলিত হয়। দ্বিপাক্ষিক সহযোগিতা আৰু আঞ্চলিক উন্নয়নৰ সন্দৰ্ভত মতামত বিনিময়ৰ বাবে বিশ-বাইশ নৱেম্বৰত একাদশ সংখ্যক আছিয়ান প্ৰতিৰক্ষা মন্ত্ৰীসকলৰ বৈঠক-প্লাছ (ADMM Plus)ৰ বাবে ভিয়েণ্টিয়ান ভ্ৰমণ কৰিছিল।

মাননীয় ৰাষ্ট্ৰপতিক গৱৰ্ণৰ জেনেৰেল ডেম চিঙী কিৰোৱে চৰকাৰী ভৱনত পৰম্পৰাগত মাওৰী “পোৱিৰি” অনুষ্ঠানৰ জৰিয়তে উন্ন আদৰণি জনায়।

ভাৰত-অষ্ট্ৰেলিয়াৰ দ্বিপাক্ষিক সম্পৰ্কত বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত উচ্চ পৰ্যায়ৰ পাৰস্পৰিক ক্ৰিয়া-কলাপ আৰু গভীৰ সহযোগিতাৰ সাক্ষী হৈছিল। জি-20 সন্মিলনৰ সময়ত নৱেম্বৰ মাহত ৰিঅ’ ডি জেনেইৰ’ত অনুষ্ঠিত হৈছিল দ্বিতীয় ভাৰত-অষ্ট্ৰেলিয়া বাৰ্ষিক সন্মিলন। এই দ্বিপাক্ষিক সন্মিলনত অষ্ট্ৰেলিয়াৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী আৰু প্ৰধানমন্ত্ৰী এণ্টনি আলবানিজি ভাৰত-অষ্ট্ৰেলিয়া নবীকৰণযোগ্য শক্তি অংশীদাৰিত্বৰ আৰম্ভণিক আদৰণি জনাইছে। নৱেম্বৰ মাহত কেনবেৰাত অনুষ্ঠিত হোৱা পোন্ধৰ সংখ্যক ভাৰত-অষ্ট্ৰেলিয়া বৈদেশিক মন্ত্ৰীৰ কাঠামো আলোচনাৰ অধীনত EAM আৰু বৈদেশিক মন্ত্ৰী পেনি ৱণ্ডে দ্বিপাক্ষিক সহযোগিতাৰ সমগ্ৰ পৰিসৰ পৰ্যালোচনা কৰে। EAM-য়ে ফেব্ৰুৱাৰীত পাৰ্থত ভাৰত মহাসাগৰ

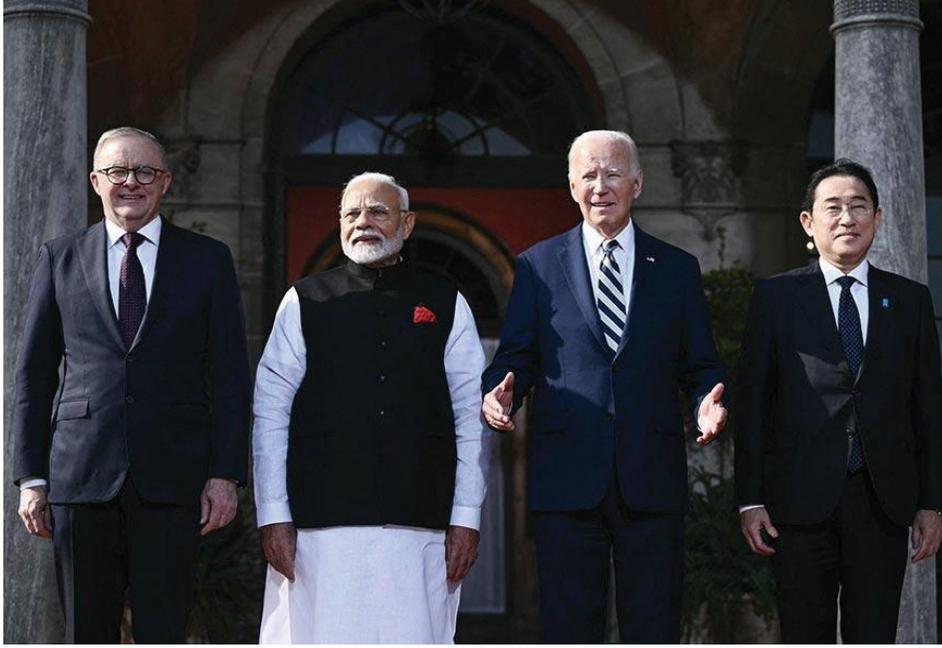
সন্মিলনতো অংশগ্ৰহণ কৰিছিল। নৱেম্বৰ মাহত কুইন্সলেণ্ডৰ গৱৰ্ণৰ জিনেট ইয়ণ্ডৰ সৈতে EAM-ৰ উদ্যোগত ব্ৰিজবেনত ভাৰতৰ নতুন কনছুলেট জেনেৰেল উদ্বোধন কৰা হৈছিল। অক্টোবৰ মাহত চতুৰ্থবাৰৰ বাবে 2+2 বৈদেশিক আৰু প্ৰতিৰক্ষা সচিবৰ পৰামৰ্শৰ সৈতে প্ৰতিৰক্ষা সহযোগিতাই শক্তিশালী অগ্ৰগতি লাভ কৰে।

নিউজিলেণ্ডৰ সৈতে ভাৰতৰ দ্বিপাক্ষিক সম্পৰ্কত উচ্চ পৰ্যায়ৰ আদান-প্ৰদানৰ সাক্ষী হৈছিল। মাননীয় ৰাষ্ট্ৰপতিয়ে আগষ্টত নিউজিলেণ্ড ভ্ৰমণ কৰিছিল। তেওঁৰ ভ্ৰমণৰ সময়ত দ্বিপাক্ষিক শুল্ক সহযোগিতা ব্যৱস্থা স্বাক্ষৰিত হয় আৰু জুলাই মাহত নিউজিলেণ্ডে ISAৰ সংসদে অনুমোদন জনোৱাৰ পিছত ISA-ত যোগদান কৰে। অক্টোবৰ মাহত প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে ভিয়েন্টিয়ানত অনুষ্ঠিত হোৱা আছিয়ান-ভাৰত সন্মিলনৰ সময়ত নিউজিলেণ্ডৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী ক্ৰিষ্টোফাৰ লাক্সনক সাক্ষাৎ কৰিছিল। পিছলৈ নৱেম্বৰ মাহত 'ৰাইচিনা ডাউন আণ্ডাৰ'ৰ সময়ত কেনবেৰাত EAM-য়ে উপ-প্ৰধানমন্ত্ৰী তথা নিউজিলেণ্ডৰ বৈদেশিক মন্ত্ৰী উইঞ্চংটন পিটাৰ্ছৰ সৈতে বৈঠকত মিলিত হয়।

ভাৰতে এষ্ট ইষ্ট নীতিৰ অধীনত প্ৰশান্ত মহাসাগৰীয় দ্বীপ দেশসমূহৰ সৈতে (PIC) শক্তিশালী আৰু বহুমুখী অংশীদাৰিত্ব স্থাপন কৰিছে, য'ত উন্নয়নমূলক সহযোগিতা, জলবায়ু কাৰ্য্য, স্বাস্থ্য পদক্ষেপ, আৰু সাংস্কৃতিক সম্পৰ্কৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰা হৈছে। দক্ষিণ-দক্ষিণ সহযোগিতাৰ জৰিয়তে ভাৰতে ফিজি, পাপুৱা নিউগিনি, নাউৰু, ছলমন দ্বীপপুঞ্জ, টংগা, টুভালু, কিৰিবাটি, পালাউ, ভানুআটু, আৰু ৰিপাব্লিক অব্ দা মাৰ্শেল দ্বীপপুঞ্জকে ধৰি সকলো 14 PIC-ক বাৰ্ষিক অনুদান প্ৰদান কৰে, সৌৰ বিদ্যুৎকৰণ, পানী সংৰক্ষণ, দুৰ্যোগ সাহায্য, আৰু স্বাস্থ্যসেৱা ব্যৱস্থাৰ দৰে বিভিন্ন উন্নয়নমূলক প্ৰকল্পক সমৰ্থন কৰে। নৱেম্বৰ মাহত ফিজিয়ে গ্ল'বেল বায়'ফুৱেলছ এলায়েঞ্চত আঠাইশতম সদস্য হিচাপে যোগদান কৰে। ফিজিৰ উপ-প্ৰধানমন্ত্ৰী মানোয়া কামিকামিকাই নৱেম্বৰ মাহত আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সমবায় মিত্ৰজোঁটৰ সাধাৰণ পৰিষদ আৰু বিশ্ব সন্মিলনত অংশগ্ৰহণ কৰিছিল যিটো প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে দিল্লীত উদ্বোধন কৰিছিল। বিশ্ব সমবায় আন্দোলনৰ প্ৰধান সংস্থা ICA-ৰ এশ ত্ৰিশ বছৰীয়া দীঘলীয়া ইতিহাসত প্ৰথমবাৰৰ বাবে ভাৰতত ICA গ্ল'বেল কো-অপাৰেটিভ কনফাৰেঞ্চ আৰু ICA জেনেৰেল এছেম্বলীৰ আয়োজন কৰা হয়।

নিজ নিজ প্ৰয়োজনৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি পৃথকে পৃথকে, MoS (PM)-য়ে আগষ্ট মাহত তেৱন সংখ্যক প্ৰশান্ত মহাসাগৰীয় দ্বীপপুঞ্জ মঞ্চ (PIF)ৰ নেতা সভাত অংশগ্ৰহণৰ বাবে টংগা ৰাজ্য ভ্ৰমণ কৰিছিল আৰু 14 PIC-ৰ প্ৰতিটোতে পঞ্চাশ হাজাৰ মাৰ্কিন ডলাৰৰ দ্ৰুত প্ৰভাৱ প্ৰকল্প (QIP)ৰ বাবে ভাৰতৰ সহায়ৰ কথা ঘোষণা কৰিছিল। PIF-ৰ বৈঠকত ভাৰতৰ পৰা মন্ত্ৰী পৰ্যায়ত এইটোৱেই আছিল প্ৰথমবাৰৰ বাবে অংশগ্ৰহণ। ভাৰতে ভূমিস্বলনৰ সাহায্যৰ কামৰ বাবে পাপুৱা নিউগিনিৰ এক মিলিয়ন মাৰ্কিন ডলাৰ আৰু ভূমিকম্পৰ পিছত ভানুৱাটুলৈ পাঁচ লাখ ডলাৰকে ধৰি উল্লেখযোগ্য মানৱীয় সাহায্যও আগবঢ়াইছিল। জলবায়ুৰ ব্যৱস্থাক অগ্ৰাধিকাৰ হিচাপে লৈ ছলমন দ্বীপপুঞ্জ আৰু টংগাত ISA-ৰ অধীনত সৌৰীকৰণ প্ৰকল্প আৰু বহল পদক্ষেপ ৰূপায়ণ কৰা হৈছে। PIF-ৰ সদস্য দেশসমূহৰ সৈতে স্বাস্থ্য সহযোগিতাৰ ভিতৰত ঔষধ আৰু সঁজুলি যোগান ধৰা, ছলমন দ্বীপপুঞ্জ আৰু নাউৰুৰ দ্বাৰা

ভাৰতীয় ফাৰ্মাকোপিয়াক স্বীকৃতি দিয়া আৰু বছৰটোত নাউৰুত প্ৰথমটো জন আউছাদী কেন্দ্ৰ স্থাপন কৰা আদি অন্তৰ্ভুক্ত আছে।

প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে তেতিয়াৰ আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ ৰাষ্ট্ৰপতি বাইডেনৰ দ্বাৰা আয়োজন কৰা ষষ্ঠ কোৱাড নেতাৰ সন্মিলনত জাপানৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী ফুমিঅ' কিশিদা আৰু অষ্ট্ৰেলিয়াৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী এন্টনী আলবানিজ, উইলমিংটন, ছেপ্টেম্বৰ ২০২৪-ত অংশগ্ৰহণ কৰে।

ভাৰত-প্ৰশান্ত মহাসাগৰীয় অঞ্চলৰ প্ৰতি ভাৰতৰ দৃষ্টিভঙ্গী মুক্ত, মুকলি, সৰ্বাংগীন আৰু আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় আইনৰ দ্বাৰা পৰিচালিত অঞ্চলৰ পোষকতা কৰাত কেন্দ্ৰিত। বছৰটোৱে SAGAR নীতিৰ অধীনত ভাৰতৰ এক্ট ইষ্ট নীতি আৰু ভাৰত-প্ৰশান্ত মহাসাগৰীয় অঞ্চলৰ বাবে ইয়াৰ দৃষ্টিভঙ্গীৰ এটা দশক চিহ্নিত কৰিছে। প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে অষ্ট্ৰেলিয়া, জাপান আৰু আমেৰিকাৰ সমকক্ষসকলৰ সৈতে একৈশ ছেপ্টেম্বৰ ২০২৪ তাৰিখে আমেৰিকাৰ উইলমিংটনত অনুষ্ঠিত হোৱা কোৱাড লীডাৰ্ছ ছামিটত অংশগ্ৰহণ কৰে। কোৱাড নেতাসকলে স্বাস্থ্য, সুৰক্ষা, প্ৰযুক্তি, জলবায়ু আৰু আন্তঃগাঁথনিৰ ওপৰত গুৰুত্ব দি বিশ্ব কল্যাণৰ বাবে গোটৰ ভূমিকাৰ ওপৰত আলোকপাত কৰে। মূল ফলাফলসমূহৰ ভিতৰত আছিল ছাৰ্ভাইকেল কৰ্কটৰ সৈতে মোকাবিলা কৰিবলৈ কোৱাড কৰ্কট মনশ্বটৰ পদক্ষেপ আৰু মহামাৰীৰ প্ৰস্তুতি উন্নত কৰা। সামুদ্ৰিক ডমেইন সজাগতা আৰু এক নতুন প্ৰশিক্ষণ পদক্ষেপৰ বাবে ভাৰত-প্ৰশান্ত মহাসাগৰীয় অংশীদাৰীত্বৰ জৰিয়তে কোৱাড আমব্ৰেলাৰ অধীনত সামুদ্ৰিক সুৰক্ষা প্ৰচেষ্টা উন্নত কৰা হৈছে। আন্তঃগাঁথনি প্ৰকল্প যেনে কোৱাড পৰ্টছ অ'ব্ ডি ফিউচাৰ পাৰ্টনাৰশ্বিপ আৰু সাগৰৰ তলৰ কেবল উন্নীতকৰণে সংযোগ আৰু স্থিতিস্থাপকতাৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছিল। প্ৰযুক্তিৰ ক্ষেত্ৰত কোৱাডৰ নেতাসকলে কৃত্ৰিম বুদ্ধিমত্তা, জৈৱ প্ৰযুক্তি, আৰু ছেমি কণ্ডাক্টৰৰ ক্ষেত্ৰত পদক্ষেপ আৰম্ভ কৰাৰ কথা ঘোষণা কৰে।

ভাৰত আৰু আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰই (US) ভাগ-বতৰা কৰা গণতান্ত্ৰিক মূল্যবোধ, একাধিক বিষয়ত স্বার্থৰ অভিসৰণ আৰু জনসাধাৰণৰ মাজত সজীৱ যোগাযোগৰ দ্বাৰা পৰিচালিত মানৱ প্ৰচেষ্টাৰ প্ৰায় সকলো ক্ষেত্ৰকে সামৰি লোৱা এক বিস্তৃত বিশ্বব্যাপী কৌশলগত অংশীদাৰিত্ব ৰক্ষা কৰি আহিছে। নেতাসকলৰ মাজত নিয়মীয়া আলোচনা সম্প্ৰসাৰিত দ্বিপাক্ষিক সম্পৰ্কৰ এক গুৰুত্বপূৰ্ণ উপাদান হিচাপে বিবেচিত হৈছে। ভাৰত আৰু আমেৰিকাই জি-20, I2U2 আৰু কোৱাডকে ধৰি বহুপক্ষীয় কাঠামোৰ অধীনতো 2+2 মন্ত্ৰীৰ দ্বিপাক্ষিক আলোচনাৰ জৰিয়তে শক্তিশালী সহযোগিতা অব্যাহত ৰাখে। এই আদান-প্ৰদানৰ ফলাফলসমূহে দুয়োখন দেশৰ মাজৰ বহুমুখী দ্বিপাক্ষিক সম্পৰ্ক শক্তিশালী কৰাত গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰিছে।

ছেপ্টেম্বৰ মাহত উইলমিংটনত অনুষ্ঠিত হোৱা কোৱাড লীডাৰ্ছ সন্মিলনৰ সময়ত আমেৰিকাৰ ৰাষ্ট্ৰপতিৰ সৈতে হোৱা দ্বিপাক্ষিক বৈঠকৰ সময়ত ভাৰত আৰু আমেৰিকাই চাৰিটা গুৰুত্বপূৰ্ণ নথি গ্ৰহণ কৰে। এইবোৰৰ ভিতৰত তেওঁলোকৰ অংশীদাৰিত্বৰ ওপৰত এক যৌথ তথ্য পত্ৰিকা, সুৰক্ষিত বিশ্বব্যাপী স্বচ্ছ শক্তি যোগান শৃংখলা নিৰ্মাণৰ বাবে আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰ-ভাৰত উদ্যোগৰ এক ৰোডমেপ, আৰু স্তম্ভ III আৰু IV-ৰ বাবে অনুমোদনৰ ভাৰত-প্ৰশান্ত মহাসাগৰীয় অৰ্থনৈতিক পৰিকাঠামো (IPEF) সঁজুলিৰ জমা অন্তৰ্ভুক্ত হৈছে।

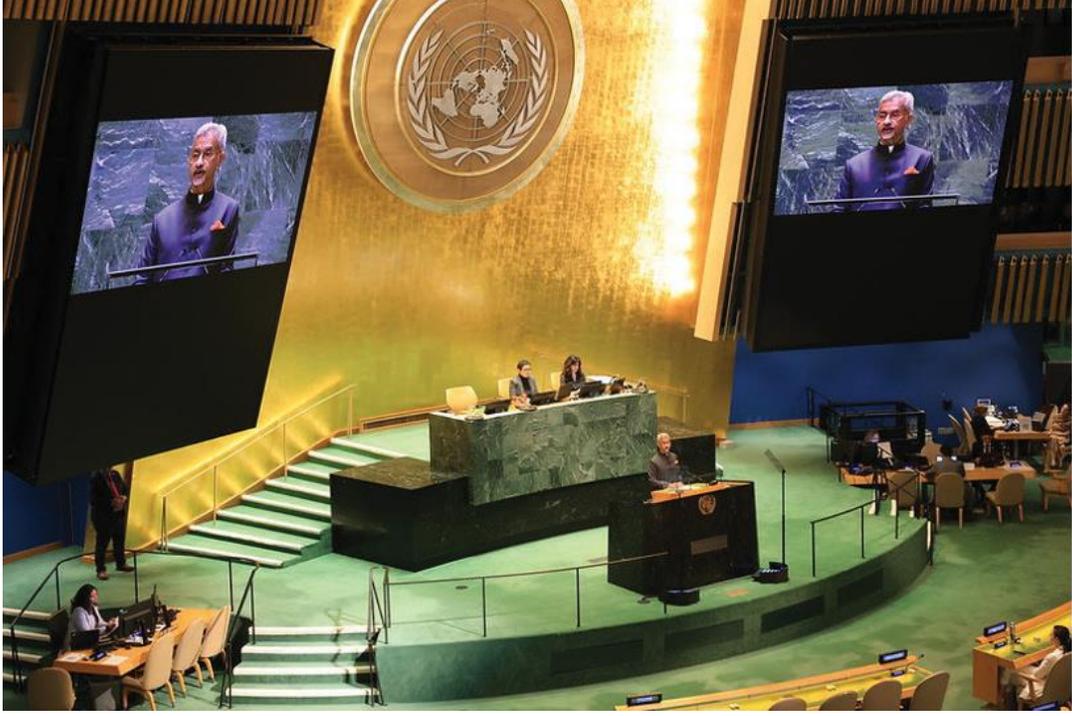
তেতিয়াৰ আমেৰিকাৰ ৰাষ্ট্ৰীয় নিৰাপত্তা উপদেষ্টা জেক ছুলিভানে জুন মাহত নতুন দিল্লীত প্ৰধানমন্ত্ৰীক পাৰস্পৰিক স্বার্থৰ দ্বিপাক্ষিক, আঞ্চলিক আৰু বিশ্বব্যাপী বিষয়সমূহৰ ওপৰত আলোচনা কৰিবলৈ আহ্বান জনাইছিল। ভ্ৰমণৰ সময়ত, EAM-য়ে NSA ছুলিভানৰ সৈতেও বৈঠকত মিলিত হৈছিল। NSA ছুলিভানৰ সৈতে আমেৰিকাৰ তেতিয়াৰ আমেৰিকাৰ উপ-বিদেশ সচিব কাৰ্ট কেম্পবেল, নেছনেল ছায়েঞ্চ ফাউণ্ডেচনৰ (NSF) সঞ্চালক, আমেৰিকাৰ ৰাষ্ট্ৰীয় নিৰাপত্তা পৰিষদ, শক্তি বিভাগ, ৰাষ্ট্ৰীয় বিমান আৰু মহাকাশ প্ৰশাসন (NASA), NSF, আৰু আমেৰিকাৰ আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় উন্নয়ন সংস্থা (USAID)ৰ জ্যেষ্ঠ প্ৰতিনিধিও উপস্থিত থাকে। NSA দুখনৰ অধ্যক্ষতাত প্ৰথম ভাৰত-আমেৰিকা ইনিচিয়েটিভ অন ক্ৰিটিকেল এণ্ড ইমার্জিং টেকন'লজি (iCET) বাৰ্ষিক পর্যালোচনা বৈঠক অনুষ্ঠিত হয়। দুয়োপক্ষই পাৰস্পৰিক সহযোগিতাৰ বাবে আৰু বাকী থকা সমস্যাসমূহৰ সমাধানৰ বাবে আগবাঢ়ি যোৱাৰ পথৰ বিষয়ে আলোচনা কৰে। মহাকাশত আন্তঃকাৰ্যক্ষমতা গভীৰ কৰাৰ বাবে মানৱ মহাকাশ উৰণ সহযোগিতাৰ বাবে এক কৌশলগত পৰিকাঠামোও সমাপ্ত কৰা হয়। এই বৈঠকৰ পিছত এখন যৌথ তথ্যপত্ৰ জাৰি কৰা হয়। ভাৰত আৰু আমেৰিকাই ছেপ্টেম্বৰ মাহত দ্বিপাক্ষিক 2+2 আন্তঃঅধিবেশন বৈঠকো অনুষ্ঠিত কৰিছিল।

পৃথকে পৃথকে হাউছ ফৰেইন এফেয়াৰ্ছ কমিটীৰ অধ্যক্ষ প্ৰতিনিধি মাইকেল মেকক'লৰ নেতৃত্বত দ্বিপাক্ষিক আমেৰিকাৰ কংগ্ৰেছৰ প্ৰতিনিধি দলে জুন মাহত ভাৰত ভ্ৰমণ কৰি প্ৰধানমন্ত্ৰীক সাক্ষাৎ কৰিছিল। প্ৰতিনিধি দলটোৱে বৈদেশিক সচিব আৰু উপ-ৰাষ্ট্ৰীয় নিৰাপত্তা উপদেষ্টাৰ সৈতেও পৃথক পৃথক বৈঠকত মিলিত হয়। প্ৰতিনিধি দলটোৱে ধৰ্মশালা ভ্ৰমণ কৰি চতুৰ্দশ দালাই লামাক সাক্ষাৎ কৰে।

ভাৰতে কেইবাটাও গুৰুত্বপূৰ্ণ বহুপক্ষীয় যোগাযোগতো অংশগ্ৰহণ কৰিছিল। UNGAৰ উনাশী সংখ্যক অধিবেশনত EAM-য়ে সমসাময়িক বিশ্বজনীন বিষয়সমূহৰ ওপৰত ভাৰতৰ স্থিতি উপস্থাপন কৰে আৰু জি-4, জি-20, IBSA, BRICS, BIMSTEC, ইণ্ডিয়া-কেৰিবিয়ান কমিউনিটি (CARICOM), আৰু ইণ্ডিয়া-কমিউনিটি অব্ লেটিন আমেৰিকান এণ্ড কেৰিবিয়ান ষ্টেটছ (CELAC)কে ধৰি একাধিক বৈদেশিক মন্ত্ৰীৰ বৈঠকত অংশগ্ৰহণ কৰে। EAM-য়ে গ্ল'বেল গভৰ্ণেন্স ৰিফৰ্ম “কল টু একচন”ৰ সমৰ্থন জনায় আৰু ৰাষ্ট্ৰীয় অধিকাৰক্ষেত্ৰৰ বাহিৰত জৈৱ বৈচিত্ৰ্য (BBNJ) চুক্তিত স্বাক্ষৰ কৰে। ইয়াৰ উপৰিও এছিয়া ছ'চাইটি আৰু অবজাৰ্ভাৰ ৰিচাৰ্চ ফাউণ্ডেচন (ORF)ৰ দৰে থিংক টেংকে আয়োজন কৰা বৈদেশিক নীতিৰ প্ৰচাৰ আলোচনা চক্ৰকে ধৰি বিশ্বজুৰি ড্ৰাগছৰ ভাবুকি, উন্নয়নৰ আৰ্হি, আৰু ভাৰতৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনাত যোগদান কৰে।

ভাৰত আৰু আমেৰিকাৰ মাজত প্ৰতিৰক্ষা সহযোগিতাও বছৰটোত শক্তিশালী হৈ পৰিছে। প্ৰধানমন্ত্ৰী আৰু তেতিয়াৰ আমেৰিকাৰ ৰাষ্ট্ৰপতি জোচেফ আৰ বাইডেনে ছেপ্টেম্বৰ মাহত প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ উইলমিংটন ভ্ৰমণৰ সময়ত লকহিড মাৰ্টিন আৰু টাটা এডভাঞ্চড ছিষ্টেমছ লিমিটেডৰ মাজত C-130J ছুপাৰ হাৰকিউলিছ বিমানৰ ওপৰত হোৱা টিমিং চুক্তিক প্ৰশংসা কৰে। নেতাসকলে ছেপ্টেম্বৰ মাহত ছিলিকন ভেলী শীৰ্ষ সন্মিলনত স্বাক্ষৰিত বুজাবুজিৰ চুক্তিৰ জৰিয়তে সহায় কৰা প্ৰতিৰক্ষা মন্ত্ৰালয়ৰ প্ৰতিৰক্ষা উৎকৰ্ষতাৰ বাবে উদ্ভাৱন (iDEX) আৰু আমেৰিকাৰ (ৰক্ষা বিভাগ) ডিঅ'ডিৰ প্ৰতিৰক্ষা উদ্ভাৱন ইউনিটৰ (DIU)ৰ মাজত বৰ্ধিত সহযোগিতাক আদৰ্শ জনায়।

জানুৱাৰী মাহত ভাৰতীয় নৌসেনাই গুৱামত আমেৰিকাৰ নৌসেনাৰ দ্বাৰা আয়োজিত এণ্টি ছাবমেৰিন ৱাৰফেয়াৰ প্ৰশিক্ষণ – “এক্সাৰচাইজ ছী ড্ৰেগন 24”ৰ চতুৰ্থ সংস্কৰণত অংশগ্ৰহণ কৰিছিল। বছৰটোৰ ভিতৰত ভাৰত আৰু আমেৰিকাই কেইবাটাও গুৰুত্বপূৰ্ণ দ্বিপাক্ষিক প্ৰতিৰক্ষা অনুশীলনত লিপ্ত হৈছিল যাৰ ভিতৰত আছিল: ভাৰত-আমেৰিকা দ্বিপাক্ষিক ত্ৰি-সেৱা HADR উভচৰ অনুশীলন আৰু ব্যায়াম টাইগাৰ ট্ৰাইমফ 24 (বিশাখাপট্টনম, মাৰ্চ), যিয়ে ভাৰতীয় নৌসেনা, সেনা, আৰু বায়ুসেনাক আমেৰিকাৰ নৌসেনা, মেৰিন কৰ্পছ আৰু সেনাবাহিনীৰ সমান্তৰালভাৱে একত্ৰিত কৰিছিল। পৃথকে পৃথকে এপ্ৰিল মাহত হাৱাইত থকা আমেৰিকান সেনাৰ প্ৰশান্ত মহাসাগৰীয় মুখ্য কাৰ্যালয়ত ভাৰত-আমেৰিকান সেনা কাৰ্যবাহী পৰিচালনা গোট (ESG)ৰ 7ম সংস্কৰণৰ বৈঠকৰ বাবে দুয়োখন দেশৰ জ্যেষ্ঠ সামৰিক বিষয়াসকলে আহ্বান জনায়। তেওঁলোকৰ আলোচনাৰ বিষয় আছিল উদীয়মান ভাবুকি, সংঘাত সমাধানৰ কৌশল, আৰু আধুনিক প্ৰতিৰক্ষা প্ৰত্যাহ্বানসমূহৰ সৈতে মোকাবিলা কৰা।

EAM-য়ে 2024 চনৰ ছেপ্টেম্বৰ মাহত নিউয়ৰ্কত অনুষ্ঠিত ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ সাধাৰণ পৰিষদৰ 79 সংখ্যক অধিবেশনত ভাৰতৰ বিবৃতি প্ৰদান কৰে

ভাৰত-কানাডাৰ সম্পৰ্ক পৰস্পৰাগতভাৱে শক্তিশালী জনসাধাৰণৰ সম্পৰ্ক আৰু শক্তিশালী অৰ্থনৈতিক সংযোগৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি গঢ় লৈ উঠিছে। চৌধ্য জুনত ইটালীৰ আপুলিয়াত অনুষ্ঠিত হোৱা জি-7 শীৰ্ষ সন্মিলনৰ সময়ত কানাডাৰ তদানীন্তন প্ৰধানমন্ত্ৰী জাষ্টিন ট্ৰুডোক সাক্ষাৎ কৰে প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে। আমাৰ দ্বিপাক্ষিক সম্পৰ্কৰ পূৰ্ব চৰ্তসমূহৰ ভিতৰত আছে পাৰস্পৰিক বুজাবুজি, ইজনে সিজনৰ উদ্বেগৰ প্ৰতি সন্মান আৰু পৰস্পৰৰ ভূখণ্ডৰ অখণ্ডতা তথা সাৰ্বভৌমত্বৰ প্ৰতি অটল সন্মান। এই সন্দৰ্ভত ভাৰতে কানাডা চৰকাৰক নিজৰ মাটিৰ পৰা চলি থকা সকলো ভাৰত বিৰোধী উপাদানৰ বিৰুদ্ধে শীঘ্ৰে আৰু ফলপ্ৰসূ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিবলৈ বাৰম্বাৰ আহ্বান জনাই আহিছে।

বছৰটোত ভাৰত-ৰাছিয়া সম্পৰ্কৰ প্ৰগতি অব্যাহত আছে। প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে বাইশ সংখ্যক বাৰ্ষিক সন্মিলনৰ বাবে জুলাই মাহত মস্কো আৰু অক্টোবৰ মাহত কাজান ভ্ৰমণ কৰি ষোল্ল সংখ্যক BRICS সন্মিলনত অংশগ্ৰহণ কৰিছিল। ৰাছিয়াৰ সৈতে দ্বিপাক্ষিক বাণিজ্যই 2023-24 বৰ্ষত সৰ্বকালৰ সৰ্বোচ্চ 65.7 বিলিয়ন মাৰ্কিন ডলাৰ স্পৰ্শ কৰিছিল, যাৰ ফলত ৰাছিয়া ভাৰতৰ চতুৰ্থ বৃহত্তম বাণিজ্যিক অংশীদাৰ হিচাপে পৰিগণিত হৈছিল। নৱেম্বৰ মাহত নতুন দিল্লীত ভাৰত-ৰাছিয়া আন্তঃচৰকাৰী বাণিজ্য-অৰ্থনৈতিক-বৈজ্ঞানিক-প্ৰযুক্তি আৰু সাংস্কৃতিক সহযোগিতা আয়োগৰ পঁচিশ সংখ্যক অধিবেশনৰ সহযোগত EAM আৰু ৰাছিয়ান ফেডাৰেচনৰ প্ৰথম উপ-প্ৰধানমন্ত্ৰী ডেনিছ মান্টুৰোভৰ সহযোগত অনুষ্ঠিত হয়। পৃথকে পৃথকে ডিচেম্বৰ মাহত ৰক্ষা মন্ত্ৰীয়ে ভাৰত-ৰাছিয়া আন্তঃচৰকাৰী সামৰিক আৰু সামৰিক-কাৰিকৰী সহযোগিতা আয়োগৰ (IRIGC- M&MTC) একৈশ সংখ্যক অধিবেশনৰ সহ-অধ্যক্ষ হিচাপে ৰাছিয়া ভ্ৰমণ কৰিছিল। EAM আৰু তেওঁৰ ৰাছিয়াৰ সমকক্ষ ছাৰ্গেই লাভৰভে বছৰটোৰ ভিতৰতে কেইবাখনো দ্বিপাক্ষিক বৈঠক অনুষ্ঠিত

কৰে য'ত জুলাই মাহত আস্তানাৰ অনুষ্ঠিত হোৱা SCO শীৰ্ষ সন্মিলনৰ সময়ত, জুলাই মাহত ভিয়েন্টিয়ানত আছিয়ানৰ কাঠামোৰ অধীনত বৈদেশিক মন্ত্ৰীৰ বৈঠক, ছেপ্টেম্বৰ মাহত ৰিয়াধত অনুষ্ঠিত উপসাগৰীয় সহযোগিতা পৰিষদৰ বৈঠক আৰু ছেপ্টেম্বৰ মাহত নিউয়ৰ্কত অনুষ্ঠিত হ'বলগীয়া উনাশী সংখ্যক UNGA অধিবেশনৰ প্ৰাপ্তত অনুষ্ঠিত হয়। NSAGয়ে পৃথকে ছেপ্টেম্বৰ মাহত BRICS NSAসমূহৰ বৈঠকৰ বাবে ছেণ্ট পিটাৰ্ছবাৰ্গ ভ্ৰমণ কৰিছিল। এই ভ্ৰমণৰ সময়ত NSA-য়ে ৰাষ্ট্ৰপতি পুটিনক সাক্ষাৎ কৰি ৰাছিয়াৰ সমকক্ষ ছাগেই শ্বেইণ্ডৰ সৈতে দ্বিপাক্ষিক বৈঠকত মিলিত হয়।

ইউৰোপীয় দেশ আৰু ইউৰোপীয় সংঘ (EU)ৰ সৈতে ভাৰতৰ সম্পৰ্কত কেইবাটাও উচ্চ পৰ্যায়ৰ যোগাযোগৰ সৈতে নৱীকৃত গতিৰ সাক্ষী হৈ পৰে। ভাৰত আৰু ইউৰোপীয় ইউনিয়নে 2024 চনত তেওঁলোকৰ কৌশলগত অংশীদাৰিত্বৰ বিশ বছৰীয়া বাৰ্ষিকী উদযাপন কৰিছে। বছৰটোত বাণিজ্য আৰু বিনিয়োগ, উদীয়মান প্ৰযুক্তি, উদ্ভাৱন, সেউজ পৰিৱৰ্তন, নিৰাপত্তা, লগতে প্ৰব্ৰজন আৰু গতিশীলতাৰ ক্ষেত্ৰত সহযোগিতা আৰু অধিক গভীৰ হৈছিল।

ইউৰোপীয় পৰিষদৰ তদানীন্তন সভাপতি চাৰ্লছ মিচলে অক্টোবৰ মাহত ভিয়েন্টিয়ানত অনুষ্ঠিত পূব এছিয়া শীৰ্ষ সন্মিলনৰ সময়ত প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ সৈতে বৈঠকত মিলিত হৈছিল। নৱেম্বৰ মাহত ৰিঅ' ডি জেনেইৰ'ত অনুষ্ঠিত হোৱা জি-20 শীৰ্ষ সন্মিলনৰ সময়ত ইউৰোপীয় আয়োগৰ সভানেত্ৰী উৰ্ছুলা ভন ডেৰ লেয়েনে প্ৰধানমন্ত্ৰীক সাক্ষাৎ কৰে।

ভাৰতৰ পঁসতৰ সংখ্যক গণৰাজ্য দিৱসৰ মুখ্য অতিথি হিচাপে ভাৰতলৈ ফ্ৰান্স গণৰাজ্যৰ ৰাষ্ট্ৰপতি ইমানুৱেল মেক্ৰনে চৰকাৰী ভ্ৰমণসূচী ৰূপায়ণ কৰে। প্ৰতিনিধি পৰ্যায়ৰ আলোচনাৰ সময়ত দুয়োপক্ষই 2026 চনক 'ভাৰত-ফ্ৰান্স উদ্ভাৱনৰ বছৰ' হিচাপে উদযাপন কৰাৰ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰে। দুয়োপক্ষই প্ৰতিৰক্ষা, মহাকাশ, অসামৰিক বিমান পৰিবহণ, S&T, স্বাস্থ্য, ৰাজহুৱা প্ৰশাসন আৰু নগৰ উন্নয়নকে ধৰি গুৰুত্বপূৰ্ণ ক্ষেত্ৰত কেইবাটাও বৃজাবুজি/চুক্তি স্বাক্ষৰ কৰিছে।

2024 চনৰ জানুৱাৰী মাহত নতুন দিল্লীত অনুষ্ঠিত 75 সংখ্যক গণৰাজ্য দিৱস উদযাপনত মাননীয় ৰাষ্ট্ৰপতি, প্ৰধানমন্ত্ৰী তথা ফ্ৰান্সৰ ৰাষ্ট্ৰপতি ইমানুৱেল মেক্ৰন

ইটালীৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী জৰ্জিয়া মেলোনিৰ আমন্ত্ৰণত আউটৰিচ পাৰ্টনাৰ হিচাপে জি-7 শীৰ্ষ সন্মিলনত অংশগ্ৰহণৰ বাবে জুন মাহত ইটালী ভ্ৰমণ কৰিছিল প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে। জি-7 শীৰ্ষ সন্মিলনৰ সময়ত প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে ইটালীৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী, ফেডাৰেল ৰিপাব্লিক অব্ জাৰ্মানীৰ চেঞ্চেলৰ, ফ্ৰান্সৰ ৰাষ্ট্ৰপতি আৰু ব্ৰিটেইনৰ প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ সৈতে পৃথকে পৃথকে বৈঠকত মিলিত হয়।

কূটনৈতিক সম্পৰ্ক স্থাপনৰ পঁসত্তৰ সংখ্যক বছৰ উদযাপনৰ লগত সংগতি ৰাখি জুলাই মাহত প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে অষ্ট্ৰিয়া ভ্ৰমণ কৰিছিল, যিটো ভাৰতৰ প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ এক চল্লিশ বছৰৰ ভিতৰত প্ৰথম ভ্ৰমণ হিচাপে বিবেচিত হৈছে। এই ভ্ৰমণৰ সময়ত ভাৰত-অষ্ট্ৰিয়া অংশীদাৰিত্ব বৰ্ধিত সন্দৰ্ভত এক যৌথ বিবৃতি জাৰি কৰা হয়। প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে ৰাষ্ট্ৰপতি আলেকজেণ্ডাৰ ভেন ডেৰ বেলেনকো সাক্ষাৎ কৰি চেঞ্চেলৰ কাৰ্ল নেহমাৰৰ সৈতে দ্বিপাক্ষিক আলোচনাত মিলিত হয়।

দুয়োখন দেশৰ মাজত কূটনৈতিক সম্পৰ্ক স্থাপনৰ সত্তৰ বছৰীয়া জয়ন্তীৰ সৈতেও সংগতি ৰাখি পোলেণ্ডৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী ড'নাল্ড টাঙ্কৰ আমন্ত্ৰণত আগষ্ট মাহত প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে পোলেণ্ড ভ্ৰমণ কৰিছিল। এই ভ্ৰমণৰ সময়ত প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে প্ৰধানমন্ত্ৰী ড'নাল্ড টাঙ্কৰ সৈতে আলোচনাত মিলিত হয় আৰু ৰাষ্ট্ৰপতি আদ্ৰেজ ডুডাক সাক্ষাৎ কৰে। এই ভ্ৰমণৰ আটাইতকৈ উল্লেখযোগ্য ফলাফল আছিল ভাৰত-পোলেণ্ডৰ দ্বিপাক্ষিক সম্পৰ্কক কৌশলগত অংশীদাৰিত্বলৈ উন্নীত কৰাৰ ঘোষণা।

স্পেইনৰ ৰাষ্ট্ৰপতি পেড্ৰ' ছানচেজে অক্টোবৰ মাহত ভাৰত ভ্ৰমণ কৰিছিল। এই ভ্ৰমণৰ সময়ত প্ৰধানমন্ত্ৰী আৰু ৰাষ্ট্ৰপতি ছানচেজে যৌথভাৱে ভাডোদাৰাত টাটা এডভাঞ্চড ছিষ্টেমছে এয়াৰবাছ স্পেইনৰ সহযোগত নিৰ্মাণ কৰা চি 295 বিমানৰ ফাইনেল এছেম্বলী লাইন প্লাণ্ট উদ্বোধন কৰে।

ছেপ্টেম্বৰ মাহত নিউয়ৰ্কত অনুষ্ঠিত হোৱা উনাশী সংখ্যক ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ সাধাৰণ পৰিষদৰ সময়ত EAM-য়ে বেলজিয়ামৰ প্ৰধানমন্ত্ৰীক সাক্ষাৎ কৰি বেলজিয়াম, ফ্ৰাঞ্চ, নেদাৰলেণ্ড, ব্ৰিটেইন আৰু স্পেইনৰ সমকক্ষসকলৰ সৈতে পৃথক পৃথক বৈঠকত মিলিত হয়।

এক উল্লেখযোগ্য পৰিঘটনাত ভাৰত আৰু ছুইজাৰলেণ্ড, আইচলেণ্ড, নৰৱে, আৰু লিচেনষ্টেইনক সামৰি লোৱা ইউৰোপীয় মুক্ত বাণিজ্য সংস্থাই (EFTA) মাৰ্চ মাহত বাণিজ্য আৰু অৰ্থনৈতিক অংশীদাৰিত্ব চুক্তি (TEPA)ত স্বাক্ষৰ কৰে। বাণিজ্য আৰু উদ্যোগ মন্ত্ৰী (CIM)য়ে চুইজ ফেডেৰেল কাউঞ্চিলাৰ গাই পামেলিন, আইচলেণ্ডৰ বৈদেশিক বিষয়াৰ জাৰ্নি বেনেদিষ্টছন, লিচটেনষ্টেইনৰ বৈদেশিক বিষয়াৰ ডমিনিক হাছলাৰ আৰু নৰৱেৰ বাণিজ্য আৰু উদ্যোগ মন্ত্ৰী জান ক্ৰিষ্টিয়ান ভেট্টেৰ সৈতে চুক্তিখন স্বাক্ষৰ কৰিছিল। TEPA-ত 2039 চনৰ ভিতৰত অহা পোন্ধৰ বছৰত ভাৰতত এশ বিলিয়ন মাৰ্কিন ডলাৰৰ বিনিয়োগ আৰু এক লাখ প্ৰত্যক্ষ চাকৰিৰ সৃষ্টিৰ প্ৰতিশ্ৰুতি অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে।

বাৰ্ছৰ কোলহাপুৰ স্মাৰকত প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে শ্ৰদ্ধাঞ্জলি জনায়, আগষ্ট 2024।

নতুন দিল্লীত অনুষ্ঠিত হোৱা ৰাইচিনা আলোচনাৰ সময়ত EAM-য়ে নৰ্ডিক-বাল্টিক এইট (NB8)ৰ বৈদেশিক মন্ত্ৰীসকলক আতিথ্য প্ৰদান কৰিছিল, ফেব্ৰুৱাৰী 2024।

ছেপ্টেম্বৰ মাহত EAM-য়ে জাৰ্মানী ভ্ৰমণ কৰি চেথেলৰ অলাফ শ্বলজক সাক্ষাৎ কৰে। তেওঁ পৃথকে পৃথকে বৈদেশিক মন্ত্ৰী এনালেনা বেয়াৰবক, প্ৰতিৰক্ষা মন্ত্ৰী বৰিছ পিষ্ট'ৰিয়াছ, চেথেলৰ জেস প্ল'টনাৰৰ বৈদেশিক আৰু নিৰাপত্তা নীতি উপদেষ্টা, লগতে সংসদৰ সদস্য (বুণ্ডেস্টাগ)ৰ সৈতে সাক্ষাৎ কৰি দ্বিপাক্ষিক সম্পৰ্কৰ সম্পূৰ্ণ বৰ্ণালীৰ ওপৰত বিস্তৃত আলোচনা কৰে। একে মাহতে EAM-য়ে ছুইজাৰলেণ্ড ভ্ৰমণ কৰি বৈদেশিক মন্ত্ৰী ইগনাজিঅ' কেছিছৰ সৈতে দ্বিপাক্ষিক বৈঠকত মিলিত হয় আৰু ভাৰত-EFTA মুক্ত বাণিজ্য চুক্তিৰ জৰিয়তে বাণিজ্য আৰু বিনিয়োগ বৃদ্ধিৰ বিষয়ে অন্বেষণ কৰে।

নৱেম্বৰ মাহত EAM-য়ে জি-7 বৈদেশিক মন্ত্ৰীৰ বৈঠকত অংশগ্ৰহণ কৰিবলৈ ইটালী ভ্ৰমণ কৰিছিল। পাৰ্শ্বৱৰ্তী সময়ত EAM-য়ে ইটালীৰ বৈদেশিক মন্ত্ৰীৰ লগতে ফ্ৰাঞ্চ আৰু ব্ৰিটেইনৰ তেওঁৰ সমকক্ষসকলক পৃথকে পৃথকে সাক্ষাৎ কৰে। আলবেনিয়া, বহুনিয়া আৰু হাৰ্জেগোভিনা, চেকিয়া, ডেনমাৰ্ক, ইষ্ট'নিয়া, ফিনলেণ্ড, গ্ৰীচ, হাংগেৰী, লাটভিয়া, লিচেনষ্টাইন, লিথুৱেনিয়া, ৰোমানিয়া, শ্লোভাক ৰিপাব্লিক আৰু ছুইডেনৰ বৈদেশিক মন্ত্ৰীসকলে ফেব্ৰুৱাৰী মাহত নতুন দিল্লীত অনুষ্ঠিত হোৱা ৰাইচিনা আলোচনাৰ নৱম সংস্কৰণত অংশগ্ৰহণ কৰে। ৰাইচিনা আলোচনাৰ আঁৰত EAM-য়ে নৰ্ডিক-বাল্টিক এইট (NB8)ৰ বৈদেশিক মন্ত্ৰীসকলক এখন বৈঠকৰ বাবে আতিথ্য প্ৰদান কৰে। বৈঠকত স্বচ্ছ আৰু সেউজ প্ৰযুক্তিৰ উন্নতি, ডিজিটেল আৰু চাইবাৰ সহযোগিতা শক্তিশালী কৰা, আৰু উচ্চমানৰ দক্ষতা বিকাশ আৰু স্থিতিস্থাপক বিশ্ব যোগান শৃংখল বৃদ্ধিৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰা হয়।

বছৰটোত ভাৰত-জাপান বিশেষ কৌশলগত আৰু গোলকীয় অংশীদাৰিত্বৰ দশম বাৰ্ষিকী উদযাপন কৰা হয়। ভাৰত আৰু জাপানে বছৰটোৰ ভিতৰতে উচ্চ পৰ্যায়ৰ ভ্ৰমণ, প্ৰযুক্তি, আন্তঃগাঁথনি আৰু বাণিজ্যকে ধৰি বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত

সহযোগিতামূলক পদক্ষেপৰ লগতে ৰাষ্ট্ৰসংঘ, জি-20 আৰু কোৱাডত সহযোগিতাৰ জৰিয়তে নিজৰ সম্পৰ্ক গভীৰ কৰি তুলিছিল। বছৰটোৰ ভিতৰত প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে জাপানৰ তেতিয়াৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী ফুমিঅ' কিশ্বিদাক দুবাৰ সাক্ষাৎ কৰে: ইটালীত অনুষ্ঠিত হোৱা জি-7 সন্মিলনত (জুন) আৰু পুনৰ উইলমিংটনত অনুষ্ঠিত হোৱা কোৱাড সন্মিলনত (ছেপ্টেম্বৰ)। এই আদান-প্ৰদানৰ জৰিয়তে নেতাসকলে বহুমুখী সম্পৰ্ক পৰ্যালোচনা কৰি সহযোগিতা আৰু অধিক গভীৰ কৰাৰ বাবে মত বিনিময় কৰে। অক্টোবৰ মাহত প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে লাওছত অনুষ্ঠিত ভাৰত-আছিয়ান সন্মিলনৰ সময়ত নৱনিযুক্ত প্ৰধানমন্ত্ৰী শ্বিগেৰু ইছিবাক সাক্ষাৎ কৰিছিল, দুয়োগৰাকী নেতাই বাণিজ্য, বিনিয়োগ, প্ৰতিৰক্ষা, অৰ্ধপৰিবাহী আৰু সাংস্কৃতিক বিনিময়ৰ ক্ষেত্ৰত সহযোগিতা গভীৰ কৰাৰ প্ৰতিশ্ৰুতি পুনৰ দোহাৰে।

আগষ্ট মাহত জাপানৰ বৈদেশিক আৰু প্ৰতিৰক্ষা মন্ত্ৰীসকলে তৃতীয় 2+2 মন্ত্ৰী বৈঠকৰ বাবে ভাৰত ভ্ৰমণ কৰিছিল, যাৰ সহ-সভাপতি আছিল প্ৰতিৰক্ষা মন্ত্ৰী আৰু EAM। EAM-য়ে নৱেম্বৰ মাহত ইটালীত জি-7 বৈদেশিক মন্ত্ৰীসকলৰ আউটৰিচ অধিবেশনৰ সময়ত জাপানৰ বৈদেশিক মন্ত্ৰী টাকেছি ইৱায়াকো সাক্ষাৎ কৰিছিল।

ভাৰত আৰু চীনে 2020 চনৰ জুন মাহৰ পৰা ৱৰ্কিং মেকানিজম ফৰ কনচালটেশ্বন এণ্ড ক'অৰ্ডিনেচন (WMCC)ৰ ওঠৰখন বৈঠক আৰু ছিনিয়ৰ মিলিটাৰী কমান্ডাৰ পৰ্যায়ত একৈশ ৰাউণ্ডৰ বৈঠক অনুষ্ঠিত কৰিছে। অক্টোবৰ মাহত কূটনৈতিক আৰু সামৰিক দুয়োটা পৰ্যায়তে আলোচনা আৰু মধ্যস্থতাৰ অন্তত প্ৰকৃত নিয়ন্ত্ৰণ ৰেখাৰ (LAC) কিছুমান বিশেষ অঞ্চলত টহল দিয়াৰ ব্যৱস্থাৰ ওপৰত এক চুক্তিত উপনীত হয়, যাৰ ফলত 2020 চনত এই অঞ্চলসমূহত উদ্ভৱ হোৱা সমস্যাসমূহৰ সমাধানৰ সৃষ্টি হয়। ইয়াৰ পিছতে অক্টোবৰ মাহত ৰাছিয়াৰ কাজানত অনুষ্ঠিত হোৱা যোদ্ধা সংখ্যক BRICS সন্মিলনৰ সময়ত প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে ৰাষ্ট্ৰপতি ছি জিনপিঙক সাক্ষাৎ কৰে। প্ৰায় পাঁচ বছৰৰ ভিতৰত এইখনেই আছিল তেওঁলোকৰ প্ৰতিনিধি পৰ্যায়ত প্ৰথমখন দ্বিপাক্ষিক বৈঠক। বছৰটোত জুলাই মাহত SCO-ৰ ৰাষ্ট্ৰপতি পৰিষদৰ বৈঠকৰ সময়ত আস্তানা, আছিয়ান সম্পৰ্কীয় বৈদেশিক মন্ত্ৰীৰ বৈঠকৰ সময়ত জুলাই মাহত ভিয়েন্টিয়ানত, আৰু জি-20 শীৰ্ষ সন্মিলনৰ সময়ত নৱেম্বৰ মাহত ৰিঅ' ডি জেনেইৰ'ত EAM-য়ে তিনিবাৰকৈ বৈদেশিক মন্ত্ৰী ৱাং য়িক সাক্ষাৎ কৰিছিল। ডিচেম্বৰত বেইজিঙত দুয়োখন দেশৰ বিশেষ প্ৰতিনিধিসকলো মিলিত হৈছিল।

কেইবাটাও উচ্চ পৰ্যায়ৰ আদান-প্ৰদান আৰু দ্বিপাক্ষিক আলোচনাৰ ব্যৱস্থাৰ বাবে ভাৰত আৰু কোৰিয়া গণৰাজ্যৰ মাজত বিশেষ কৌশলগত অংশীদাৰিত্ব গভীৰ হৈছে। অক্টোবৰ মাহত ভিয়েন্টিয়ানত অনুষ্ঠিত হোৱা ইষ্ট এছিয়া শীৰ্ষ সন্মিলন আৰু নৱেম্বৰ মাহত ৰিঅ' ডি জেনেইৰ'ত অনুষ্ঠিত হোৱা জি-20 শীৰ্ষ সন্মিলনৰ সময়ত প্ৰধানমন্ত্ৰী তথা ৰক ইউন ছুক ইয়লৰ তদানীন্তন ৰাষ্ট্ৰপতিৰ সৈতে বৈঠকত মিলিত হয়। মাৰ্চ মাহত EAM-য়ে পৃথকে ছিউল ভ্ৰমণ কৰিছিল আৰু বৈদেশিক মন্ত্ৰী চো টায়ে-ইউলৰ সৈতে দশম ভাৰত-আৰঅ'কে যুটীয়া আয়োগৰ বৈঠকৰ সহ-সভাপতিত্ব কৰিছিল। জুলাই মাহত আছিয়ান আঞ্চলিক মঞ্চৰ সময়ত আৰু ছেপ্টেম্বৰ মাহত পুনৰ নিউয়ৰ্কত ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ সাধাৰণ পৰিষদৰ উনাশী সংখ্যক অধিবেশনৰ প্ৰান্তত আৰু ডিচেম্বৰ মাহত ইটালীত অনুষ্ঠিত হ'বলগীয়া জি-7 শীৰ্ষ সন্মিলনত দুয়োগৰাকী মন্ত্ৰীয়ে বৈঠকত মিলিত হয়।

ভাৰত আৰু কোৰিয়া গণতান্ত্ৰিক গণৰাজ্যৰ (DPRK) মাজৰ সম্পৰ্ক সমভাৱাপন্ন হৈ আছে। আলোচনা আৰু কূটনীতিৰ জৰিয়তে কোৰিয়া উপদ্বীপত শান্তি আৰু স্থিতিশীলতা অনাৰ প্ৰচেষ্টাক ভাৰতে ধাৰাবাহিকভাৱে সহায় কৰি আহিছে। ভাৰত আৰু মংগোলিয়াৰ সভ্যতা, ঐতিহাসিক, সাংস্কৃতিক আৰু দুয়োখন দেশৰ মাজত আধ্যাত্মিক সম্পৰ্ক আছে। মংগোলিয়া চীন আৰু ৰাছিয়াৰ সীমাৰেখাৰে আবৃত দেশ হোৱাৰ বাবে ভাৰতক এক গুৰুত্বপূৰ্ণ 'তৃতীয়' আৰু 'আধ্যাত্মিক প্ৰতিবেশী' বুলি গণ্য কৰে। উন্নয়নৰ অংশীদাৰিত্ব সম্পৰ্কত দেশখন বিশেষ গুৰুত্বপূৰ্ণ ক্ষেত্ৰ হৈয়েই আছে।

2024 চনৰ অক্টোবৰ মাহত লাওছত অনুষ্ঠিত ভাৰত-আছিয়ান সন্মিলনৰ সময়ত জাপানৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী শ্বিগেৰু ইছিবাৰ সৈতে প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে দ্বিপাক্ষিক বৈঠকত মিলিত হয়।

2024 চনৰ অক্টোবৰ মাহত কাজানত অনুষ্ঠিত হোৱা 16 সংখ্যক ব্ৰিকছ সন্মিলনৰ সময়ত চীনৰ ৰাষ্ট্ৰপতি ছি জিনপিঙক প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে সাক্ষাৎ কৰে

উচ্চ পৰ্যায়ৰ ভ্ৰমণৰ আদান-প্ৰদান, বাণিজ্য আৰু বিনিয়োগ বৃদ্ধি আৰু শক্তি, নিৰাপত্তা, প্ৰতিৰক্ষা, পাৰমাণৱিক, সংস্কৃতি, শিক্ষা, প্ৰযুক্তি, স্বাস্থ্য আৰু খাদ্য সুৰক্ষাকে ধৰি বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত সম্পৰ্ক বহল কৰাৰ ফলত উপসাগৰীয় দেশসমূহৰ সৈতে ভাৰতৰ সম্পৰ্ক বছৰটোৰ ভিতৰত শক্তিশালী আৰু গভীৰ হৈ ৰয়। উপসাগৰীয় দেশসমূহে ভাৰতৰ শীৰ্ষ বাণিজ্যিক অংশীদাৰ দেশসমূহৰ ভিতৰত স্থান লাভ কৰে। দ্বিপাক্ষিক বাণিজ্য এশ বাৰ্ষী বিলিয়ন মাৰ্কিন ডলাৰ অতিক্ৰম কৰাৰ লগে লগে উপসাগৰীয় সহযোগিতা পৰিষদ (GCC) 2023-24 চনত ভাৰতৰ আগশাৰীৰ আঞ্চলিক বাণিজ্যিক অংশীদাৰ হিচাপে আত্মপ্ৰকাশ কৰে। ভাৰতলৈ বিনিয়োগৰ প্ৰবাহো শক্তিশালী হৈ আছে আৰু এই অঞ্চলৰ পৰা ভাৰতৰ শক্তি আমদানিও যথেষ্ট হৈ আছে। UAE -ৰ ৰাষ্ট্ৰপতি শ্বেইখ মহম্মদ বিন জায়েদ আল নাহিয়ানে জানুৱাৰী মাহত আহমেদাবাদত অনুষ্ঠিত হোৱা ভাইব্ৰেণ্ট গুজৰাট সন্মিলনত মুখ্য অতিথি হিচাপে ভাৰত ভ্ৰমণ কৰিছিল। এই ভ্ৰমণৰ সময়ত উদ্ভাৱনীমূলক স্বাস্থ্যসেৱা প্ৰকল্প, নবীকৰণযোগ্য শক্তি আৰু খাদ্য উদ্যানৰ উন্নয়নত বিনিয়োগ সহযোগিতা সম্পৰ্কীয় বুজাবুজি চুক্তি স্বাক্ষৰিত হয়।

(বাওঁ-সোঁ) প্রধানমন্ত্রীয়ে UAE-ত 'আহলান মোডী' (ফেব্ৰুৱাৰী) আৰু কুৱেইটত (ডিচেম্বৰ) 'হালা মোডী'ত ভাৰতীয় সম্প্ৰদায়ক সম্বোধন কৰে।

প্রধানমন্ত্রীয়ে 2024 চনৰ ফেব্ৰুৱাৰী মাহত সংযুক্ত আৰব আমিৰশ্বাহী (UAE)লৈ দ্বিপাক্ষিক ভ্ৰমণ কৰি UAE-ৰ ৰাষ্ট্ৰপতি শ্বেইখ মহম্মদ বিন জায়েদ আল নাহিয়ান আৰু ডুবাইৰ শাসক শ্বেইখ মহম্মদ বিন ৰছিদ আল মাকতুমৰ সৈতে আলোচনাত মিলিত হয়। এই ভ্ৰমণৰ সময়ত গুৰুত্বপূৰ্ণ বুজাবুজি চুক্তি/চুক্তি স্বাক্ষৰিত হয়, য'ত দ্বিপাক্ষিক বিনিয়োগ চুক্তি, ভাৰত-মধ্যপ্ৰাচ্য-ইউৰোপ অৰ্থনৈতিক কৰিডৰ (IMEEC) সম্পৰ্কীয় আন্তঃচৰকাৰী কাঠামো চুক্তি (IGFA), ডিজিটেল আন্তঃগাঁথনি প্ৰকল্পৰ বুজাবুজি চুক্তি, আৰু ৰাষ্ট্ৰীয় সামুদ্ৰিক ঐতিহ্য কমপ্লেক্স (NMHC) আদি অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে। প্রধানমন্ত্রীয়ে ফেব্ৰুৱাৰী মাহত আবুধাবিৰ প্ৰথমটো হিন্দু মন্দিৰ BAPS মন্দিৰ উদ্বোধন কৰে।

নৱেম্বৰ মাহত EAM-য়ে ছিঙ্গায়'ছিছ ইণ্টাৰনেচনেল ইউনিভাৰ্চিটীৰ ডুবাই কেম্পাছ উদ্বোধন কৰে। ডিচেম্বৰ মাহত চতুৰ্থ কৌশলগত আলোচনা আৰু পোন্ধৰ সংখ্যক যুটীয়া আয়োগৰ বৈঠকৰ বাবে ভাৰত ভ্ৰমণ কৰিছিল UAE-ৰ উপ-প্রধানমন্ত্রী তথা বৈদেশিক মন্ত্রী শ্বেখ আব্দুল্লাহ বিন জায়েদ আল নাহিয়ানে।

EAM-য়ে ছেপ্টেম্বৰ মাহত ৰিয়াধ ভ্ৰমণ কৰি প্ৰথমবাৰৰ বাবে ভাৰত-GCC-ৰ কৌশলগত আলোচনাৰ বাবে যুটীয়া মন্ত্রী বৈঠকত অংশগ্ৰহণ কৰিছিল। ভাৰত আৰু উপসাগৰীয় সহযোগিতা পৰিষদৰ সদস্য ৰাষ্ট্ৰৰ মাজত বৈদেশিক মন্ত্রী পৰ্যায়ত এইখনেই আছিল প্ৰথমখন বৈঠক। জুন মাহত EAM-য়ে ডোহা ভ্ৰমণ কৰি কাটাৰৰ প্রধানমন্ত্রী শ্বেখ মহম্মদ বিন আব্দুল ৰহমান বিন জাছিম আল থানীৰ সৈতে দ্বিপাক্ষিক বৈঠকত মিলিত হৈছিল, তেওঁ বৈদেশিক মন্ত্রী হিচাপেও কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰি আছে। ডিচেম্বৰ মাহত EAM-য়ে ডোহা ফ'ৰামৰ বাইশ সংখ্যক সংস্কৰণত অংশগ্ৰহণ কৰিছিল আৰু 'নতুন যুগত সংঘাত সমাধান'ৰ ওপৰত এটা পেনেলত ভাষণ দিছিল।

আগষ্ট মাহত EAM-য়ে কুৱেইট ভ্ৰমণ কৰি ৰাজকুমাৰ শ্বেইখ চাবাহ আল খালেদ আল চাবাহ, প্রধানমন্ত্রী শ্বেইখ আহমেদ আল আব্দুল্লা আল চাবাহ আৰু বৈদেশিক মন্ত্রী আব্দুল্লা আলী আল য়াইহাৰ সৈতে সাক্ষাৎ কৰে। ডিচেম্বৰ

মাহতো কুৱেইটৰ বৈদেশিক মন্ত্ৰীগৰাকীয়ে ভাৰত ভ্ৰমণ কৰি EAM-ৰ সৈতে দ্বিপাক্ষিক আলোচনাত মিলিত হৈ প্ৰধানমন্ত্ৰীক সাক্ষাৎ কৰে।

2024 চনত ভাৰতে একাধিক কূটনৈতিক, প্ৰতিৰক্ষা আৰু মানৱীয় পদক্ষেপৰ জৰিয়তে পশ্চিম এছিয়া আৰু উত্তৰ আফ্ৰিকান ৰাষ্ট্ৰসমূহৰ সৈতে নিজৰ দ্বিপাক্ষিক সম্পৰ্ক যথেষ্ট শক্তিশালী কৰে। মূল আলোকপাতসমূহৰ ভিতৰত আছে মাননীয় ৰাষ্ট্ৰপতিৰ আলজেৰিয়ালৈ ঐতিহাসিক ভ্ৰমণ যি ভাৰতীয় ৰাষ্ট্ৰপতিৰ প্ৰথমটো ভ্ৰমণ হিচাপে বিবেচিত হৈছে আৰু ভাৰত-আলজেৰিয়া অৰ্থনৈতিক মঞ্চৰ উদ্বোধন। উচ্চ পৰ্যায়ৰ ভ্ৰমণ আৰু সামৰিক সহযোগিতা চুক্তিৰ জৰিয়তে আলজেৰিয়াৰ সৈতে প্ৰতিৰক্ষা সহযোগিতা আৰু অধিক শক্তিশালী কৰা হয়। ইজিপ্ত, ইজৰাইল আৰু মৰক্কোৰ সৈতেও ভাৰতে প্ৰতিৰক্ষা সহযোগিতাৰ পৰা আৰম্ভ কৰি অৰ্থনৈতিক আদান-প্ৰদান আৰু কৌশলগত আলোচনালৈকে নিজৰ সম্পৰ্ক গভীৰ কৰি তুলিছে। জুলাই মাহত ভাৰতে ত্ৰিপুলীত নিজৰ দূতাবাস পুনৰ মুকলি কৰিছিল।

ভাৰতৰ মানৱীয় সহায় চিকিৎসা সাহায্যৰ উল্লেখযোগ্য অৱদান পেলেষ্টাইনলৈকে বিস্তৃত হৈছিল। ভাৰতে নিকট পূবৰ পেলেষ্টাইন শৰণাৰ্থীৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ সাহায্য আৰু কৰ্ম সংস্থা (UNRWA)লৈ 2024-25 বৰ্ষৰ বাবে বাৰ্ষিক 5 লাখ মাৰ্কিন ডলাৰৰ অৱদান আগবঢ়ায়। বছৰ বছৰ ধৰি ভাৰতে শিক্ষা, স্বাস্থ্যসেৱা, আৰু সাহায্য সেৱাকে ধৰি UNRWA-ৰ মূল কাৰ্যসূচীসমূহত মুঠ চল্লিশ কোটি মাৰ্কিন ডলাৰৰ অৱদান আগবঢ়াইছে। ইয়াৰ উপৰিও, ছুডান, চিৰিয়া আৰু দক্ষিণ ছুডানত চিকিৎসা আৰু শৈক্ষিক প্ৰচাৰ অব্যাহত আছে। লিবিয়া, টিউনিছিয়া, আৰু জিবুতিৰ সৈতে বছৰটোৰ ভিতৰতে কূটনৈতিক ভ্ৰমণ আৰু সহযোগিতা বৃদ্ধি পাইছিল, ভাৰতে আঞ্চলিক মানৱীয় প্ৰচেষ্টাত সক্ৰিয় ভূমিকা পালন কৰিছিল।

ইয়াৰ উপৰিও জৰ্ভান আৰু ছোমালিয়াৰ সৈতে ভাৰতৰ যোগাযোগত প্ৰতিৰক্ষা আৰু ব্যৱসায়ৰ ক্ষেত্ৰত সহযোগিতা দেখা গৈছিল। বছৰটোত শৈক্ষিক আৰু সাংস্কৃতিক আদান-প্ৰদান অব্যাহত আছিল, যিয়ে সমগ্ৰ অঞ্চলটোত গভীৰ সম্পৰ্ক গঢ়ি তোলাৰ বাবে ভাৰতৰ দায়বদ্ধতাক শক্তিশালী কৰি তুলিছিল।

ভাৰত আৰু ইৰাণৰ মাজত দ্বিপাক্ষিক সহযোগিতাই বছৰটোৰ ভিতৰত নিজৰ ইতিবাচক গতি অক্ষুণ্ণ ৰাখিছিল। অক্টোবৰ মাহত ৰাছিয়াৰ কাজানত অনুষ্ঠিত হোৱা ষোল্লতম BRICS শীৰ্ষ সন্মিলনৰ সময়ত প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে ইৰাণৰ ইছলামিক গণৰাজ্যৰ নৱনিৰ্বাচিত ৰাষ্ট্ৰপতি মাছুদ পেজেছকিয়ানক সাক্ষাৎ কৰিছিল। দুয়োগৰাকী নেতাই দ্বিপাক্ষিক সম্পৰ্কৰ সমগ্ৰ পৰিসৰ পৰ্যালোচনা কৰি পশ্চিম এছিয়াৰ পৰিস্থিতিকে ধৰি আঞ্চলিক উন্নয়নৰ বিষয়ে আলোচনা কৰে। জানুৱাৰী মাহত EAM-য়ে ইৰাণ ভ্ৰমণ কৰি তেতিয়াৰ ৰাষ্ট্ৰপতি ছৈয়দ ইব্ৰাহিম ৰাইছিক সাক্ষাৎ কৰিছিল। এই ভ্ৰমণৰ সময়ত তেওঁ তেতিয়াৰ বৈদেশিক পৰিক্ৰমা মন্ত্ৰী হোছেইন আমিৰ-আব্দুল্লাহিয়ান, গড়কাপ্তানী আৰু নগৰ উন্নয়ন মন্ত্ৰী মেহৰদাদ বাজৰপাছ, আৰু উচ্চতম ৰাষ্ট্ৰীয় নিৰাপত্তা পৰিষদৰ সচিব আলী আকবৰ আহমদিয়ানকো সাক্ষাৎ কৰে। একে মাহতে কাম্পালাত অনুষ্ঠিত হোৱা NAM শীৰ্ষ সন্মিলনৰ সময়ত তেতিয়াৰ প্ৰথম উপ-ৰাষ্ট্ৰপতি মহম্মদ মখবেৰক EAM-য়ে সাক্ষাৎ কৰে। অক্টোবৰ মাহত কাজানত অনুষ্ঠিত হোৱা BRICS আউটৰিচ অধিবেশনৰ সময়ত ইৰাণৰ

বৈদেশিক পৰিক্ৰমা মন্ত্ৰী আব্বাছ আৰাঘচীক EAM-য়ে সাক্ষাৎ কৰিছিল। বছৰটোৰ ভিতৰত সংযোগ প্ৰকল্পসমূহত সহযোগিতা আৰু অধিক শক্তিশালী কৰা হৈছিল। চাবাহাৰ বন্দৰৰ শ্বাহিদ বেহেস্তী টাৰ্মিনেল সজ্জিত আৰু পৰিচালনাৰ দীৰ্ঘম্যাদী মূল চুক্তি তেৰ মে'ত ইণ্ডিয়া প'ৰ্টছ গ্ল'বেল লিমিটেড আৰু ইৰাণৰ বন্দৰ আৰু সামুদ্ৰিক সংস্থাৰ মাজত স্বাক্ষৰিত হয়।

ৰাছিয়াৰ অধ্যক্ষতাত অক্টোবৰ মাহত ৰাছিয়াৰ কাজানত যোদ্ধ সংখ্যক ব্ৰিকছ সন্মিলন অনুষ্ঠিত হৈছিল। শীৰ্ষ সন্মিলনৰ বিষয়বস্তু আছিল “ন্যায্য বিশ্ব উন্নয়ন আৰু নিৰাপত্তাৰ বাবে বহুপক্ষীয়তাবাদ শক্তিশালী কৰা।” জুন মাহত ৰাছিয়াই নিৰানী নভগ'ৰডত ব্ৰিকছৰ বৈদেশিক মন্ত্ৰীসকলৰ বৈঠক আয়োজন কৰিছিল, য'ত ‘উন্নয়নশীল দেশসমূহৰ সৈতে BRICS-ৰ আলোচনা’ শীৰ্ষক মন্ত্ৰীসভাৰ অধিবেশন অনুষ্ঠিত হৈছিল। ইয়াৰ পূৰ্বে ছেপ্টেম্বৰ মাহত নিউয়ৰ্কত অনুষ্ঠিত হোৱা উনাশী সংখ্যক UNGA-ৰ আঁৰত অনুষ্ঠিত BRICS-ৰ বৈদেশিক মন্ত্ৰীসকলৰ বৈঠকত EAM-য়ে দেশখনক প্ৰতিনিধিত্ব কৰিছিল। অক্টোবৰত অনুষ্ঠিত হোৱা শীৰ্ষ সন্মিলনৰ সময়ত প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে ভাৰতীয় প্ৰতিনিধি দলটোক নেতৃত্ব দিছিল, আনহাতে EAM-য়ে BRICS গ্লাছ/আউটৰিচ অধিবেশনত অংশগ্ৰহণ কৰিছিল। শিখৰ বৈঠকখন 16 তম BRICS কাজান ঘোষণাপত্ৰ গ্ৰহণ আৰু ‘BRICS অংশীদাৰ দেশ শ্ৰেণীৰ প্ৰণালীসমূহ’ আৰু ‘সম্ভাৰ্য BRICS অংশীদাৰ দেশসমূহৰ তালিকা’ চূড়ান্ত কৰাৰ সৈতে সমাপ্ত হয়।

SCOত ভাৰতৰ অগ্ৰাধিকাৰসমূহ প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ ‘সুৰক্ষিত’ SCO-ৰ দৃষ্টিভংগীৰ দ্বাৰা গঢ় লৈ উঠিছে, যি নিৰাপত্তা, অৰ্থনৈতিক উন্নয়ন, সংযোগ, ঐক্য, সাৰ্বভৌমত্ব আৰু ভূখণ্ডৰ অখণ্ডতাৰ প্ৰতি সন্মান, আৰু পৰিৱেশ সুৰক্ষাৰ বাবে নিৰাপত্তা হৈ থিয় দিছে। ভাৰতে SCO-ৰ কাঠামোৰ ভিতৰত বিভিন্ন ব্যৱস্থা/পদক্ষেপৰ সৈতে সক্ৰিয়ভাৱে জড়িত হৈ থাকিল আৰু সাৰ্বভৌমত্ব, স্বাধীনতা, ভূখণ্ডৰ অখণ্ডতা, সমতা, পাৰস্পৰিক লাভালাভ আৰু আভ্যন্তৰীণ বিষয়ত হস্তক্ষেপ নকৰাৰ প্ৰতি পাৰস্পৰিক সন্মান পুনৰবাৰ দোহাৰে। জুলাই মাহত আস্তানাৰ অনুষ্ঠিত হোৱা চৌবিশ সংখ্যক SCO শীৰ্ষ সন্মিলনত ভাৰতক প্ৰতিনিধিত্ব কৰি EAM-য়ে SCO কাউঞ্চিল অব্ হেডছ অব্ ষ্টেটছৰ বৰ্ধিত ফৰ্মেট বৈঠকত প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ হৈ এই মন্তব্য আগবঢ়ায়।

2024 চনৰ অক্টোবৰ মাহত কাজানত অনুষ্ঠিত হোৱা 16 সংখ্যক BRICS সন্মিলনত প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে অংশগ্ৰহণ কৰিছিল

প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে 2024 চনৰ আগষ্ট মাহত কিয়ভলে আনুষ্ঠানিক ভ্ৰমণৰ সময়ত ইউক্ৰেইনৰ ৰাষ্ট্ৰপতি ভলডিমাইৰ জেলেনস্কিক 4 টা BHISHM কিউব অৰ্পণ কৰে EAM-য়ে অক্টোবৰ মাহত ইছলামবাদত অনুষ্ঠিত চৰকাৰ মুৰব্বী পৰিষদৰ বৈঠকতো ভাৰতক প্ৰতিনিধিত্ব কৰিছিল। আস্তানা ঘোষণাৰ উপৰিও SCO শীৰ্ষ সন্মিলনত মুঠ তেইশটা নথি গ্ৰহণ কৰা হয়। এই ঘোষণাই অঞ্চলটোত পৰিবহণ আৰু সংযোগৰ পদক্ষেপক আদৰ্শ জেনোৱাৰ লগতে ন্যায্য আৰু সুসম ভিত্তিত আৰু আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় আইন, ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ চনদ আৰু SCO চনদৰ লক্ষ্য আৰু নীতি অনুসৰি সহযোগিতাৰ গুৰুত্বৰ ওপৰত আলোকপাত কৰা হয়। ইয়াৰ উপৰিও ঘোষণাপত্ৰখনে সন্ত্ৰাসবাদক গৰিহণা দি সন্ত্ৰাসবাদক গৰিহণা দি বিশেষভাৱে সন্ত্ৰাসবাদীৰ বিত্তীয় সাহায্য

আৰু সীমা অতিক্ৰম কৰি সন্ত্ৰাসবাদীক চলাচল কৰাৰ লগতে সন্ত্ৰাসবাদীক আশ্ৰয় দিয়া আৰু নিৰাপদ আশ্ৰয় প্ৰদান কৰা দেশসমূহক এঘৰীয়া আৰু সত্য উন্মোচন কৰাৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰে।

ভাৰত-ইউক্ৰেইন দ্বিপাক্ষিক সম্পৰ্ক বিকশিত কৰা অব্যাহত ৰাখিছে। আগষ্ট মাহত প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে ইউক্ৰেইনলৈ ঐতিহাসিক ভ্ৰমণ কৰিছিল, যিটো আছিল ভাৰতীয় প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ প্ৰথমটো ভ্ৰমণ। জুন মাহত ইটালীত অনুষ্ঠিত হোৱা জি-7 শীৰ্ষ সন্মিলন আৰু ছেপ্টেম্বৰ মাহত নিউয়ৰ্কত অনুষ্ঠিত হ'বলগীয়া ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ সাধাৰণ পৰিষদৰ উনাশী সংখ্যক অধিবেশনৰ সময়ত ইউক্ৰেইনৰ ৰাষ্ট্ৰপতি ভ'ল'ডিমিৰ জেলেনস্কিকো প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে সাক্ষাৎ কৰে। ইউক্ৰেইনৰ বৈদেশিক মন্ত্ৰীগৰাকীয়ে মাৰ্চ মাহত EAMৰ আমন্ত্ৰণত নতুন দিল্লীলৈও চৰকাৰী ভ্ৰমণ কৰিছিল।

EAM-ৰ আমন্ত্ৰণত মাৰ্চ মাহত বেলাৰুছ গণৰাজ্যৰ বৈদেশিক পৰিক্ৰমা মন্ত্ৰী ছাৰ্গেই আলেনিক ভাৰত ভ্ৰমণ কৰিছিল। দুয়োগৰাকী মন্ত্ৰীয়ে ভাৰত-বেলাৰুছৰ দ্বিপাক্ষিক সম্পৰ্কৰ অৱস্থা পৰ্যালোচনা কৰি বাণিজ্য, অৰ্থনীতি, বীমা, প্ৰতিৰক্ষা, শিক্ষা, তথ্য-প্ৰযুক্তি আৰু বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তিৰ দৰে খণ্ডত উন্নয়নমূলক অংশীদাৰিত্ব আৰু দ্বিপাক্ষিক সহযোগিতা বৃদ্ধিৰ উপায়ৰ বিষয়ে আলোচনা কৰে।

ছেপ্টেম্বৰ মাহত MoS (KVS)-য়ে আৰ্মেনিয়া ভ্ৰমণ কৰে আৰু উদ্বোধনী ইয়েৰেভান ডায়লগত অংশগ্ৰহণ কৰে, ই হ'ল ট্ৰেক 1.5 ডায়লগ য'ত মন্ত্ৰী, কূটনীতিবিদ, থিংক-টেংক আৰু শিক্ষাবিদসকলৰ অংশগ্ৰহণ দেখা গৈছিল। তেওঁ আৰ্মেনিয়াৰ উপ-প্ৰধানমন্ত্ৰী মেহেৰ হাৰ্বাৰ্টি গ্ৰীগ'ৰিয়ানক সাক্ষাৎ কৰি আৰ্মেনিয়াৰ বৈদেশিক মন্ত্ৰী আৰাৰাট মিৰ্জোয়ানৰ সৈতে দ্বিপাক্ষিক আলোচনাত মিলিত হয়।

বছৰটোৰ সময়ত আফ্ৰিকান দেশসমূহৰ সৈতে ভাৰতৰ যোগাযোগত উচ্চ পৰ্যায়ৰ কূটনৈতিক ভ্ৰমণ, বাণিজ্য সম্প্ৰসাৰণ, আৰু উন্নয়নমূলক অংশীদাৰিত্বক প্ৰসাৰিত কৰা হৈছিল। মাননীয় ৰাষ্ট্ৰপতিয়ে অক্টোবৰ মাহত মালাউই আৰু মৰিটানিয়ালৈ বিশেষ ভ্ৰমণ কৰিছিল। এই ভ্ৰমণৰ সময়ত মাননীয় ৰাষ্ট্ৰপতিয়ে আফ্ৰিকাৰ নেতাসকলৰ সৈতে মত বিনিময় কৰি দ্বিপাক্ষিক আৰু অৰ্থনৈতিক সম্পৰ্ক শক্তিশালী কৰে।

আগষ্ট মাহত বুৰুণ্ডি, গাম্বিয়া, লাইবেৰিয়া, মৰিচাছ আৰু জিম্বাবুৱেৰ উপ-ৰাষ্ট্ৰপতিকে ধৰি কেইবাজনো আফ্ৰিকান নেতাই

উনৈশ তম চিআইআই ইণ্ডিয়া-আফ্ৰিকা কনক্লেভত অংশগ্ৰহণ কৰিবলৈ ভাৰত ভ্ৰমণ কৰিছিল। এই একেটা মাহত ভইচ অব্ গ্ল'বেল ছাউথ সন্মিলনৰ তৃতীয় সংস্কৰণত আলজেৰিয়া, এংগোলা, বেনিন, বটছোৱানা, বুৰ্কিনা ফাছো, বুৰুণ্ডি, কেপ ভাৰ্দে, ছাড, কমোৰোছ, ডেম'ক্ৰেটিক ৰিপাব্লিক অব্ কংগো, ইজিপ্ত, ইকুৱেট'ৰিয়েল গিনিয়া, ইৰিট্ৰিয়া, ইছ্ৰাতিনি, ইথিঅ'পিয়া, গেবন, গাম্বিয়া, ঘানা, গিনিয়া, গিনিয়া বিছাউ, আইভৰি ক'ষ্ট, কেনিয়া, লেছ'থ', লাইবেৰিয়া, লিবিয়া, মাদাগাস্কাৰ, মালাৱি, মালি, মাউৰিটানিয়া, মৰিচাছ, মৰক্কো, মোজাম্বিক, নামিবিয়া, নাইজাৰ, নাইজেৰিয়া, ৰুৱাণ্ডা, ছাও টোম আৰু প্ৰিনচিপে, ছেনেগাল, ছিচিলছ, ছিয়েৰা লিঅ'ন, ছোমালিয়া, দক্ষিণ আফ্ৰিকা, দক্ষিণ ছুদান,

ছুদান, তাজ্জানিয়া, টোগ', টুনিছিয়া, উগাণ্ডা, জাম্বিয়া আৰু জিম্বাবোৱে আদিকে ধৰি আফ্ৰিকান দেশসমূহে অংশগ্ৰহণ কৰিছিল।

প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে জানুৱাৰী মাহত গান্ধীনগৰত মৌজাম্বিকৰ ৰাষ্ট্ৰপতি ফিলিপে নিউছিক সাক্ষাৎ কৰি দ্বিপাক্ষিক সম্পৰ্ক আৰু আঞ্চলিক নিৰাপত্তাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰিছিল। প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে নৱেম্বৰ মাহত নাইজেৰিয়ালৈ চৰকাৰী ভ্ৰমণ কৰিছিল, যিটো ভাৰতীয় প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ বিগত সোতৰ বছৰৰ ভিতৰত প্ৰথমটো ভ্ৰমণ হিচাপে পৰিগণিত হৈছে। এই ভ্ৰমণত শুল্ক সহযোগিতা, সাংস্কৃতিক বিনিময়, আৰু ভূমি জৰীপ সহযোগিতাৰ ওপৰত বুজাবুজি চুক্তি স্বাক্ষৰিত হয়। নাইজেৰিয়াৰ ৰাষ্ট্ৰপতি বোলা আহমেদ টিনুবুৱে প্ৰধানমন্ত্ৰীগৰাকীক ৰাষ্ট্ৰীয় বঁটা “অৰ্ডাৰ অব্ নাইজাৰৰ গ্ৰেণ্ড কমাণ্ডাৰ” বঁটা প্ৰদান কৰে।

EAM-ৰ চৌসত্তৰতম অধিবেশনৰ সময়ত ছেপ্টেম্বৰ মাহত নিউয়ৰ্কত ইথিওপিয়াৰ বৈদেশিক মন্ত্ৰী টায়ে আটফ্ৰে চেলাছিৰ সৈতে, কাম্পালাত অনুষ্ঠিত হ'বলগীয়া NAM শীৰ্ষ সন্মিলনৰ প্ৰাস্তত জানুৱাৰী মাহত উগাণ্ডাৰ বৈদেশিক মন্ত্ৰী জেজে অডংগো আৰু ফেব্ৰুৱাৰী মাহত নতুন দিল্লীত অনুষ্ঠিত হোৱা ৰাইচিনা আলোচনাৰ সময়ত ঘানাৰ বৈদেশিক মন্ত্ৰী শ্বাৰলী আয়'ৰক'ৰ বটচৱেৰ সৈতে পৃথকে পৃথকে বৈঠক অনুষ্ঠিত হৈছিল।

2024 চনৰ নৱেম্বৰ মাহত আবুজাত নাইজেৰিয়াৰ ৰাষ্ট্ৰপতি বোলা আহমেদ টিনুবুৱে প্ৰধানমন্ত্ৰীক 'গ্ৰেণ্ড কমাণ্ডাৰ অব্ দি অৰ্ডাৰ অব্ নাইজাৰ' বঁটা প্ৰদান কৰে।

ভাৰতে গাবন আৰু কাবো ভাৰ্ভেত নতুন দূতাবাস মুকলি কৰি আফ্ৰিকাত নিজৰ কূটনৈতিক পদাংক সম্প্ৰসাৰণ কৰিছে। ভাৰতৰ সহযোগত ইথিঅ'পিয়াই জানুৱাৰী মাহত ব্ৰিকছত যোগদান কৰে আৰু ভাৰত আফ্ৰিকাত তাজ্জানিয়াৰ

দ্বিতীয় বৃহত্তম বাণিজ্যিক অংশীদাৰ হিচাপে পৰিগণিত হয়, এই দ্বিপাক্ষিক বাণিজ্যত 7.9 বিলিয়ন মাৰ্কিন ডলাৰ লাভ হয়। ইয়াৰ উপৰিও ভাৰতে ধাত্ৰী উন্নয়নৰ বাবে ৰুৱাণ্ডাক এক মিলিয়ন মাৰ্কিন ডলাৰৰ অনুদান সাহায্য প্ৰদান কৰে, মালাউইত স্থায়ী কৃত্ৰিম অংগ ফিটমেণ্ট কেন্দ্ৰ স্থাপনত সহায় কৰে আৰু ম'জাম্বিকক দুখন ফাষ্ট ইন্টাৰচেপ্টৰ ক্ৰাফ্ট (FIC) দান কৰে।

প্ৰতিৰক্ষা সম্পৰ্কীয় মুখ্য সংযোগসমূহৰ ভিতৰত আছিল INS তলৱাৰে কেনিয়া (ছেপ্টেম্বৰ), তাজ্জানিয়া (অক্টোবৰ), আৰু দক্ষিণ আফ্ৰিকা (অক্টোবৰ)ত বন্দৰ অনুশীলন আৰু মাৰ্চ মাহত উত্তৰ ম'জাম্বিকৰ নাকালাত প্ৰথম ভাৰত-ম'জাম্বিক-তাজ্জানিয়া ত্ৰিপাক্ষিক নৌসেনাৰ অনুশীলন অনুষ্ঠিত কৰা।

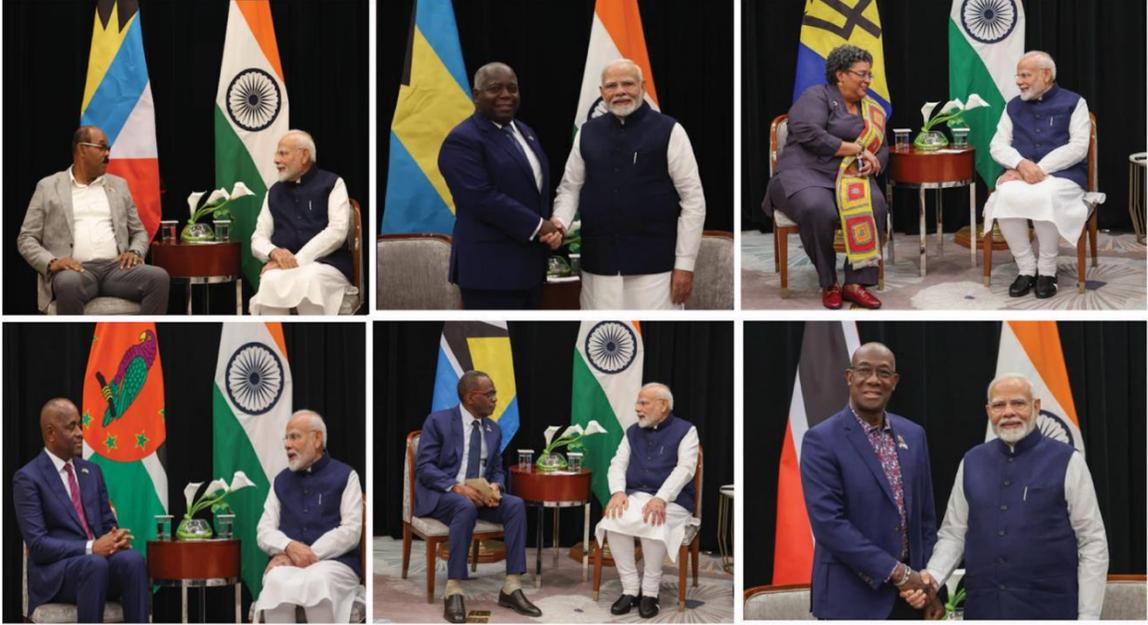
আফ্ৰিকাৰ উন্নয়নৰ ডাঙৰ পদক্ষেপসমূহৰ ভিতৰত আছিল ঘানাৰ টেমা-মাকাডান ৰে'লৱে লাইনৰ দিশত চাৰিশ সাতচল্লিশ মিলিয়ন মাৰ্কিন ডলাৰৰ পুঁজি, কেনিয়াত এগজিম বেংকৰ (ভাৰতীয় ৰণ্ডানি-আমদানি বেংক) নতুন পূব আফ্ৰিকা প্ৰতিনিধি কাৰ্যালয় মুকলি কৰা আৰু নামিবিয়া আৰু টোগোত ডিজিটেল পেমেণ্ট আন্তঃগাঁথনি বৃদ্ধিৰ বাবে চুক্তিত স্বাক্ষৰ কৰা। মানৱীয় দিশৰ পৰা ভাৰতে নামিবিয়া, কেনিয়া আৰু জাম্বিয়াক খৰাং আৰু বান সমস্যাৰ বাবে সাহায্য প্ৰদান কৰাৰ লগতে কলেৱাৰ প্ৰাদুৰ্ভাৱৰ বিৰুদ্ধে যুঁজিবলৈ জাম্বিয়াক 3.5 টন চিকিৎসা সামগ্ৰী প্ৰদান কৰে। সামৰ্থ্য বিকাশৰ প্ৰচেষ্টা অব্যাহত ৰাখি পূব আৰু দক্ষিণ আফ্ৰিকালৈ ওঠৰশৰো অধিক ITEC প্ৰশিক্ষণ শ্লট, মধ্য আৰু পশ্চিম আফ্ৰিকাৰ বাবে 1,272টা ITEC শ্লট আৰু 251টা ICCR বৃত্তি, আৰু ই-বিদ্যাভাৰতী আৰোগ্যভাৰতী (e-VBAB) অনলাইন শিক্ষা কাৰ্যসূচীত 7,600 আফ্ৰিকান ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে নামভৰ্তি কৰে। এই পদক্ষেপসমূহে বাণিজ্য, প্ৰতিৰক্ষা, আৰু উন্নয়নমূলক সহযোগিতাৰ জৰিয়তে আফ্ৰিকাৰ প্ৰতি ভাৰতৰ ক্ৰমবৰ্ধমান দায়বদ্ধতাক উজ্জ্বল কৰি তুলিছে। বছৰটোৰ ভিতৰত ভাৰত আৰু লেটিন আমেৰিকা আৰু কেৰিবিয়ান (LAC) অঞ্চলৰ মাজত ৰাজনৈতিক সংযোগে অঞ্চলটোৰ দেশসমূহৰ সৈতে আমাৰ সম্পৰ্কক আৰু অধিক নতুন গতি প্ৰদান কৰিছে।

নৱেম্বৰ মাহত ৰিঅ' ডি জেনেইৰ'ত অনুষ্ঠিত হোৱা জি-20 নেতা সন্মিলনৰ বাবে প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে ব্ৰাজিল ভ্ৰমণ কৰিছিল। জি-20 শীৰ্ষ সন্মিলনৰ সময়ত তেওঁ ব্ৰাজিলৰ ৰাষ্ট্ৰপতি লুইজ ইনাচিঅ' লুলা দা ছিলভা, আৰ্জেণ্টিনাৰ ৰাষ্ট্ৰপতি জেভিয়াৰ মিলেই আৰু চিলিৰ ৰাষ্ট্ৰপতি গেব্ৰিয়েল বৰিক ফণ্টক পৃথকে পৃথকে সাক্ষাৎ কৰে।

নৱেম্বৰ মাহত প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে গিয়েনালৈও চৰকাৰী ভ্ৰমণ কৰিছিল, য'ত তেওঁ গিয়েনাৰ ৰাষ্ট্ৰপতি মহম্মদ ইবফান আলীৰ সৈতে প্ৰতিনিধি পৰ্যায়ৰ আলোচনাত মিলিত হৈছিল। জৰ্জটাউনৰ ষ্টেট হাউছত অনুষ্ঠিত এক অনুষ্ঠানত প্ৰধানমন্ত্ৰীক গিয়েনাৰ ৰাষ্ট্ৰপতিয়ে গিয়েনাৰ সৰ্বোচ্চ বঁটা “অৰ্ডাৰ অব্ দি এক্সেলেঞ্চ” প্ৰদান কৰে।

প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে গিয়েনাৰ জৰ্জটাউনত থেনাডাৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী ডিকন মিচেলৰ সৈতে দ্বিতীয় ভাৰত-কেৰিবিয়ান কমিউনিটি (CARICOM) শীৰ্ষ সন্মিলনৰ সহ-অধ্যক্ষতাও কৰে। শীৰ্ষ সন্মিলনৰ মাজত প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে এন্টিগুয়া আৰু বাৰ্বুডা, বাৰ্বাডোছ, ছেইণ্ট লুচিয়া, কমনৱেলথ অব্ ডমিনিকা, থেনাডা, ট্ৰিনিদাদ আৰু টোবাগো, চুৰিনামৰ প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ সৈতে

দ্বিপাক্ষিক বৈঠকত মিলিত হয়। জৰ্জ টাউনত অনুষ্ঠিত এক অনুষ্ঠানত ডমিনিকা কমনৱেলথৰ ৰাষ্ট্ৰপতি ছিলভানি বাৰ্টনে প্ৰধানমন্ত্ৰীক ডমিনিকাৰ সৰ্বোচ্চ ৰাষ্ট্ৰীয় বঁটা “ডমিনিকা বঁটা” প্ৰদান কৰে।

(শীৰ্ষ বাওঁফালৰ পৰা ঘড়ীৰ কাঁটাৰ দিশত) 2024 চনৰ নৱেম্বৰ মাহত জৰ্জটাউনত অনুষ্ঠিত হোৱা 2য় ভাৰত-CARICOM শীৰ্ষ সন্মিলনৰ আঁৰত প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে এণ্টিগুয়া আৰু বাৰ্বুডা, বাহামাছ, বাৰ্বাডোছ, ডমিনিকা, চেণ্ট লুচিয়া আৰু ট্ৰিনিদাদ এণ্ড টোবাগোৰ নেতাসকলক সাক্ষাৎ কৰে।

এই বছৰটোত কেৰিবিয়ান ৰাষ্ট্ৰৰ নেতাসকলেও ভ্ৰমণ কৰে। গিয়েনাৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী মহম্মদ ইৰফান আলীয়ে ফেব্ৰুৱাৰী মাহত ভাৰত ভ্ৰমণ কৰে। তেওঁ মাননীয় ৰাষ্ট্ৰপতি আৰু মাননীয় উপ-ৰাষ্ট্ৰপতিক সাক্ষাৎ কৰি EAM আৰু শক্তি তথা নতুন আৰু নবীকৰণযোগ্য শক্তি মন্ত্ৰীৰ সৈতেও পৃথকে পৃথকে বৈঠকত মিলিত হয়। ট্ৰিনিদাদ আৰু টোবাগোৰ প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে মে’ মাহত মুম্বাই আৰু জামনগৰ ভ্ৰমণ কৰিছিল। অক্টোবৰ মাহত জামাইকাৰ প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে ভাৰত ভ্ৰমণ কৰি মাননীয় ৰাষ্ট্ৰপতি, মাননীয় উপ-ৰাষ্ট্ৰপতি আৰু প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ সৈতে পৃথকে পৃথকে বৈঠকত মিলিত হয়। ভেনিজুৱেলাৰ কাৰ্যবাহী উপ-ৰাষ্ট্ৰপতিগৰাকীয়ে অক্টোবৰ মাহত ভাৰতলৈ এটা প্ৰতিনিধি দলৰ নেতৃত্বৰ সৈতে মাননীয় উপ-ৰাষ্ট্ৰপতি আৰু পেট্ৰেলিয়াম তথা প্ৰাকৃতিক গেছ মন্ত্ৰীক সাক্ষাৎ কৰে।

এই বছৰটোত EAM-য়ে পানামা, ব্ৰাজিল, চিলি, আৰ্জেণ্টিনা আৰু ছেইণ্ট কিটছ এণ্ড নেভিছৰ বৈদেশিক মন্ত্ৰীসকলক সাক্ষাৎ কৰে। নিউয়ৰ্কত UNGA-ৰ সময়ছোৱাত তেওঁ গিয়েনা, বলিভিয়া, মেক্সিকো, কিউবা, এল ছালভাডৰ, নিকাৰাগুয়া, পানামা, ডমিনিকা, গ্ৰেনাডা, ট্ৰিনিদাদ আৰু টোবাগো, চুৰিনাম আৰু ভেনিজুৱেলাৰ সমকক্ষসকলৰ লগতে ছেইণ্ট ভিনচেণ্ট আৰু গ্ৰেনাডাইনছৰ প্ৰধানমন্ত্ৰীকো সাক্ষাৎ কৰে। কাম্পালাত অনুষ্ঠিত হোৱা NAM শীৰ্ষ সন্মিলনৰ সময়ছোৱাত তেওঁ উগাণ্ডাত কলম্বিয়া, বলিভিয়া আৰু ভেনিজুৱেলাৰ বৈদেশিক মন্ত্ৰীসকলৰ সৈতে পৃথকে পৃথকে বৈঠকত মিলিত হয়।

নৱেম্বৰ মাহত গিয়েনাত অনুষ্ঠিত হ'বলগীয়া ভাৰত-CARICOM শীৰ্ষ সন্মিলনৰ সময়ত জামাইকাৰ বৈদেশিক মন্ত্ৰী আৰু ডিচেম্বৰ মাহত কাটাৰত অনুষ্ঠিত হোৱা ডোহা ফ'ৰামৰ সময়ত হণ্ডুৰাছৰ বৈদেশিক মন্ত্ৰীক EAM-য়ে সাক্ষাৎ কৰে।

(শীৰ্ষ বাওঁফালৰ পৰা ঘড়ীৰ কাঁটাৰ দিশত) 2024 চনৰ ছেপ্টেম্বৰ মাহত নিউয়ৰ্কত অনুষ্ঠিত হোৱা UNGA-ৰ সময়ত EAM-য়ে কিউবা, এল ছালভাডৰ, গিয়েনা আৰু ভেনিজুৱেলাৰ সমৰক্ষকসকলক সাক্ষাৎ কৰে।

MOS (VM)-য়ে 2024 চনৰ ফেব্ৰুৱাৰী মাহত জি-20 বৈদেশিক মন্ত্ৰীৰ বৈঠকৰ বাবে ব্ৰাজিল ভ্ৰমণ কৰিছিল। আগষ্ট মাহত MOS (PM)-য়ে ডমিনিকান ৰিপাব্লিক, গুৱেটামালা, এল ছালভাডৰ, পানামা, আৰু ত্ৰিনিদাদ আৰু টোবাগোলৈ চৰকাৰী ভ্ৰমণ কৰিছিল। ইয়াৰ পিছত তেওঁ মেক্সিকো (ছেপ্টেম্বৰ), গ্ৰেনাডা (অক্টোবৰ), বাৰ্বাডোছ (অক্টোবৰ) আৰু এন্টিগুয়া আৰু বাৰ্বুডা (অক্টোবৰ) ভ্ৰমণ কৰে। MOS (KVS)-য়ে অক্টোবৰত COP16 বৈঠকত অংশগ্ৰহণ কৰিবলৈ কলম্বিয়াৰ কালিলৈ ভ্ৰমণ কৰিছিল। ভাৰতত এতিয়া LAC অঞ্চলত সোতৰটা আৱাসিক মিছন আছে, ছেপ্টেম্বৰ মাহত বলিভিয়াৰ লা পাজত নতুন মিছন মুকলি কৰা হ'ব।

ভাৰতে বহুপক্ষীয়তাবাদ আৰু বিশ্বব্যৱস্থাৰ সংস্কাৰৰ পোষকতাত অগ্ৰণী ভূমিকা পালন কৰি ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ সদস্য হিচাপে সক্ৰিয়ভাৱে জড়িত হৈ থাকে। জানুৱাৰী মাহত ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ সাধাৰণ পৰিষদৰ অধ্যক্ষই মাননীয় ৰাষ্ট্ৰপতিক সাক্ষাৎ কৰি EAMৰ সৈতে এক সুকীয়া বৈঠকত মিলিত হয়। জুলাই মাহত প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে নতুন দিল্লীত ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ শৈক্ষিক, বৈজ্ঞানিক আৰু সাংস্কৃতিক সংস্থা (UNESCO)ৰ বিশ্ব ঐতিহ্য সমিতিৰ ছিয়াল্লিছ সংখ্যক অধিৱেশনৰ বৈঠকত ভাষণ দিছিল। ভাৰতে আয়োজন কৰা UNESCO-ৰ এয়া প্ৰথমখন অধিৱেশন আছিল।

নৱেম্বৰ মাহত আজাৰবাইজানৰ বাকুত অনুষ্ঠিত হোৱা ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ পৰিকাঠামো সন্মিলন (UNFCCC)ৰ উনত্ৰিশ সংখ্যক পক্ষ সন্মিলনত (COP29) অংশগ্ৰহণ কৰিছিল।

ছেপ্টেম্বৰ মাহত প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে নিউয়ৰ্কত ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ সাধাৰণ পৰিষদত ‘ভৱিষ্যতৰ শীৰ্ষ সন্মিলন’ত ভাষণ দিছিল। শীৰ্ষ সন্মিলনে পাঁচটা ক্ষেত্ৰত ছাপন্নটা একচন পইণ্টৰ সৈতে “ভৱিষ্যতৰ বাবে চুক্তি” গ্ৰহণ কৰে। নেপালৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী, কুৱেইটৰ ৰাজকুমাৰ, পেলেষ্টাইনৰ ৰাষ্ট্ৰপতি, ভিয়েটনামৰ ৰাষ্ট্ৰপতি আৰু ইউক্ৰেইনৰ ৰাষ্ট্ৰপতিকে ধৰি কেইবাজনো নেতাৰ সৈতেও প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে পৃথকে পৃথকে দ্বিপাক্ষিক বৈঠকত মিলিত হয়। EAM-য়ে পৃথকে পৃথকে UNGAৰ উনাশী সংখ্যক অধিবেশনত উচ্চ পৰ্যায়ৰ সপ্তাহৰ বাবে ভাৰতীয় প্ৰতিনিধি দলৰ নেতৃত্বত আৰু আঠাইশ ছেপ্টেম্বৰত নিউয়ৰ্কত উনাশীতম UNGA-ৰ উচ্চ পৰ্যায়ৰ খণ্ডৰ সাধাৰণ বিতৰ্কত ভাষণ দিয়ে।

UNGA-ৰ অধিবেশনৰ সময়ত EAM-য়ে জি20, জি4, IBSA, BRICS, এল-69 আৰু চি-10, ইণ্ডিয়া-CARICOM,, ইণ্ডিয়া-CELAC, আৰু BIMSTEC-কে ধৰি বিভিন্ন বহুপক্ষীয় বৈদেশিক মন্ত্ৰী পৰ্যায়ৰ বৈঠকত অংশগ্ৰহণ কৰে।

ভাৰতে নিজৰ অংশীদাৰ দেশসমূহৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি প্ৰকল্প, অনুদান, আৰু ঋণৰ জৰিয়তে উন্নয়নমূলক সহায় আগবঢ়াইছে। যোৱা কেইবছৰমানৰ পৰা ইয়াৰ পৰিসৰ কাৰিকৰী পৰামৰ্শ, দুৰ্যোগ সাহায্য, মানৱীয় সাহায্য, ঐতিহ্য পুনৰুদ্ধাৰ, শিক্ষা বৃত্তি, সামৰ্থ্য বিকাশ কাৰ্যসূচী, আন্তঃগাঁথনি, জলবিদ্যুৎ, শক্তি সঞ্চাৰণ, কৃষি, উদ্যোগ, শিক্ষা, স্বাস্থ্য, প্ৰত্নতাত্ত্বিক সংৰক্ষণ, আৰু সীমা অতিক্ৰম কৰি সংযোগ শক্তিশালী কৰা আদি ক্ষেত্ৰত অসামৰিক আৰু সামৰিক পাঠ্যক্রমলৈ সম্প্ৰসাৰিত হৈছে। বৃহৎ উন্নয়ন সহযোগিতা প্ৰকল্পসমূহে শিক্ষা, স্বাস্থ্য, কৃষি, পানী, শক্তি, আৰু সংযোগকে ধৰি বহুতো খণ্ড সামৰি লয়। ভাৰতে LOC-ও আগবঢ়ায়, যিবোৰ হ’ল অংশীদাৰ দেশসমূহক প্ৰদান কৰা ৰেহাইমূলক ঋণ। বুৰুণ্ডিৰ কাবুত বিশ মেগাৱাটৰ জলবিদ্যুৎ প্ৰকল্প, জিম্বাবুৱে আৰু তাঞ্জানিয়াত পানী যোগান ব্যৱস্থাৰ উন্নীতকৰণ, শ্ৰীলংকাত ৰেলপথ উন্নীতকৰণ প্ৰকল্প, আৰু গিয়েনালৈ বিমান যোগান ধৰা আদি অন্তৰ্ভুক্ত আছে। এই বছৰত মৰিচাছৰ পানী পাইপলাইন পৰিৱৰ্তন প্ৰকল্পৰ বাবে প্ৰথমবাৰৰ বাবে ৰুপীত নিৰ্দিষ্ট কৰা LOC প্ৰদান কৰা হৈছিল। ভাৰতে বিদেশী চৰকাৰী পেছাদাৰীসকলৰ বাবে বিস্তৃত পৰিসৰৰ উদ্ভাৱনীমূলক প্ৰশিক্ষণ পাঠ্যক্রম প্ৰদান কৰিও নিজৰ অংশীদাৰ দেশসমূহৰ বাবে সামৰ্থ্য বিকাশৰ সুবিধা প্ৰদান কৰে। বছৰটোৰ ভিতৰত অসামৰিক (10,200 শ্লট) আৰু প্ৰতিৰক্ষা পাঠ্যক্রম (3,300+ শ্লট)ত 13,500ৰো অধিক প্ৰশিক্ষণ শ্লট প্ৰদান কৰা হৈছিল, যাৰ ফলত অসামৰিক পাঠ্যক্রম থকা এশ পোন্ধৰখনতকৈও অধিক দেশ আৰু প্ৰতিৰক্ষা সম্পৰ্কীয় পাঠ্যক্রমৰ বাবে প্ৰায় আশীখন দেশলৈ গৈছিল।

2024 চনৰ ছেপ্টেম্বৰ মাহত নিউয়ৰ্কত অনুষ্ঠিত ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ ভৱিষ্যত শীৰ্ষ সন্মিলনত প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে মন্তব্য আগবঢ়ায়

EAM-য়ে 2024 চনৰ ছেপ্টেম্বৰ মাহত নিউয়ৰ্কত অনুষ্ঠিত হোৱা ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ সাধাৰণ পৰিষদৰ 79 সংখ্যক অধিবেশনৰ সময়ত এল-69 গ্ৰুপিঙৰ যুটীয়া মন্ত্ৰীসভাত অংশগ্ৰহণ কৰিছিল।

নৱেম্বৰ 2024-ত ভাৰতে গিয়োনাৰ সামৰিক আন্তঃগাঁথনিৰ আধুনিকীকৰণৰ বাবে 23.37 মিলিয়ন মাৰ্কিন ডলাৰৰ ডিফেঞ্চ লাইন অব্ ক্ৰেডিট (LoC)ৰ অংশ হিচাপে দুখন
ডাৰ্নিয়াৰ HAL-228 বিমান প্ৰদান কৰে

প্ৰব্ৰজন নীতি, কল্যাণ, আৰু প্ৰব্ৰজনকাৰীসকলৰ সৈতে জড়িত হোৱাৰ ক্ষেত্ৰত ভাৰতে উল্লেখযোগ্য অগ্ৰগতি লাভ কৰিছিল। চৰকাৰে ডেনমাৰ্ক, ইজৰাইল, মালয়েছিয়া, টাইৱান আৰু ব্ৰিটেইনৰ সৈতে প্ৰব্ৰজন আৰু গতিশীলতা অংশীদাৰিত্ব চুক্তি (MMPA) আৰু শ্ৰমিক গতিশীলতা চুক্তি (LMA)কে ধৰি একাধিক চুক্তিৰ জৰিয়তে নিৰাপদ আৰু আইনী প্ৰব্ৰজনক সক্ৰিয়ভাৱে প্ৰসাৰিত কৰিছিল।

শ্ৰমিকৰ গতিশীলতা আৰু নিয়োগৰ পথসমূহ সুশৃংখলিত কৰিবলৈ ব্ৰিটেইন, আৰু ইটালীৰ সৈতে যৌথ কৰ্মগোটৰ বৈঠক অনুষ্ঠিত কৰা হয়। আবুধাবি আলোচনা, বুডাপেষ্ট প্ৰক্ৰিয়া, কলম্বো প্ৰক্ৰিয়া, আৰু প্ৰব্ৰজন আৰু গতিশীলতাৰ ওপৰত ভাৰত-ইউৰোপীয় ইউনিয়নৰ উচ্চ পৰ্যায়ৰ আলোচনা (HLDMM)ৰ দৰে আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সংস্থাসমূহৰ সৈতে সহযোগিতাই বিশ্ব প্ৰব্ৰজন শাসনত ভাৰতৰ ভূমিকা শক্তিশালী কৰি তুলিছিল। ভাৰতে 2024-26 বৰ্ষৰ বাবে কলম্বো প্ৰক্ৰিয়াৰ অধ্যক্ষতা গ্ৰহণ কৰি আবুধাবি আলোচনাৰ পৰামৰ্শদাতা সমিতিত যোগদান কৰে। ভাৰতীয় সামূহিক কল্যাণ পুঁজিৰ অধীনত বিদেশত থকা 3.5 লাখৰো অধিক ভাৰতীয় শ্ৰমিকক সহায় কৰাৰ লগতে ভাৰতীয় প্ৰব্ৰজিত শ্ৰমিকৰ লঘু দক্ষতা বৃদ্ধিৰ লক্ষ্যৰে প্ৰস্থানৰ পূৰ্বে অভিমুখী প্ৰশিক্ষণ বৃদ্ধিৰ বাবেও চৰকাৰে কল্যাণমূলক আঁচনি সম্প্ৰসাৰণ কৰে। ডিজিটাল সংহতি, অভিযোগ নিৰাময়, আৰু ই-পৰীক্ষাৰ দৰে বৈশিষ্ট্যৰ সৈতে প্ৰব্ৰজন প্ৰক্ৰিয়া সৰল কৰি সংস্কাৰ কৰা ইমিগ্ৰেট ভি 2.0 পৰ্টেল আৰু মোবাইল এপ্ল মুকলি কৰা হৈছিল। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সমস্যা, প্ৰবাসী ভাৰতীয় মহিলাসকলৰ বাবে বৈবাহিক বিবাদ নিষ্পত্তি, প্ৰবাসী ভাৰতীয় বীমা যোজনা (PBBY), ভাৰতক জানো কাৰ্যসূচী (KIP)

আৰু বিদেশ যোগাযোগ কাৰ্যসূচী আদি পদক্ষেপৰ জৰিয়তে প্ৰব্ৰজনকাৰীসকলৰ সৈতে জড়িত হোৱাতো চৰকাৰে গুৰুত্ব আৰোপ কৰে।

বছৰটোৰ ভিতৰত মন্ত্ৰালয়ে থিংকটেংক আৰু একাডেমিক প্ৰতিষ্ঠানৰ সৈতে সহযোগিতা কৰি ট্ৰেক 1.5 আৰু 2.0 সংলাপৰ দৰে কেইবাটাও বৈদেশিক নীতিৰ প্ৰচাৰ কাৰ্যসূচীৰ সুবিধা প্ৰদান কৰে। মন্ত্ৰালয়ে বৈদেশিক নীতিৰ প্ৰচাৰৰ বৃহৎ আলোচনাও প্ৰণয়ন কৰে, য'ত আছিল ৰাইচিনা আলোচনা, এছিয়ান অৰ্থনৈতিক আলোচনা, ভাৰত মহাসাগৰ সন্মিলন, ভাৰত-আমেৰিকা মঞ্চ, ভাৰত-জাপান মঞ্চ, ভাৰত-নৰ্ডিক আলোচনা, আৰু ভাৰত-ইউৰোপীয় ইউনিয়নৰ ট্ৰেক 1.5 আলোচনা আদি। মন্ত্ৰালয়ে জাপান, ফ্ৰান্স, নৰৱেৰ বৈদেশিক মন্ত্ৰালয়ৰ সমকক্ষ নীতি পৰিকল্পনা বিভাগ/ব্যুৰ'ৰ সৈতে আৰু অষ্ট্ৰেলিয়া, জাপান আৰু আমেৰিকাৰ কোৱাড সদস্য ৰাষ্ট্ৰৰ সৈতে যৌথভাৱে নীতি পৰিকল্পনা আলোচনাও অনুষ্ঠিত কৰে। এই বছৰটোত প্ৰথম ত্ৰিপাক্ষিক ভাৰত-জাপান-কোৰিয়া নীতি পৰিকল্পনা আলোচনাও অনুষ্ঠিত হয়।

ডিজিটেল কূটনীতি, আঞ্চলিক সংবাদ মাধ্যমৰ সংযোগ, আৰু প্ৰভাৱশালী সহযোগিতাৰ জৰিয়তে 2024 চনত ভাৰতৰ বাহ্যিক প্ৰচাৰ আৰু ৰাজহুৱা কূটনীতি যথেষ্ট সম্প্ৰসাৰিত হয়। মূল পদক্ষেপসমূহৰ ভিতৰত আছিল MEA হোৱাটছএপ্স চেনেল মুকলি কৰা, ছ'চিয়েল মিডিয়াৰ উপস্থিতি বৃদ্ধি কৰা, বিদেশী সাংবাদিকসকলৰ ভ্ৰমণৰ সুবিধা প্ৰদান কৰা, চলচ্চিত্ৰ মহোৎসৱৰ আয়োজন কৰা, তথ্যচিত্ৰৰ কমিচন দিয়া, আৰু ভাৰতীয় সংস্কৃতিৰ প্ৰচাৰ কৰা। ইণ্ডিয়া কৰ্ণাৰ, SAMEEP বক্তৃতা, আৰু ভাৰতক জানক কুইজৰ জৰিয়তে জনসংযোগ বৃদ্ধি কৰা হৈছিল।

বছৰটোৰ ভিতৰত ভাৰতে লাটভিয়া, জৰ্জিয়া, গাবোন ৰিপাব্লিক, আৰু টিম্ব-লেণ্টেত নতুন কূটনৈতিক মিছন মুকলি কৰে। মাৰ্চেইল (ফ্ৰান্স), বাৰ্চিলোনা (স্পেইন), ব্ৰিজবেন (অষ্ট্ৰেলিয়া), আৰু অকলেণ্ড (নিউজিলেণ্ড)ত থকা নতুন কনছুলেটসমূহেও নিজৰ কাম আৰম্ভ কৰে।

ফেব্ৰুৱাৰী ২০২৪-ত EAM আৰু ডেনমাৰ্কৰ বৈদেশিক মন্ত্ৰী লাৰ্ছ ল'কে ৰাছমুচেনে গতিশীলতা আৰু প্ৰব্ৰজন অংশীদাৰিত্বৰ ওপৰত এখন চুক্তিত স্বাক্ষৰ কৰে

ঘড়ীৰ কাঁটাৰ দিশত বাওঁফালৰ পৰা সোঁফালে: মন্ত্ৰালয়ে থিংক-টেংক আৰু একাডেমিক প্ৰতিষ্ঠানৰ সৈতে সহযোগিতা কৰি ভাৰত-আমেৰিকা মঞ্চ (নতুন দিল্লী), গ্ল'বেল টেকন'লজী ছামিট ইনোভেচন ডায়লগ (বেংগালুৰু), এছিয়া ইকনমিক ডায়লগ (পুনে), ভাৰত-জাপান ফ'ৰাম (নতুন দিল্লী), ভাৰত মহাসাগৰ সন্মিলন (পাৰ্থ), আৰু ৰাইচিনা ডায়লগ (নতুন দিল্লী)কে ধৰি কেইবাটাও বৈদেশিক নীতিৰ প্ৰচাৰ কাৰ্যসূচীৰ সুবিধা প্ৰদান কৰে

EAM আৰু কুইন্সলেণ্ডৰ গৱৰ্ণৰ জেনেট ইয়ঙে 2024 চনৰ নৱেম্বৰ মাহত ব্ৰিজবেনত ভাৰতৰ নতুন কনছুলেট জেনেৰেল উদ্বোধন কৰে

সুষমা স্বৰাজ ইনষ্টিটিউট অব্ ফৰেইন ছাৰ্ভিচে মন্ত্ৰালয়ৰ বিষয়া-কৰ্মী, অন্যান্য অসামৰিক সেৱাৰ সদস্য আৰু বিদেশী কূটনীতিবিদসকলৰ বাবে কেইবাটাও প্ৰশিক্ষণ কাৰ্যসূচী অনুষ্ঠিত কৰে। গ্ল'বেল ছাউথৰ উনত্ৰিশখন দেশৰ বত্ৰিশগৰাকী কূটনীতিবিদে অংশগ্ৰহণৰ জৰিয়তে ছেপ্টেম্বৰ মাহত গ্ল'বেল ছাউথ ইয়ং ডিপ্লমেটছ ফ'ৰামৰ দ্বিতীয় সংস্কৰণ অনুষ্ঠিত হৈছিল। বিদেশী কূটনীতিবিদৰ বাবে এসত্তৰ সংখ্যক পেছাদাৰী পাঠ্যক্ৰম এপ্ৰিল-মে' মাহৰ ভিতৰত ত্ৰিশখন দেশৰ চৌত্ৰিশজন কূটনীতিবিদৰ অংশগ্ৰহণৰ সৈতে অনুষ্ঠিত হয়।

২য় গ্ল'বেল ছাউথ ইয়ং ডিপ্লমেটছ ফ'ৰাম 2024 চনৰ ছেপ্টেম্বৰ মাহত সুষমা স্বৰাজ ইনষ্টিটিউট অব্ ফৰেইন ছাৰ্ভিচত অনুষ্ঠিত হৈছিল।

ভাৰতীয় সাংস্কৃতিক সম্পৰ্ক পৰিষদে ভাৰতৰ 'ছফ্ট পাৱাৰ'ৰ সাংস্কৃতিক আদান-প্ৰদান আৰু বিশ্বব্যাপী প্ৰচাৰৰ প্ৰসাৰ অব্যাহত ৰাখিছিল। 2024-25 শিক্ষাবৰ্ষত ICCR-য়ে ইয়াৰ বিশখন বৃত্তি আঁচনিৰ অধীনত বিদেশী নাগৰিকক 3960 টা বৃত্তি প্লট প্ৰদান কৰিছিল, য'ত আফগান নাগৰিকসকলক অনলাইন স্নাতক আৰু স্নাতকোত্তৰ পাঠ্যক্ৰম গ্ৰহণৰ বাবে 1000 টা বৃত্তিও অন্তৰ্ভুক্ত আছিল। ICCR-য়ে ভাৰতৰ পৰা বিশ্বৰ বিভিন্ন দেশলৈ বাৰ্ষিকি টা সাংস্কৃতিক প্ৰতিনিধি দলকো পৃষ্ঠপোষকতা কৰে, আৰু বিভিন্ন দেশলৈ মহান ভাৰতীয় নেতাৰ নটা আৱক্ষ মূৰ্তি অনুদানৰ আয়োজন কৰে। ICCR-য়ে বিশ্বৰ বিভিন্ন প্ৰান্তত থকা আঠত্ৰিশটা ভাৰতীয় সাংস্কৃতিক কেন্দ্ৰ (ICC)লৈ সহায় অব্যাহত ৰাখে।

জাপানৰ টকিঅ'ত থকা ভাৰতীয় দূতাবাসত EAM-য়ে 2024 চনৰ জুলাই মাহত মহাত্মা গান্ধীৰ আৱক্ষ মূৰ্তি উন্মোচন কৰে।